

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ο ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΓΟΥΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ροτζιώκου Σοφία

Τριμελής εξεταστική επιτροπή:

Καρύδης Βασίλειος, Καθηγητής, Επιβλέπων

Σπυριδάκης Εμανουήλ, Αναπληρωτής καθηγητής

Καφετζής Παναγιώτης, Καθηγητής

Κόρινθος, Ιανουάριος 2015

Copyright © Ροτζιώκου Σοφία, 2015.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ.....	7
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ.....	8
ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....	8
ΑΙΤΙΕΣ.....	8
ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	9
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	9
ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	11
ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ.....	11
ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	14
ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ.....	16
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ.....	17
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ.....	17
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ.....	19
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ.....	23
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ.....	23
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ.....	24
ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ	
ΟΡΙΣΜΟΣ ΘΥΜΑΤΟΣ.....	27
ΘΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ.....	29
ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ.....	30
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	31
ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ.....	33
ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	34
ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ.....	37
ΟΡΙΣΜΟΣ.....	37
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ.....	40

ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ.....	41
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ.....	41
ΜΜΕ.....	43
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	43
ΜΜΕ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ.....	44
ΜΜΕ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	46
ΠΟΙΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	48
ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	49
ΕΡΕΥΝΑ.....	50
ΣΥΝΟΨΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ.....	135
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	136

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται ένα φαινόμενο της σύγχρονης ζωής, το φόβο του εγκλήματος, αλλά και τις έννοιες που την απαρτίζουν. Αυτές οι έννοιες είναι η κοινωνική ασφάλεια και ανασφάλεια που νιώθουν οι πολίτες, το ύψιστο αγαθό της ζωής και η προστασία του, η εγκληματικότητα, η ερμηνεία της και η υποκουλτούρα της εγκληματικότητας. Επίσης, η εργασία αναφέρεται στο φαινόμενο του εγκλήματος, τον κοινωνικό έλεγχο και ιδιαίτερα στην αστυνομία, τη μετανάστευση, τη θυματοποίηση, το ποινικό σύστημα και το ρόλο των ΜΜΕ. Η εργασία κλείνει με την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην πόλη του Άργους, η οποία διερεύνησε τις απόψεις των πολιτών ηλικίας 18-35 πάνω στα παραπάνω θέματα και αν οι απόψεις μεταβάλλονται ανάλογα με το φύλο, την ηλικία και το εισόδημα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ποιους αφορά η δημόσια ασφάλεια; Από ανθρωπολογική, από κοινωνιολογική πλευρά, αφορά όλους τους ανθρώπους. Είναι κοινή, καθώς “το αγαθό αυτό ανήκει σε πολλούς ή σε όλους, προορίζεται για πολλούς ή για όλους και αναφέρεται στο κοινωνικό σύνολο”¹. Τί χρειάζεται όμως το κοινωνικό σύνολο γενικά και κάθε άνθρωπος ξεχωριστά για να νιώσει ασφαλής; Μπορεί να νιώσει μόνος στηριγμένος στις δικές του δυνάμεις ή χρειάζεται και “κοινωνική” βοήθεια; Και ποια θεωρεί ο μέσος Έλληνας “κοινωνική” βοήθεια; Αν “κοινωνική” βοήθεια θεωρείται το ποινικό σύστημα και η αστυνόμευση, ο μέσος Έλληνας είναι ικανοποιημένος από αυτή τη βοήθεια; Και πως το ποινικό σύστημα απονέμει τη δικαιοσύνη;

Η ύπαρξη οποιαδήποτε “εχθρού” που απειλεί αυτή την κοινωνική συνοχή προσλαμβάνεται ως πιο μεγάλη από ότι είναι στην πραγματικότητα. Το πόσο μεγάλος φαντάζει αυτός ο “εχθρός” στους πολίτες εξαρτάται από το πως παρουσιάζεται από τους φορείς κοινωνικού ελέγχου. Επίσης, πως αντιμετωπίζουν τον “εχθρό” και πως τον αντιλαμβάνονται εξαρτάται και από εξωγενείς παράγοντες, όπως τα ΜΜΕ².

Σύμφωνα με τις έρευνες, η συγκεκριμένη ανασφάλεια δε συσχετίζεται με τα ποσοστά εγκληματικότητας, αλλά πρακτικά ταυτίζεται με την εγκληματικότητα. Ο φόβος του εγκλήματος ορίζεται ως το αποτέλεσμα είτε ατομικών βιωμάτων, είτε βιωμάτων άλλων ανθρώπων, διαμορφωμένων μέσα σε ένα κοινωνικό πλαίσιο γεμάτο με ανησυχίες που σχετίζονται με το σύγχρονο μοντέλο ζωής³.

Αυτή η ανασφάλεια οδηγεί στο φόβο του εγκλήματος. Ο φόβος του εγκλήματος οδηγεί τους πολίτες στην απαίτηση για εντατική αστυνόμευση και αυστηροποίηση στην καταστολή του εγκλήματος. Αυτή η στάση δε σχετίζεται τόσο με το προσωπικό αίσθημα ανασφάλειας, όσο με την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας ως ένα κοινωνικό πρόβλημα. Παρατηρείται η αρνητική άποψη που έχουν οι πολίτες για την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της αστυνομίας και του ποινικού συστήματος σχετικά με τον έλεγχο του εγκλήματος⁴.

Για να είναι μια αντεγκληματική πολιτική αποτελεσματική απαιτούνται μέτρα και κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές διαδικασίες που θα οδηγήσουν σε ριζικές και ριζοσπαστικές μεταβολές στους αντίστοιχους τομείς⁵.

¹ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ.87.

² Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005σελ. 90- 91.

³ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002, σελ.15.

⁴ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002, σελ. 17.

⁵ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996, σελ. 72.

ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Τον τελευταίο αιώνα, έχει παρατηρηθεί επιτάχυνση του ρυθμού αστικοποίησης και η σύγχρονη κοινωνία έχει χαρακτηριστεί από πληθυσμιακή συγκέντρωση στα αστικά κέντρα, εγκατάλειψη των αγροτικών περιοχών, επέκταση του ιστού της πόλης και ολοκληρωτική εξάρτηση του αγροτικού τομέα από τον αστικό. Η αστικοποίηση είναι αποτέλεσμα της μετανάστευσης των κατοίκων των αγροτικών περιοχών της ίδιας της χώρας προς τα αστικά κέντρα ή της διαμονής αλλοδαπών μεταναστών στα κέντρα αυτά⁶.

Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, το κράτος αποποιείται τον παραδοσιακό του ρόλο για ρύθμιση των κοινωνικών διαφορών και προβλημάτων. Αντί γι' αυτό, αδιαφορεί για πολιτικές ένταξης και ενισχύει πολιτικές καταστολής για να κρατήσει τον πολίτη του ασφαλή και ήσυχο. Με αυτό τον τρόπο, παραχωρεί δικαιώματα προστασίας και σφραγισμούς σε τοπικούς, δημοτικούς και ιδιωτικούς φορείς. Αυτή η διαδικασία δείχνει ότι πια, στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, το κράτος παύει να έχει το μονοπώλιο και εμφανίζεται η συνεργασία του κράτους και με άλλους φορείς⁷.

Η αστικοποίηση ενισχύει τη διαμόρφωση ενός πλαισίου ευνοϊκού για την όξυνση των συγκρούσεων και της εγκληματικότητας. Στις σύγχρονες πόλεις, υπάρχουν πολλά κοινωνικά προβλήματα λόγω της υποβαθμισμένης ποιότητας ζωής⁸. Η αντιμετώπιση της πολιτείας συγκεκριμένων ομάδων (νέοι, μετανάστες, φτωχοί) ως βίαιοι, αντικοινωνικοί, επικίνδυνοι, προβληματικοί οδηγεί στον κοινωνικό αποκλεισμό, τη δημιουργία συγκρούσεων, το στιγματισμό και την επιθετικότητα. Αντί δηλαδή να καταπραΰνει τις εντάσεις και τις απειλές, τις ενισχύει⁹.

Σύμφωνα με τη Ζαραφονίτου (1989, 2002), παρατηρείται θετική σχέση μεταξύ αστικοποίησης και εγκλημάτων βίας¹⁰. Παράγοντες που οξύνουν το φαινόμενο της εγκληματικότητας αποτελούν η ανωνυμία των σύγχρονων πόλεων, η έλλειψη κοινωνικών δεσμών και οι πολλές ευκαιρίες διάπραξης εγκλημάτων και διαφυγής των δραστών¹¹.

Οι Shaw και McKay (1942), μέσα από την έννοια της αποδιοργάνωσης, συνέδεσαν την εγκληματικότητα με περιοχές που περιλαμβάνουν ζώνες εργοστασιακής ή εμπορικής χρήσης, με πολλές υποβαθμισμένες κατοικίες, με πληθυσμιακή πυκνότητα, χαμηλό οικογενειακό εισόδημα και μεγάλο αριθμό αλλοδαπών και εθνικών μειονοτήτων¹².

⁶ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 136.

⁷ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 102- 103, σελ. 23.

⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 146.

⁹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

¹⁰ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 148.

¹¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 150.

¹² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 141.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Η διαμόρφωση της σύγχρονης κοινωνίας έχει δημιουργήσει διάφορα έντονα κοινωνικά προβλήματα. Προβλήματα όπως είναι η εξασθένηση των κοινωνικών δεσμών και της κοινωνικής αλληλεγγύης, η πληθυσμιακή και πολιτισμική διαφορετικότητα, μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα, η ανταγωνιστικότητα στην καθημερινή ζωή, η δημιουργία ατομικών ανασφαλειών κ.ά. Οι συγκεκριμένες ανασφάλειες μπορεί να είναι ατομικές, αλλά έχουν αποκτήσει συλλογικές διαστάσεις¹³.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σύμφωνα με τον Roché, “το αίσθημα της ανασφάλειας είναι οι ατομικές ή συλλογικές, οι ενσυνείδητες ή ενστικτώδεις εκδηλώσεις του προσωπικού φόβου απέναντι σε φαινόμενα διασάλευσης της τάξης”. Συνιστά έναν φόβο που σχετίζεται με μια επικινδυνότητα που απορρέει από το έγκλημα και στηρίζεται σε κάποιο συμβάν του ατόμου ή σε μία “δαισθητικά διαπιστούμενη πραγματικότητα”. Σημαντικό ρόλο στον ορισμό του φόβου εγκληματικότητας παίζουν οι κοινές κοινωνικές αξίες και αρχές ανά χρονική περίοδο¹⁴.

Οι Coing και Meunier υποστηρίζουν ότι το αίσθημα της ανασφάλειας είναι ένας μύθος. Ο μύθος αυτός δεν αντιπροσωπεύει επ' ακριβώς την πραγματικότητα. Στηρίζεται σε αληθή στοιχεία και γεγονότα, δεν αποτελεί την ακριβή πραγματικότητα, αλλά αποτελεί διάπλαση ή απεικόνιση της πραγματικότητας. Η πολιτική εξουσία και τα ΜΜΕ κατασκευάζουν συγκεκριμένες κοινωνικές αναπαραστάσεις τις οποίες διοχετεύουν στο κοινωνικό σύνολο. Η ανασφάλεια οργανώνει, σχηματίζει και ερμηνεύει τα γεγονότα της καθημερινότητας, σύμφωνα με τους Coing και Meunier. Έτσι η πολιτική εξουσία, χρησιμοποιώντας την αίσθηση του φόβου και της ανασφάλειας, δημιουργεί νόμους για να κατασταλούν οι ανεπιθύμητες συμπεριφορές. Το αίσθημα του φόβου οδηγεί τους πολίτες στην αποδοχή των νόμων και η κρατική εξουσία φαντάζει στα μάτια των πολιτών ως η πλέον αξιόπιστη για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας, σύμφωνα με τους Coing και Meunier¹⁵.

Αυτός ο φόβος έχει επίσης ως αποτέλεσμα την κινητοποίηση των μαζών, όπου όλοι ανεξάρτητα από φυσικές, κοινωνικές, οικονομικές διαφορές, επιδιώκουν και επιζητούν την εξασφάλιση της ασφάλειας. Εδώ, η κρατική εξουσία αναλαμβάνει να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις των πολιτών, αφού πρώτα μέσω πράξεων ή παραλείψεων έχει βοηθήσει στη δημιουργία της αιτίας του φόβου, σύμφωνα με τους Coing και Meunier¹⁶.

ΑΙΤΙΕΣ

Ο Ph. Robert, στα μέσα της δεκαετίας του '80, μελέτησε σχετικά με τις αιτίες παραγωγής του αισθήματος της ανασφάλειας και την ανάλυση της σχέσης του εγκλήματος με το φόβο του εγκλήματος. Ο Robert εστίασε την αιτία του φόβου στην ελλειμματική αποτελεσματικότητα της ποινικής καταστολής που προέρχεται μόνο

¹³ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002, σελ. 15.

¹⁴ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 96.

¹⁵ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 91.

¹⁶ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ.92 .

από το κράτος και όχι στην ύπαρξη ενός συγκεκριμένου κινδύνου που προκαλεί το φόβο θυματοποίησης και αυξάνει την εγκληματικότητα¹⁷.

ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι συνθήκες που επικρατούν καθορίζουν και τη μορφή του αισθήματος της ανασφάλειας. Οι συνθήκες αυτές σχετίζονται απόλυτα με το χώρο και το χρόνο που αυτές εκτυλίσσονται και με τη σχέση κοινωνίας και πολίτη¹⁸.

Σύμφωνα με τον Κοντιάδη, το αίσθημα της ανασφάλειας δεν προέρχεται από το φόβο να γίνει κάποιος θύμα του εγκλήματος. Συνδέεται με τη σταδιακή εξασθένηση του κοινωνικού κράτους, την ανεργία και την αναποτελεσματικότητα του ποινικού συστήματος. Έτσι, δεν καταπολεμούνται οι κάθε είδους ανασφάλειας και επέρχεται κοινωνική αποδιοργάνωση. Το νέο κράτος, δηλαδή το κοινωνικό κράτος πρόληψης, όταν έρχεται αντιμέτωπο με τους νέους κοινωνικούς κινδύνους και τις συνθήκες της μεταβιομηχανικής εποχής, αναπτύσσει μορφές κοινωνικής προστασίας που παρουσιάζουν ελλείψεις. Έτσι, αυξάνεται η ανασφάλεια και ο φόβος, σύμφωνα με τον Κοντιάδη¹⁹.

Η κοινωνική ανασφάλεια, η οποία γενικεύεται, προάγει τις αντιθέσεις και τον αποκλεισμό, συνδέοντας την ανεργία με τη μετανάστευση, σύμφωνα με τον Πανούση (1999, 2003) και ταυτίζοντας τον κοινωνικό αποκλεισμό με χώρους “υψηλής επικινδυνότητας”, σύμφωνα με τον Καρύδη (1996, 2004)²⁰.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η κοινωνική ανεπάρκεια φάνηκε και με τις κοινωνικές αλλαγές των τελευταίων χρόνων, όπως για παράδειγμα η αλλαγή της Ελλάδας από χώρα αποστολής σε χώρα υποδοχής. Άλλες κοινωνικές αλλαγές ήρθαν μέσω της παγκοσμιοποίησης, όπως η αύξηση εισαγωγής και εξάπλωση ναρκωτικών στην Ελλάδα²¹.

Η αποδιοργάνωση οδηγεί στο αίσθημα της ανασφάλειας, το οποίο μεγιστοποιείται με την υποχώρηση του κοινωνικού κράτους. Αυτή το αίσθημα της ανασφάλειας επηρεάζεται από δύο παράγοντες: α) την εμπειρικά προσλαμβανόμενη ανασφάλεια και β) την διαισθητικά προσλαμβανόμενη ανασφάλεια. Η εμπειρικά προσλαμβανόμενη ανασφάλεια δημιουργείται από τους κινδύνους και τις απειλές από πραγματικές διακυμάνσεις της εγκληματικότητας. Αυξάνει τις πιθανότητες κάποιος πολίτης να πέσει θύμα εγκλήματος, αυξάνοντας έτσι το αίσθημα της ανασφάλειας, σύμφωνα με τον Robert και Pottier. Η εμπειρικά προσλαμβανόμενη ανασφάλεια έχει σχέση με τους παράγοντες σχετικούς με το άτομο και την κοινωνία. Παράγοντες, δηλαδή, όπως είναι ο δείκτης εγκληματικότητας, η προσωπική ψυχολογική ευαισθησία, μορφωτικό και οικονομικό επίπεδο²².

¹⁷ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 93.

¹⁸ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 96.

¹⁹ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 100- 102.

²⁰ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 104.

²¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009, σελ. 9.

²² Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 105- 106.

Η δισθητικά προσλαμβανόμενη ανασφάλεια προκαλείται για έναν μη καθορισμένο κίνδυνο και προέρχεται από ατομικές ή συλλογικές αναπαραστάσεις του φαινομένου του εγκλήματος. Ο κίνδυνος είναι αφηρημένος, συχνά προερχόμενος από το γενικότερο κλίμα φόβου, βίας που επικρατεί στην κοινωνία. Η δισθητικά προσλαμβανόμενη ανασφάλεια είναι αποτέλεσμα ενός συνόλου από αναπαραστάσεις, στερεότυπα, κατασκευές από τα ΜΜΕ και ατομικά ψυχολογικά χαρακτηριστικά. Τα πραγματικά δεδομένα εγκληματικότητας δεν επηρεάζουν τη διαμόρφωση αυτού του τύπου ανασφάλειας. Είναι περισσότερο αποτέλεσμα ψυχολογικών και κοινωνικών διεργασιών. Έτσι, ο φόβος του εγκλήματος γίνεται πιο πραγματικός, πιο αληθινός από την ίδια την υφιστάμενη εγκληματικότητα. Η εμπειρικά και η δισθητικά προσλαμβανόμενη ανασφάλεια μπορούν να συνυπάρχουν²³.

²³ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 106.

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το Ποινικό Δίκαιο, έγκλημα θεωρείται ό,τι ορίζει ο ποινικός νομοθέτης ως πράξη για την οποία επιβάλλεται ποινή. Είναι, δηλαδή, “κάθε εκδήλωση ανθρώπινης συμπεριφοράς που τιμωρείται με ποινή”. Για να μπορεί να υπάρξει ποινή όμως, απαραίτητο θεωρείται να υπάρχει ιδιαίτερη διάταξη νόμου για εγκλήματα τα οποία είναι σε ταξινόμηση ανάλογα με το έννομο αγαθό που προσβάλλεται κάθε φορά. Έτσι, έχουμε, για παράδειγμα, τα εγκλήματα κατά της ζωής, κατά της γενετήσιας ελευθερίας, για τις ναρκωτικές ουσίες κλπ. Άρα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ποινικού κώδικα, ορίζεται ότι “έγκλημα είναι πράξη άδικη και καταλογιστή στον δράστη, η οποία τιμωρείται από το νόμο”. Ένα ζήτημα που προκύπτει αφορά τον ποινικό νομοθέτη, καθώς έχει μία δυνατότητα να καθορίζει ο ίδιος ποιος είναι οι συγκεκριμένες πράξεις που θεωρούνται εγκλήματα. Άρα είναι πολύ πιθανό να ορίσει συγκεκριμένες πράξεις ως εγκλήματα, σύμφωνα με τις δικές του αντιλήψεις και συμφέροντα ή/ και συμφέροντα των ατόμων που τον εξέλεξαν²⁴.

Για την Εγκληματολογία, το έγκλημα αποτελεί ένα πρόβλημα της καθημερινής ζωής των ανθρώπων, ένα κοινωνικό φαινόμενο, με κοινωνικό περιεχόμενο και βαρύτητα. Στόχος της Εγκληματολογίας είναι να ερευνήσει τα αίτια ενός εγκλήματος, να προτείνει μέσα και μέτρα αντιμετώπισής του. Επίσης, θα συνεχίσει να ερευνά αυτό το κοινωνικό φαινόμενο, ακόμη κι όταν ο ποινικός νομοθέτης καταργήσει ένα νόμο που το αφορά. Δηλαδή, η Εγκληματολογία έχει ως αντικείμενο μελέτης το έγκλημα «ως κοινωνικό φαινόμενο με πραγματικό περιεχόμενο»²⁵.

Σύμφωνα με τον **Young** (1992), “το έγκλημα είναι μια μορφή υποπολιτιστικής προσαρμογής, η οποία λαμβάνει χώρα όπου οι υλικές συνθήκες παρεμποδίζουν τις πολιτισμικές προσδοκίες και όπου μη- εγκληματικές λύσεις απουσιάζουν ή είναι λιγότερο ελκυστικές”. Ο ριζοσπαστικός ρεαλισμός λαμβάνει υπόψιν την ηλικία, την τάξη, το φύλο, όχι ως κατηγορίες γενικές, αλλά σε σχέση με την πραγματικότητα που ζούμε και τις συνθήκες διαβίωσης και αλληλεπίδρασης των διάφορων ομάδων και υποπολιτισμών σε μια συγκεκριμένη κοινωνική πραγματικότητα. Το έγκλημα είναι σαν ένα τετράγωνο, του οποίου οι πλευρές πρέπει να εξετάζονται κατά τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση, στα τρία επίπεδα της κοινωνικής ανάλυσης: α) το μικρο- επίπεδο της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, β) το μέσο- επίπεδο της δομικής ανάλυσης των φορέων του κοινωνικού ελέγχου αλλά και του οργανωμένου εγκλήματος και γ) το μακρο- επίπεδο της οικονομίας και της πολιτικής²⁶.

Σύμφωνα με τον **Garofalo**, πραγματικό έγκλημα είναι η βλαβερή πράξη που καταστρέφει το υπάρχον κοινό ηθικό συναίσθημα της φιλαλληλίας σε μια δεδομένη κοινωνία²⁷. Σύμφωνα με τον **Durkheim** (1933), έγκλημα είναι η προσβολή των ισχυρών συναισθημάτων της συλλογικής συνείδησης. Από τα παραπάνω, διαφαίνεται ότι το έγκλημα αποτελεί μια καθαρά αντικοινωνική συμπεριφορά, η οποία προσβάλλει τις θεμελιώδεις ηθικές και κοινωνικές αξίες. Επίσης, ο **Sellin** (1938) ανέφερε ότι το έγκλημα αποτελεί το αποτέλεσμα αλληλοσυγκρουόμενων ηθικών επιταγών διαφορετικής πολιτισμικής προέλευσης. Ο **Robert Merton** (1938) όρισε την

²⁴ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ. 34- 35.

²⁵ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ. 36.

²⁶ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996, σελ. 179.

²⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 115.

ανομία αναφερόμενος στους πολιτισμικά προσδιορισμένων σκοπών και κανόνων οι οποίοι ρυθμίζουν τους τρόπους επίτευξής τους²⁸.

Ο Garofalo έδωσε στην έννοια του εγκλήματος τον επιθετικό προσδιορισμό «φυσικό» σε αντίθεση με τον «νομικό» του ποινικού δικαίου. Με τον προσδιορισμό αυτό, ήθελε να δώσει έννοια του εγκλήματος μία κοινωνιολογική προσέγγιση. Άρα, σύμφωνα με τον Garofalo, φυσικό είναι το έγκλημα που υπάρχει σε κάθε ανθρώπινη κοινωνία, ανεξάρτητα από τα γενόμενα της εποχής ή τις πεποιθήσεις του νομοθέτη. Τέτοια εγκλήματα αποτελούν οι προσβολές των συναισθημάτων της αγαθότητας και της δικαιοσύνης, συναισθήματα που υπάρχουν στις κοινωνίες που βοηθούν στην κοινωνική προσαρμογή του ατόμου. Το συναίσθημα της αγαθότητας αφορά την αγάπη που συνδέει τα μέλη μιας οικογένειας και επεκτείνεται προς τους άλλους ανθρώπους. Το συναίσθημα της δικαιοσύνης θεωρείται ο οίκτος με τον οποίο ένα άτομο ένα άτομο αποφεύγει την πρόκληση πόνου στους άλλους, αλλά και με τον οποίο ωθείται για να καταπραΰνει τον πόνο των άλλων²⁹.

Ο Garofalo δεν απέρριπτε την ύπαρξη των νομικών εγκλημάτων, απλά υποστήριζε ότι οι πολιτισμένες κοινωνίες οφείλουν να καταστείλουν τα πραγματικά εγκλήματα με ορισμένα μέτρα, δηλαδή να τα τυποποιήσει σε νομικά εγκλήματα. Ο Edwin Sutherland προσδιόρισε την κοινωνική πλευρά του εγκλήματος. Έτσι, το έγκλημα ως κοινωνικό φαινόμενο αποτελείται από 3 στοιχεία:

- α) μια αξία, αποδεκτή από μια κοινωνική ομάδα ή τμήμα της πολιτικά σημαντικό,
- β) απομόνωση ή πολιτιστική σύγκρουση ενός άλλου τμήματος της ομάδας που απορρίπτουν την αξία, με αποτέλεσμα να τη θέτουν σε κίνδυνο,
- γ) χρήση δυναμικού εξαναγκασμού μέσω της χρήσης συγκεκριμένων κανόνων από τα άτομα που αποδέχονται την αξία προς αυτά που την απορρίπτουν³⁰.

Δηλαδή, ο Sutherland έβλεπε το έγκλημα υπό το πρίσμα της ομάδας και όχι του ατόμου. Οι οπαδοί της Ριζοσπαστικής Εγκληματολογίας, υποστηρικτές των απόψεων του Μαρξ, ανέφεραν ότι ένας κοινωνικός επιστήμονας δεν μπορεί να περιορίζεται από το νομικό ορισμό του εγκλήματος. Ανέφεραν, επίσης, ότι όταν μία συγκεκριμένη συμπεριφορά υπάρχει πριν τη συμπερίληψή της σε νόμο, τότε το προσδιοριστικό στοιχείο είναι η συγκεκριμένη συμπεριφορά και όχι ο νόμος. Δηλαδή, το έγκλημα- συμπεριφορά προσδιορίζει- δημιουργεί το νόμο και όχι το αντίστροφο. Έτσι, οι οπαδοί της συγκεκριμένης θεωρίας όρισαν ως κριτήριο για τη δημιουργία της έννοιας του εγκλήματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων³¹.

Στην ελληνική βιβλιογραφία, ο Καρανίκας υποστήριξε ότι πραγματικό έγκλημα θεωρείται κάθε προσβολή ή διακινδύνευση των έννομων αγαθών. Έννομα αγαθά όρισε τις διάφορες αξίες του πολιτισμού, όπως δικαιώματα, κοινωνικές σχέσεις, οι οποίες προστατεύονται από το ποινικό δίκαιο. Παρ' όλη την πρώτη εικόνα που δίνει η θεωρία του, ο Καρανίκας δεν επεδίωκε να ταυτίσει το πραγματικό έγκλημα με το νομικό. Υποστηρίζει ότι η πραγματική έννοια του εγκλήματος προϋπήρχε πριν τη δημιουργία της νομικής έννοιας. Εκ των υστέρων, ο νομοθέτης θέσπισε το νομικό- τυπικό έγκλημα³².

Σύμφωνα με το Δασκαλόπουλο, ένα πραγματικό έγκλημα αποτελείται από τα εξής στοιχεία:

- α) είναι ανθρώπινη συμπεριφορά,
- β) εκδηλώνεται στον κοινό βίο,

²⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 116.

²⁹ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ.37-38.

³⁰ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ.38- 39.

³¹ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ. 39.

³² Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 201, σελ. 40.

γ) είναι αντικοινωνική, βλάπτει, δηλαδή, διανθρώπινες αξίες της κοινωνίας και
δ) είναι άνομος, δηλαδή, παραβιάζει κανόνα ζωής που αφορά όλη την κοινωνία³³.

Συμπερασματικά, το πραγματικό, δηλαδή κοινωνικό έγκλημα, αποτελείται από τα επόμενα 3 βασικά στοιχεία:

- 1) Τη δράση: οποιαδήποτε ανθρώπινη ενέργεια
- 2) Την αντικοινωνικότητα της δράσης: όταν η δράση αντιτίθεται στους όρους της κοινωνικής ζωής, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για τη συνύπαρξη των ανθρώπων και την προαγωγή της ανθρώπινης κοινωνίας
- 3) Την επικινδυνότητα της αντικοινωνικής δράσης: χαρακτηρίζεται από επικινδυνότητα η οποία εκδηλώνεται σε διαβαθμίσεις (ελαφριά- βαριά προσβολή των όρων της κοινωνικής ζωής)³⁴.

Όμως, το ερώτημα είναι γιατί ένας άνθρωπος επιδιώκει να βλάψει κάποιο άλλο ή άλλα μέλη της κοινωνίας, δηλαδή ποια είναι τα αίτια τέλεσης ενός εγκλήματος. Όταν αναφερόμαστε στα αίτια, εννοούμε τις συνθήκες η ύπαρξη των οποίων παράγει το έγκλημα. Εκτός από τα αίτια, υπάρχουν και οι παράγοντες οι οποίοι διευκολύνουν τη διάπραξη ενός εγκλήματος, επιδρούν στην προσωπικότητα του ανθρώπου και δημιουργούν το κατάλληλο έδαφος για την εμφάνισή του³⁵.

³³ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ. 40.

³⁴ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ. 42- 43.

³⁵ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ. 45.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το έγκλημα και η εγκληματικότητα αποτελούν κοινωνικά φαινόμενα, καθώς επηρεάζουν τη δραστηριότητα και τις σχέσεις των ατόμων που ανήκουν σε μια κοινωνία. Το έγκλημα είναι ένα συμβάν που πραγματοποιείται στη ζωή ενός ατόμου, η εγκληματικότητα είναι σύνθετο φαινόμενο με διαφορετική υφή από τα εγκλήματα που την αποτελούν. Δεν έχει «ατομικό» χαρακτήρα, είναι απλά ένα στατιστικό μέγεθος. Έτσι, σε ένα άτομο μπορεί να μη συμβεί κάποιο εγκληματικό γεγονός στη ζωή του, αλλά η εγκληματικότητα αποτελεί μόνιμη κατάσταση της κοινωνίας στην οποία ζει. Επίσης, τα δυο φαινόμενα μελετώνται με διαφορετικό τρόπο. Το έγκλημα διερευνάται με ψυχιατρική ή ψυχολογική εξέταση προσωπικότητας και έλεγχο του κοινωνικού περιβάλλοντος στο οποίο ο δράστης ζει. Αντίθετα, η εγκληματικότητα μελετάται μέσω κοινωνιολογικών μεθόδων, όπως τα ερωτηματολόγια και οι συνεντεύξεις³⁶.

Η εγκληματικότητα διακρίνεται:

α) στη **εμφανή εγκληματικότητα**, η οποία μπορεί να μετρηθεί. Διακρίνεται και αυτή σε δύο κομμάτια: 1) τη δικαστικά διαπιστούμενη εγκληματικότητα, η οποία αφορά όλα τα εγκλήματα, οι δράστες των οποίων έχουν συλληφθεί, έχουν καταδικαστεί και εκτίουν τις ποινές τους, τα μέτρα ασφαλείας ή τα αναμορφωτικά μέτρα, ανάλογα βέβαια με το ποινικό σύστημα που ισχύει σε κάθε χώρα. Εδώ, περιλαμβάνεται ένα μόνο τμήμα της συνολικής εγκληματικότητας, αφού ένα μεγάλο τμήμα της συνολικής εγκληματικότητας, αφού ένα μεγάλο κομμάτι των εγκλημάτων δε φτάνει στα δικαστήρια για να εκδικαστεί ο δράστης. Τέτοιες περιπτώσεις συμβαίνουν όταν ένα θύμα ανακαλεί τη μήνυση, όταν δεν υπάρχουν αρκετά ενοχοποιητικά στοιχεία. Όπως, επίσης, άλλο κομμάτι αφορά εγκλήματα που παραγράφονται ή οι δράστες έχουν πεθάνει ή τους αποκλείουν το καταλογισμό, π.χ. λόγω ψυχικών διαταραχών.

και 2) τη δηλή εγκληματικότητα, η οποία πραγματοποιείται με την προσφυγή στη στατιστική της αστυνομίας. Περιλαμβάνει εγκλήματα για τα οποία έχουν γίνει καταγγελίες στην αστυνομία ή έχουν διαπιστωθεί με κάποιο άλλο τρόπο, όπως η ύπαρξη ενός άγνωστου πτώματος. Η έρευνα σταματά στο προ δικαστικό στάδιο. Η συγκεκριμένη μορφή εγκληματικότητας καλύπτει τα κενά της δικαστικά διαπιστούμενης, αφού περιλαμβάνει μεγαλύτερο κομμάτι. Επίσης, ονομάζει όλες τις περιπτώσεις ως «εγκλήματα», ακόμη κι αν ουσιαστικά δεν είναι, όπως στην περίπτωση των ατυχημάτων.

και β) στη **αφανή ή λανθάνουσα** εγκληματικότητα, η οποία δεν είναι εύκολο να μετρηθεί. Η αφανής εγκληματικότητα αφορά τις περιπτώσεις εγκλημάτων που δεν ανακαλύπτονται ή δεν καταγγέλλονται ποτέ. Έτσι, για τα συγκεκριμένα εγκλήματα δεν υπάρχουν επίσημα αρχεία ή στατιστικά. Όπως, είναι φυσικό η έκταση της είναι σχετικά άγνωστη.

Όσον αφορά στα 2 είδη εγκληματικότητας δεν ταυτίζονται μεταξύ τους, καθώς αφορούν διαφορετικά εγκλήματα. Η εμφανής αναφέρεται κυρίως σε εγκλήματα κατά της ζωής, ενώ η αφανής σε επαγγελματικά εγκλήματα. Επίσης, λειτουργούν αντίστροφα, αφού όσο αυξάνεται η εμφανής μέσω της λειτουργίας των διωκτικών αρχών, τόσο μειώνεται η αφανής. Αυτό ισχύει και αντίστροφα³⁷.

Οι βασικές μέθοδοι για τη διερεύνηση του αθέατου ή σκοτεινού αριθμού εγκληματικότητας είναι δύο: α) οι έρευνες σε θύματα εγκλημάτων και β) οι έρευνες αυτο-ομολογούμενης εγκληματικότητας³⁸.

³⁶ Αλεξιάδης, Στέργιος. *Εγκληματολογία*. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ.116- 117.

³⁷ Αλεξιάδης, Στέργιος. *Εγκληματολογία*. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011, σελ. 118- 130.

³⁸ Καρύδης, Βασίλης. *Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής*. 1996, σελ. 194.

Σύμφωνα με τις Ζαραφονίτου & Μάντογλου (2000), τα κοινωνικά στερεότυπα καθορίζουν τη διαμόρφωση της αρνητικής εικόνας των χρηστών ουσιών, των αλλοδαπών, των περιθωριακών και των ψυχικά ασθενών³⁹. Οι εγκληματίες έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, σύμφωνα με τον Roché. Είναι οικονομικά φτωχοί, κοινωνικά δυσπροσάρμοστοι ή απροσάρμοστοι και ίσως φυσιολογικά στιγματισμένοι⁴⁰.

Σύμφωνα με τους Wolfgang M. και Ferracuti F. (1967), υπάρχει κοινωνική, εθνική ή φυλετική προέλευση των βίαιων προτύπων, δηλαδή παίζουν ρόλο οι κανόνες, αξίες και πεποιθήσεις που προσδιορίζουν τον υποπολιτισμό της βίας. Η υποκουλτούρα αυτή είναι ένας τρόπος ζωής που σε κάποια σημεία μοιάζει και σε άλλα διαφέρει από τα κυρίαρχα πολιτισμικά πρότυπα. Δεν υπάρχει θέμα ενοχής, καθώς για τα πρότυπα ομάδας, η βία σημαίνει συμμόρφωση σε ορισμένους κανόνες⁴¹.

Παρ' όλ' αυτά, ένας υπο- πολιτισμός δεν προκαλεί πάντα κακό στον κυρίαρχο πολιτισμό, καθώς οι μεταξύ τους διαφορές δεν οδηγούν πάντα σε σύγκρουση, άρα μπορούν να γίνουν ανεκτές από την κυρίαρχη, σύμφωνα με τους Buckner, Christle και Fattah (1974)⁴².

Ο Menachem Amir (1971), σε έρευνα που διεξήγαγε για τους βιασμούς, συμπέρανε ότι η υποκουλτούρα της βίας έπαιξε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητας των δραστών, ώστε να γίνουν βιαστές⁴³. Οι αξίες ορίζονται ως “οι κανόνες που κατευθύνουν και επηρεάζουν στη λήψη αποφάσεων· οι μονάδες μέτρησης της νομιμότητας μιας συμπεριφοράς· τα πρότυπα που υπαγορεύουν ορισμένη συμπεριφορά ή την αποχή από ορισμένη συμπεριφορά”⁴⁴.

Σύμφωνα με τον Kobrin (1951), η εγκληματική υποκουλτούρα προέρχεται από τη δι- ομαδική εχθρότητα. Η συγκεκριμένη υποκουλτούρα είναι η επεξεργασία μιας ομάδας των ατομικών αντιλήψεων προσαρμογών που εξυπηρετούν εγω-αμυντικές ανάγκες. Η σύγκρουση διαφορετικών πολιτιστικών επιπέδων έχει κοινωνικο- ψυχολογική αντανάκλαση στο σύστημα αξιών που έχει εσωτερικεύσει ο εγκληματίας⁴⁵.

Σύμφωνα με τον Stagner (1961), η υπακοή στους νόμους της υποκουλτούρας είναι αποτέλεσμα της διαδικασίας σχηματισμού της προσωπικότητας. Μια διαδικασία μάθησης της αντίληψης των αντικειμένων, των προσώπων και των καταστάσεων ως ελκυστικά ή απειλητικά, σύμφωνα με τα δεδομένα της υποκουλτούρας⁴⁶.

Σύμφωνα με τους Tavares, Thomas (2008), σε επίπεδο χώρας, η Ελλάδα έχει χαμηλά ποσοστά διάπραξης εγκλημάτων σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες⁴⁷.

³⁹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009, σελ. 6.

⁴⁰ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 97.

⁴¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 120-121.

⁴² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 121.

⁴³ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004, σελ. 122.

⁴⁴ Wolfgang, Marvin E. και Franco Ferracuti. Η υποκουλτούρα της βίας. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, n.d, σελ. 239.

⁴⁵ Wolfgang, Marvin E. και Franco Ferracuti. Η υποκουλτούρα της βίας. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, n.d, σελ. 242- 243.

⁴⁶ Wolfgang, Marvin E. και Franco Ferracuti. Η υποκουλτούρα της βίας. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, n.d, σελ. 290.

⁴⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009, σελ. 2.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Η θεωρία αυτή δεν αναφέρεται στις εγκληματικές συμπεριφορές που διαπράττονται από τα μέλη των διαφόρων εθνοτικών ομάδων, γεγονός που υποστηρίζουν πως είναι μια μυθοποιημένη κοινωνική κατασκευή. Αναφέρεται στην “εγκληματοποίηση” αυτών των στρωμάτων από το πολιτικο- κοινωνικό σύστημα, το οποίο μέσω της “εγκληματοποίησης” κατασκευάζει ένα θεσμοθετημένο ρατσισμό. Η θεωρία αναφέρει ότι η περιθωριοποίηση και ο κοινωνικός αποκλεισμός συγκεκριμένων ομάδων και στρωμάτων πληθυσμού οφείλεται στην “πολιτικοποίηση” του κοινού εγκλήματος και την “εγκληματοποίηση” της πολιτικής διαφωνίας. Προσθέτουν πως ο στιγματισμός μελών ορισμένων μειονοτήτων ως “σοβαροί εγκληματίες” και η “δαιμονοποίηση” αυτών των κοινωνικών ομάδων εξυπηρετεί όσους έχουν συμφέρον από την ύπαρξη και διατήρηση αυτής της ταξικής κοινωνικής δομής, σύμφωνα με τον B. Hudson (1993).

Οι κυρίαρχες κοινωνικές ομάδες χρησιμοποιούν αυτή την “εγκληματοποίηση” για την αντιμετώπιση του πρόσφατου μεταναστευτικού ρεύματος προς τη Δυτική Ευρώπη. Το βάρος της ανησυχίας τους πέφτει στα εγκλήματα και τις απειλές που προέρχονται από τους μετανάστες και καθόλου στην ύπαρξη ρατσιστικών αντιλήψεων και την εκδήλωση νεοφασιστικών συμπεριφορών ενάντια στους μετανάστες και τους πρόσφυγες.

Σύμφωνα με τον H. J. Albrecht (1991), η προσέλευση μεταναστών και λαθρομεταναστών συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών με αποτέλεσμα την πρόκληση ηθικού πανικού στον πληθυσμό του ευρωπαϊκού κόσμου.

Αυτή η “εγκληματοποίηση”, σύμφωνα με τους υποστηρικτές της κριτικής εγκληματολογίας, προκαλεί διακρίσεις και σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, όπως στην αστυνόμευση, τη δίωξη, την ποινική δίκη, σύμφωνα με τους Solomon και Lilly, Cullen, Ball(1989). Οι ρατσιστικές αντιλήψεις, στάσεις και συμπεριφορές αναπαράγουν το φαινόμενο αυτό και ο φόβος του εγκλήματος ενισχύει αυτή την κατάσταση⁴⁸.

⁴⁸ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996, σελ. 180- 183.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Ο Roché υποστήριξε ότι όταν η κρατική εξουσία δεν μπορεί να καλύψει την ανάγκη των πολιτών για ασφάλεια και προστασία, τότε διαταράσσεται η εμπιστοσύνη του πολίτη απέναντι στο κράτος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να ρυθμιστεί η ομαλή κοινωνική συμβίωση και να εμφανίζεται ο φόβος και η ανησυχία. Ο πολίτης αναθέτει την ευθύνη για την ύπαρξη του φόβου στο κράτος για την έλλειψη αποτελεσματικότητας για τη διατήρηση της έννομης τάξης⁴⁹.

Η πολιτική ηγεσία διαμορφώνει την κοινωνική πραγματικότητα ανάλογα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της⁵⁰. Την ίδια στρατηγική ακολουθεί και η αστυνομία, η οποία υποστηρίζει και αναπαράγει τις θέσεις και απόψεις των εκάστοτε πολιτικών για όφελος επαγγελματικό της αστυνομίας⁵¹.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Όταν η εμπιστοσύνη του κοινωνικού συνόλου στο μηχανισμό κοινωνικού ελέγχου και στην ικανότητά του να αντιμετωπίζει τους κινδύνους της καθημερινότητας διακυβεύονται, τότε επέρχονται αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική συνοχή και στον σεβασμό των κανόνων. Επίσης, παρατηρείται δυσκολία στη λειτουργία της κοινωνίας και τη συνέχιση της ζωής. Για να υπάρξει πραγματική εμπιστοσύνη, πρέπει να επιβεβαιώνεται συνεχώς,⁵²

Στα πλαίσια του σύγχρονου κοινωνικού ελέγχου, στόχος της παρέμβασης δεν είναι η ευθύνη, η ηθική ευαισθησία ή η δυνατότητα βελτίωσης του παραβάτη, αλλά η εξουδετέρωση της επικινδυνότητας των πράξεών τους. Το σύγχρονο ποινικό δίκαιο έχει γίνει μέσο αποτροπής ενδεχόμενων κινδύνων. Έχει παρατηρηθεί μεταστροφή από την αντίδραση στην πρόληψη. Βέβαια, το σημερινό ποινικό δίκαιο είναι πιο ήπιο από το δίκαιο παλαιότερων ετών. Οι ποινές δεν έχουν πια στόχο την τιμωρία, αλλά τη ρύθμιση. Πολλές από αυτές τις ποινές λειτουργούν προειδοποιητικά και κυρίως δεν εκφράζουν αποδοκιμασία. Ο επίσημος κοινωνικός έλεγχος είναι το κλειδί για την κοινωνικοποίηση⁵³.

Ο κοινωνικός έλεγχος ακολουθεί τις εξελίξεις της κοινωνίας, στην οποία ζει ένας νέος τύπος ανθρώπου, χαρακτηριστικά του οποίου είναι η κινητικότητα και η ευελιξία. Οι νέες μορφές ελέγχου στοχεύουν στην ασφάλεια των τόπων, των χώρων και των καταστάσεων. Όμως, δεν υπάρχει ένας κεντρικός μηχανισμός επιτήρησης και ελέγχου της κοινωνίας, σύμφωνα με τον Foucault (1989). Αντίθετα, υπάρχουν μικροί και ανεξάρτητοι μηχανισμοί που συνδέονται μεταξύ τους. Σημασία έχει να λειτουργεί ο κοινωνικός έλεγχος και να υπάρχει ασφάλεια σε οριοθετημένα περιβάλλοντα⁵⁴.

Η έννοια του κοινωνικού ελέγχου εμπεριέχει την κοινωνία, άρα την αλληλεπίδραση των πολιτών στα πλαίσια της κοινωνίας. Μέσα σ' αυτή την αλληλεπίδραση, μπορεί να παρουσιαστεί η ανισότητα και η σύγκρουση στις

⁴⁹ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σελ. 98.

⁵⁰ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996, σελ. 130.

⁵¹ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996, σελ. 132.

⁵² Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001, σελ. 26- 27.

⁵³ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001, σελ. 87- 89.

⁵⁴ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001, σελ. 69- 72.

κοινωνικές σχέσεις. Ο Edward Alsworth Ross εισήγαγε την έννοια του κοινωνικού ελέγχου στην αμερικάνικη κοινωνιολογία το 1901. Σύμφωνα με τον Emile Durkheim, μέσα σε μία κοινωνία υπάρχουν διάφορες και διαφορετικές ομάδες και υπο-ομάδες. Αυτές οι ομάδες και υπο-ομάδες ακολουθούν δικές τους αξίες και συμπεριφορές και δικούς τους κανόνες. Όταν η κυρίαρχη ομάδα νιώσει ότι απειλείται η κοινωνική συνοχή από αυτές τις διάφορες αξίες και συμπεριφορές, αρχίζουν να παρατηρούνται έντονες αντιδράσεις. Τότε γίνεται απαραίτητος ο κοινωνικός έλεγχος⁵⁵.

Ο κοινωνικός έλεγχος για να είναι αποτελεσματικός; χρειάζεται “ατομικότητα” (individuality) και “αυτο-έλεγχο” (self-control). Τα άτομα, από τη στιγμή που είναι μέλη της κοινωνίας και ελέγχονται από αυτή, γίνονται και τα ίδια μέσα ελέγχου της κοινωνίας, μέσω της συναναστροφής και των κοινωνικών σχέσεων⁵⁶.

Κατά τον Durkheim, ο κοινωνικός έλεγχος στοχεύει στη διαμόρφωση όμοιας συμπεριφοράς από όλες τις κοινωνικές ομάδες και τη δημιουργία της “συλλογικής συνείδησης”. Η κοινωνική συνοχή θα επέλθει μέσω της σταθεροποίησης της κοινωνικής αλληλεγγύης, την οποία στόχο έχει ο κοινωνικός έλεγχος⁵⁷.

Έχουμε δυο μορφές κοινωνικού ελέγχου. Ο ενεργός και ο αντιδραστικός. Ο ενεργός αναφέρεται στους μηχανισμούς πρόληψης που σκοπό έχουν την αποτροπή της κοινωνικά βλαπτικής συμπεριφοράς. Ο αντιδραστικός σκοπό έχει την αντιμετώπιση της κοινωνικής συμπεριφοράς που χαρακτηρίζεται αποκλίνουσα. Στον αντιδραστικό έλεγχο πραγματοποιούνται η ηλεκτρονική παρακολούθηση υπόπτων και καταδικασμένων, ο έλεγχος του διαδικτύου, κ. ά⁵⁸.

Οι ιδιωτικές εταιρείες προστασίας (security) εμφανίζονται όταν το κράτος δεν μπορεί να διατηρήσει τον έλεγχο στις κοινωνικές ομάδες που εκτελούν εγκλήματα και για το λόγο αυτό οι οικονομικά πιο εύρωστες τάξεις αναζητούν τρόπους προστασίας σε ιδιωτικούς φορείς. Αυτές οι ιδιωτικές στηρίζονται στο φόβο του εγκλήματος και το αίσθημα της ανασφάλειας. Αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι το κερδοσκοπικό κομμάτι στο οποίο αποβλέπουν αυτές οι εταιρείες εμπλέκεται με ανθρωπιστικούς σκοπούς και με το δημόσιο ενδιαφέρον. Αυτοί οι ιδιωτικοί φορείς δεν ελέγχονται εύκολα, δεν υπακούουν σε συγκεκριμένους κανόνες⁵⁹.

Σύμφωνα με τους Small και Vincent, “η αντίδραση της κοινής γνώμης στην εξουσία καθιστά τον κοινωνικό έλεγχο”, καθώς η συμπεριφορά των αρχηγών των κοινωνικών ομάδων ήταν αποτέλεσμα της θέλησης των οπαδών τους⁶⁰.

Όμως, το πρώτο σημαντικό έργο και η συστηματική μελέτη για τον κοινωνικό έλεγχο έγινε από τον Ross (1866- 1951). Σύμφωνα με τον Ross, ο όρος του “κοινωνικού ελέγχου” είναι σημαντικός για την ερμηνεία της ειρηνικής συμβίωσης των πολιτών. Για την ειρηνική συμβίωση, χρησιμοποιούνται τα “μέσα κοινωνικού ελέγχου”, δηλαδή η θρησκεία, οι νόμοι, η τέχνη, με τα οποία η ομάδα μπορεί να ορίσει στα μέλη της πως να συμπεριφερθούν σε κρίσιμες καταστάσεις. Έτσι, οι αυθόρμητες ενέργειες των ανθρώπων είναι αποτέλεσμα της χρήσης αυτών των μέσων, καθώς η κοινωνική συμπεριφορά απορρέει από εσωτερικό κοινωνικό έλεγχο⁶¹.

⁵⁵ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 22- 23.

⁵⁶ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 26.

⁵⁷ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 23.

⁵⁸ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001, σελ. 69.

⁵⁹ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001, σελ. 80- 86.

⁶⁰ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 24.

⁶¹ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 25.

Ο William Gresham Summer έδωσε έμφαση για την εξήγηση του όρου “κοινωνικός έλεγχος” στα ήθη, έθιμα, παραδόσεις, θεσμούς και συστήματα αξιών που πρεσβεύει μία κοινωνική ομάδα. Υποστηρίζει ότι τα παραπάνω αποτελούν τη βάση των κανόνων συμπεριφοράς και ορίζουν τη μορφή που θα πάρει ο κοινωνικός έλεγχος⁶².

Σύμφωνα με τον William Isaac Thomas (1863-1947), κάθε πράξη συνοδεύεται και από έναν χαρακτηρισμό. Αυτός ο χαρακτηρισμός έχει βασιστεί στα ήθη, έθιμα και παραδόσεις της κοινωνικής ομάδας. Μέσω του κοινωνικού ελέγχου, η κοινωνία προσδοκά το άτομο να συμπεριφερθεί με βάση αυτές τις παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα. Όταν παραβιάζονται αυτές οι προσδοκίες, διαταράσσονται τα συμφέροντα της ομάδας και επέρχονται κυρώσεις⁶³.

Παρ’ όλ’ αυτά, όσο αποτελεσματικός κι αν είναι ο κοινωνικός έλεγχος, η κάθε ανθρώπινη συμπεριφορά δεν μπορεί να καθοδηγηθεί και να προβλεφθεί σε απόλυτο βαθμό⁶⁴.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Η αστυνομία αποτελεί ένα φορέα του επίσημου κοινωνικού ελέγχου, καθώς είναι υπεύθυνη για την προστασία της κοινωνίας από εγκλήματα. Η αστυνομία λειτουργεί κατασταλτικά και προληπτικά. Κατασταλτικά, δηλαδή, όταν παραβιάζεται ο νόμος και γνωρίζει ή μπορεί να εντοπίσει το δράστη. Και προληπτικά, όταν αποτρέπει την παραβίαση του νόμου. Η επέμβαση της αστυνομίας γίνεται σύμφωνα με το νόμο, αν και υπάρχουν και φορές που ασκείται και άτυπα⁶⁵.

Η πιο αντιπροσωπευτική άσκηση κρατικής εξουσίας είναι η αστυνομία. Αυτή η άσκηση καθορίζεται με βάση το Σύνταγμα και τους νόμους. Στη σύγχρονη κοινωνία, μπορεί να μην υπάρχει εμπιστοσύνη στους πολιτικούς, αλλά υπάρχει στις δημοκρατικές διαδικασίες. Η εμπιστοσύνη στην αξιοπιστία του συστήματος είναι προϊόν καθημερινής εμπειρίας. Έτσι, η εμπιστοσύνη τίθεται σε κίνδυνο εάν η αστυνομία και η δικαιοσύνη:

- α) δεν είναι αρκετά ικανές να προστατέψουν τους πολίτες,
- β) δεν αποτρέπουν την τέλεση των εγκλημάτων,
- γ) δεν τιμωρούν τους ενόχους,
- δ) δεν αποκαθιστούν τη βλάβη που έχει προκληθεί κ. ά⁶⁶.

Η αστυνομία αποτελεί το “φύλακα” του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης. Είναι ο φορέας με τον οποίο τίθεται σε κίνηση το παραπάνω σύστημα, φορέας ο οποίος μπορεί να ασκήσει φυσική βία⁶⁷.

Η πρώτη σύγχρονη αστυνομία δημιουργήθηκε το 1829 στην Αγγλία, όπου καθορίστηκε το ωράριο εργασίας των αστυνομικών, η αμοιβή, η στολή και η τοπική τους αρμοδιότητα. Επίσης, το 1837, συγκροτήθηκε το πρώτο αστυνομικό σώμα στη Βοστώνη. Στην Ελλάδα ο θεσμός της αστυνομίας εμφανίστηκε το 1822 στην Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδάουρου⁶⁸.

⁶² Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 26.

⁶³ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 27.

⁶⁴ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001, σελ. 68.

⁶⁵ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 206.

⁶⁶ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001, σελ. 31.

⁶⁷ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 203.

⁶⁸ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994, σελ. 203-204.

Στη σημερινή κοινωνία, ο ρόλος της αστυνομίας έγκειται στον εντοπισμό των υπόπτων, την εξιχνίαση των εγκλημάτων, την ανάκριση των συλληφθέντων, την πρόληψη του εγκλήματος με τις περιπολίες, τη διευθέτηση συγκρούσεων μεταξύ των πολιτών και τη διατήρηση ενός αισθήματος ασφάλειας, ειρήνης και τάξης μέσα στην κοινωνία⁶⁹.

Η αστυνομία δεν μπορεί να επηρεάσει τα ποσοστά της εγκληματικότητας, γι' αυτό και προσπαθεί να εξασφαλίσει την ειρήνη και την τάξη, παρά να περιορίσει την εγκληματικότητα. Στο παραπάνω συμφωνούν και οι James Wilson και George Kelling (1982)⁷⁰.

Οι πολίτες έχουν αυξημένες απαιτήσεις από την αστυνομία. Ο ρόλος της είναι ιδιαίτερα σημαντικός στα σύγχρονα αστικά κέντρα, όπου δεν υπάρχει ισχυρή κοινωνική συνοχή και ο άτυπος κοινωνικός έλεγχος είναι μειωμένος⁷¹. Σύμφωνα με τον Zvekick (1997), αυτοί που έχουν μεγαλύτερο φόβο του εγκλήματος, είναι αυτοί που είναι λιγότερο ικανοποιημένοι από την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της αστυνομίας. Οι πολίτες που έχουν υπάρξει θύματα διάρρηξης, ληστείας, σεξουαλικής επίθεσης, απειλών για σωματική βλάβη είναι λιγότερα ικανοποιημένα για τη δουλειά της αστυνομίας σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό⁷².

Το έντονο αίσθημα ανικανοποιήτου των Ελλήνων από την αστυνομία εξηγεί εν μέρει και το μεγάλο αίσθημα του φόβου του εγκλήματος. Επίσης, η μειωμένη ικανοποίηση οφείλεται και στη διαφθορά που προέρχεται από τους κρατικούς υπαλλήλους, από του οποίους έχουν υπάρξει θύματα οι Έλληνες πολίτες⁷³. Σκοπός της αστυνομίας είναι η πρόληψη και η καταστολή της εγκληματικότητας. Πρόληψη μέσω της τήρησης της τάξης και καταστολή μέσω της διαπίστωσης των εγκλημάτων και ανακάλυψης και σύλληψης των δραστών (Δασκαλάκης.1985)⁷⁴. Η αστυνομία αποτελεί και αυτή έναν φορέα της επίσημης κοινωνικής αντίδρασης απέναντι στο έγκλημα⁷⁵.

Όμως, για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της αστυνομίας δεν είναι αρκετό ούτε η αύξηση του αστυνομικού δυναμικού ούτε η συχνότητα των αστυνομικών περιπολιών⁷⁶. Σημαντικό ρόλο παίζει και η στάση των πολιτών καθώς και ο βαθμός και η μορφή συνεργασίας τους με την αστυνομία⁷⁷.

Ο τρόπος παρουσίασης του έργου της αστυνομίας από τα ΜΜΕ και η στάση των πολιτών απέναντι σε αυτό δυσκολεύουν την αστυνομία και την αποτελεσματικότητά της⁷⁸. Ο σημαντικότερος παράγοντας καταγραφής των εγκλημάτων είναι το θύμα μέσω της υποβολής μηνύσεων⁷⁹.

Η πολιτεία ασκεί κριτική απέναντι στη λειτουργία της αστυνομίας όσον αφορά στην αποτελεσματικότητά της στον περιορισμό της εγκληματικότητας, την κατάχρηση της εξουσίας, τη διαφθορά κ. ά⁸⁰.

⁶⁹ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

⁷⁰ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

⁷¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

⁷² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

⁷³ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

⁷⁴ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁷⁵ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁷⁶ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁷⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁷⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁷⁹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁸⁰ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

Οι αστυνομικοί προέρχονται από οικογένειες εργατικές και αγροτικές με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο⁸¹. Η συγκεκριμένη δουλειά θεωρείται το μέσο για οικονομική ασφάλεια και κοινωνική άνοδο⁸². Τα χαρακτηριστικά που αποδίδονται στους αστυνομικούς είναι αρνητικά, όπως αυταρχικοί, συντηρητικοί, εχθρικοί, επιθετικοί, καχύποπτοι και ρατσιστές. Αυτή η αρνητική κριτική έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία της ταμπέλας της “μπλε στολής”⁸³.

Σύμφωνα με τον Issacs (1967), οι πιθανότητες σύλληψης των δραστών είναι περισσότερες εάν η αστυνομία είναι κοντά στον τόπο του εγκλήματος⁸⁴.

Επίσης, περισσότερες είναι οι πιθανότητες εάν ο δράστης είναι γνωστός (Greenwood, 1970)⁸⁵.

Σύμφωνα με τον Hoffman(1969), σε έρευνα του στο San Francisco, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της μείωσης του αστυνομικού δυναμικού με την αύξηση της εγκληματικότητας⁸⁶. Οι Wilson και Bolland (1978) συμπέραναν ότι ο ρόλος των αστυνομικών περιπολιών είναι θετικός στην πρόληψη της εγκληματικότητας και ιδιαίτερα η στρατηγική της επιθετικής περιπολίας ή της αύξησης των περιπολιών είχε ως αποτέλεσμα περισσότερες συλλήψεις και μείωση της εγκληματικότητας στον τομέα των διαρρήξεων⁸⁷.

Σύμφωνα με έρευνα των Τσαλίκου κ. ά. (1994) στην ελληνική κοινωνία, για λογαριασμό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, υπάρχει πολύ θετική εικόνα για την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας. Επίσης, προτάθηκε ως λύση για τη βελτίωση της υπηρεσίας της αστυνομίας, η βελτίωση των σχέσεων της με τους πολίτες, καθώς και η μεταξύ τους συνεργασία⁸⁸.

Σύμφωνα με τη Σπινέλλη (1982), οι πολίτες κατά της πλειοψηφία τους δεν πιστεύουν ότι η αστυνομία, μετά από ποιοτικές αι ποσοτικές βελτιώσεις θα μπορούσε να αποτρέψει το έγκλημα⁸⁹. Επίσης, οι πολίτες αμφισβητούν την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας και ειδικά στο κομμάτι της πρόληψης⁹⁰.

Ο ρόλος της αστυνομίας είναι εξίσου και συμφιλωτικός, δηλαδή η εξω-ποινική ρύθμιση των υποθέσεων. Σκοπός είναι η άμβλυνση της διαφοράς μεταξύ των πολιτών⁹¹. Η ρύθμιση αυτή μπορεί να λειτουργήσει εγκληματοπροληπτικά ανάλογα με την περίπτωση και να βοηθήσει τη θεμελίωση σχέσεων εμπιστοσύνης της αστυνομίας με τους πολίτες και τη βελτίωση της εικόνας της αστυνομίας⁹². Η εισαγγελική αρχή είναι υπεύθυνη για την άσκηση ή μη της ποινικής δίωξης⁹³.

Η αστυνομία βρίσκεται υπό το συνεχή έλεγχο της κοινής γνώμης. Εάν η δουλειά της αστυνομίας δεν αποδίδει, τότε είναι πολύ πιθανό η κοινή γνώμη να αμφισβητήσει το γόητρο και την αξιοπιστία της υπηρεσίας⁹⁴. Η διατήρηση του υψηλού γοήτρου στηρίζεται στην επιτυχία της δουλειάς των μελών της. Η πίεση για

⁸¹ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

⁸² Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

⁸³ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

⁸⁴ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁸⁵ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁸⁶ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁸⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁸⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁸⁹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁹⁰ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁹¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁹² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁹³ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

⁹⁴ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

να επιτύχουν οι αστυνομικοί τη δουλειά τους συχνά τους οδηγεί σε συμπεριφορές ή χρήση μέσων που δε θεωρούνται νόμιμες/ νόμιμα⁹⁵.

Το αποτέλεσμα που επέρχεται είναι ο αστυνομικός να νιώθει εσωτερικές συγκρούσεις και για να διατηρηθεί η εσωτερική ισορροπία, εμφανίζεται η καχυποψία, ο συντηρητισμός, ο κυνισμός κλπ⁹⁶.

Ο βαθμός ικανοποίησης ή δυσαρέσκειας των πολιτών για τη λειτουργία του συστήματος απονομής της ποινικής δικαιοσύνης και ιδιαίτερα της αστυνομίας για τον έλεγχο της εγκληματικότητας σχετίζεται με το βαθμό έντασης του φόβου του εγκλήματος⁹⁷. Ο φόβος αυτός αυξάνεται σε χώρες όπου οι πολίτες εκφράζουν έντονα την ανάγκη ενίσχυσης των αστυνομικών περιπολιών⁹⁸. Μπορεί οι περιπολίες να μη μειώνουν σημαντικά τα επίπεδα εγκληματικότητας, αυξάνουν όμως το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών και ως επακόλουθο την εμπιστοσύνη απέναντι στην αστυνομία⁹⁹.

Οι περιπολίες αποτελούν τον έλεγχο των δημόσιων χώρων από το αστυνομικό σώμα. Σκοπός είναι η εξασφάλιση της τάξης, της ειρήνης, της ασφάλειας των πολιτών, η πρόληψη του εγκλήματος, η επιβολή των νόμων και η παροχή βοήθειας σε έκτακτη ανάγκη. Παλαιότερα, γίνονταν πεζή, τώρα γίνονται με αυτοκίνητα ή μηχανές της αστυνομίας, κυρίως για την ασφάλεια των αστυνομικών, Αλλά και για την έγκαιρη επέμβαση και ευκολότερο έλεγχο. Οι πολίτες θεωρούν απαραίτητη την ύπαρξη των αστυνομικών μέσω των περιπολιών, καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις λειτουργούν εκφοβιστικά, περιορίζοντας τη διάπραξη εγκλημάτων και την υποτροπή ατόμων που είχαν συλληφθεί για μικρο- παραβάσεις¹⁰⁰. Άλλη μία λειτουργία της αστυνομίας αποτελεί η εξιχνίαση των εγκλημάτων, μέσω της συγκέντρωσης στοιχείων σε περίπτωση που ο δράστης είναι άγνωστος¹⁰¹.

Μία υπόθεση εγκλήματος έχει διαλευκανθεί εάν έχει συλληφθεί ο δράστης¹⁰². Η αστυνομία, όμως, μπορεί να συλλάβει ένα άτομο και να θεωρήσει ότι η υπόθεση έχει εξιχνιαστεί, ενώ έχει τελεσθεί από περισσότερους. Αυτό συμβαίνει, όταν η αστυνομία βρίσκεται κάτω από πίεση για να βρει τους δράστες. Για τον ίδιο λόγο, μπορεί επίσης να γίνει σύλληψη ατόμων που δεν έχουν κριθεί ένοχοι, ακόμη κι αν οι ίδιοι οι αστυνομικοί γνωρίζουν ότι αυτοί δεν είναι οι δράστες¹⁰³.

Σύμφωνα με τον Arthur Niederhoffer (1967), οι αστυνομικοί αποκτούν αυτά τα αρνητικά χαρακτηριστικά λόγω των σκληρών καθηκόντων που εκτελούν καθημερινά. Με την πάροδο του χρόνου, τα χαρακτηριστικά αυτά γίνονται πιο έντονα. Το αποτέλεσμα που επέρχεται είναι η κοινωνική απομόνωση¹⁰⁴.

Αυτή η απομόνωση από την κοινωνία και η μη αναγνώριση της λειτουργίας της αστυνομίας, οδηγεί τους αστυνομικούς να έχουν αμυντική στάση και να διατηρούν την κουλτούρα της “μπλε στολής”. Αυτή η στάση τους προσφέρει ένα αίσθημα ασφάλειας, αλλά έτσι δημιουργείται και μία δυσπιστία για το κοινωνικό σύνολο¹⁰⁵.

⁹⁵ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

⁹⁶ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

⁹⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

⁹⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

⁹⁹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

¹⁰⁰ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

¹⁰¹ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

¹⁰² Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

¹⁰³ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

¹⁰⁴ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

¹⁰⁵ Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Στις δυτικές κοινωνίες, το έντονο φαινόμενο του ρατσισμού και της ξενοφοβίας οδηγεί στην καχυποψία στις καθημερινές κοινωνικές σχέσεις¹⁰⁶. Οι Έλληνες θεωρούν ότι είναι απόγονοι του πολιτισμού του “Ξένιου Δία” και ότι η φιλοξενία είναι χαρακτηριστικό του πολιτισμού τους. Η συμπεριφορά προς τους αλλοδαπούς εθεωρείτο ανέκαθεν φιλική¹⁰⁷.

Οι ομάδες των αλλοδαπών στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται ως διαφορετικές, αλλά όχι τόσο ως επικίνδυνοι, αλλά ως φυλετικά και πολιτισμικά κατώτεροι. Η καθημερινότητα της ελληνικής κοινωνίας χαρακτηρίζεται από ρατσιστικές προκαταλήψεις και φυλετικούς στιγματισμούς ή συλλογικούς αποκλεισμούς. Τα παραπάνω αυξάνονται όταν μαζί με αυτά συνδέονται με υπαρκτά κοινωνικά προβλήματα¹⁰⁸.

Η πρώτη εμφάνιση μιας λανθάνουσας ξενοφοβίας στην Ελλάδα παρουσιάστηκε μετά από το 1990, όπου προσήλθαν χιλιάδες λαθρομετανάστες, κυρίως αλβανικής υπηκοότητας με σκοπό την ανέρευση στέγης και εργασίας. Το 1992, σύμφωνα με έρευνα της Eurostat, η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις μεταξύ των χωρών της Ε.Ε, για την ξενοφοβική στάση, αντίληψη και συμπεριφορά¹⁰⁹.

Σε έρευνα του Γ. Βούλγαρη, το 1995, σχεδόν το ¼ των Ελλήνων βίωνε ενόχληση από την παρουσία ξένων εθνικοτήτων, ποσοστό το οποίο είναι το μεγαλύτερο ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες¹¹⁰.

Η αρνητική αντίληψη για τους μετανάστες από 1991 έως το 1994 αυξήθηκε, χωρίς να έχει αυξηθεί ο μεταναστευτικός πληθυσμός. Αυτό οφείλεται στην αύξηση της αρνητικής πρόσληψης της εικόνας του “ξένου” και την αντίστοιχη κοινωνική του αναπαράσταση¹¹¹.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ

Η διαμόρφωση ενός στερεοτύπου για μια ομάδα περιλαμβάνει στοιχεία γνωστικά (δηλαδή γνώσεις και πληροφορίες γι' αυτήν την ομάδα), αξιολογικά (εκτίμηση, συμπάθεια, αντιπάθεια) και εμπειρικά (προσωπική εμπειρία)¹¹². Επίσης, σημαντικό ρόλο παίζει η πολιτισμική και πολιτιστική παράμετρος, η οποία επηρεάζει τον τρόπο που εμφανίζεται μια ομάδα, αποδίδοντάς της συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και ιδιότητες από κάποια άλλη ομάδα¹¹³.

Σύμφωνα με τη θεωρία της “κοινωνικής αντίδρασης” ή της “συμβολικής αλληλεπίδρασης”, η ομάδα που έχει στιγματιστεί, διαμορφώνει την ταυτότητα της με βάση αυτά τα στερεότυπα και τα χαρακτηριστικά που της αποδίδονται και εκδηλώνει

¹⁰⁶ Ζαραφώνιου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

¹⁰⁷ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹⁰⁸ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹⁰⁹ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹⁰ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹¹ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹² Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹³ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

ανάλογη συμπεριφορά. Τα στερεότυπα είναι τόσο άκαμπτο που δεν επιδέχεται αλλαγή, ούτε και αναγνωρίζει δεδομένα που το ανατρέπουν. Έτσι, δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος¹¹⁴. Η κοινωνική περιθωριοποίηση της στιγματισμένης ομάδας οδηγεί σε παραβατική συμπεριφορά εκ μέρους της. Προκαλείται κοινωνική αντίδραση και επιπλέον ανάλογη απάντηση από την ομάδα¹¹⁵.

Ο κάθε μετανάστης, ειδικά όταν είναι και δράστης εγκλήματος, δεν αντιμετωπίζεται ως αυτόνομο άτομο, αλλά ως ένα ανώνυμο μέλος μιας ομάδας επικίνδυνης για την κοινωνία. Προσδιορίζεται από την εθνική του προσέλευση και η εθνική ομάδα στην οποία ανήκει ταυτίζεται με το έγκλημα που έχει ήδη διαπράξει¹¹⁶.

Η ύπαρξη και διατήρηση των αρνητικών στερεοτύπων και ο φόβος του εγκλήματος προκαλούν την άσκηση μορφών βίας εις βάρος των μεταναστών, ακόμη και από αστυνομικούς, από φύλακες στα κρατητήρια, χωρίς να υπάρχει ουσιαστική τιμωρία γι' αυτούς¹¹⁷. Ανάλογη συμπεριφορά παρατηρείται και από τους Έλληνες πολίτες¹¹⁸. Ο “άλλος” προσλαμβάνεται ως κατώτερος, ως ανάξιος σεβασμού και προστασίας¹¹⁹.

Η Σχολή του Σικάγου μελετά την προσαρμογή των μεταναστευτικών πληθυσμών στην νέα κοινωνική πραγματικότητα και την αλληλεπίδρασή τους με τις συνθήκες και την ανάπτυξη της βιομηχανικής πόλης. Η θεωρία αυτή σχετίζει τις περιβαλλοντικές- οικιστικές συνθήκες με την έκταση και την ένταση της εγκληματικότητας. Παρατηρείται υψηλή συγκέντρωση ανηλίκων δραστών στις συνοικίες που διαμένουν οι μετανάστες. Η “κοινωνική αποδιοργάνωση” προκαλείται από τη συνεχή μεταβολή του πληθυσμού λόγω της αλληλοδιαδοχής μεταναστών γύρω από το βιομηχανικό κέντρο της πόλης. Έτσι, διαπιστώνονται οι κοινωνικοί δεσμοί και δομές του παραδοσιακού τρόπου ζωής και κοινωνικού ελέγχου¹²⁰.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Η πολιτισμική ετερότητα θεωρείται απειλητική για τη συνοχή της συλλογικής ταυτότητας των χωρών υποδοχής, οδηγώντας στον αυστηρό διαχωρισμό της εσωτερικής ομάδας (εμείς) από την εσωτερική ομάδα (οι άλλοι). Αυτός ο πολιτικός διαχωρισμός καθορίζεται από τα ξεχωριστά χαρακτηριστικά του κάθε μεταναστευτικού πληθυσμού. Όμως, κυρίως οφείλεται στην άρνηση αποδοχής του “άλλου”, ανεξάρτητα από τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε πληθυσμού. Αυτή η έλλειψη αποδοχής ενισχύεται, όταν ο “άλλος” έχει έκδηλα τα σημάδια της διαφορετικότητας, όπως για παράδειγμα το διαφορετικό χρώμα. Επίσης, συνεχίζει να παρατηρείται το παραπάνω φαινόμενο, ακόμη κι όταν ο “άλλος” έχει ενσωματωθεί στη κοινωνία της χώρας υποδοχής¹²¹.

¹¹⁴ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹⁵ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹⁶ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹⁷ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹⁸ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹¹⁹ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²⁰ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²¹ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

Όσο οι εθνικές διαφορές είναι έντονες, τόσο πιο εγκληματίας φαίνεται ο “άλλος” και τόσο πιο έντονη είναι η πολιτισμική απειλή για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Η πολιτισμική απειλή αυξάνεται όταν παίρνει και θρησκευτικές διαστάσεις.¹²²

Στα εγκλήματα βίας, οι μετανάστες υπερβαίνουν το ποσοστό τους στον πληθυσμό και κυρίως στο έγκλημα της ανθρωποκτονίας. Ιδιαίτερα οι Αλβανοί υπερεκπροσωπούν το ποσοστό (70%) ως δράστες ανθρωποκτονιών σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη εθνική ομάδα μεταναστών. Επίσης, το ίδιο παρατηρείται και στο έγκλημα του βιασμού. Αυτά τα ποσοστά είναι τόσο μεγάλα και επίμονα για να οφείλονται σε τυχαίους παράγοντες ή σε διαδικασίες κοινωνικής κατασκευής στερεοτύπων που επηρεάζουν τα επίσημα εγκληματολογικά στατιστικά.¹²³

Στις ανεπτυγμένες βιομηχανικά χώρες, οι εθνοτικές ομάδες θυματοποιούνται πολύ περισσότερο σε σχέση με το γενικό πληθυσμό, κυρίως σε εγκλήματα βίας και κατά της ιδιοκτησίας¹²⁴. Τα εγκλήματα αυτά διαπράττονται σε μεγάλο βαθμό από άτομα της ίδιας εθνοτικής ομάδας και δράστες και θύματα έχουν συχνά κοινά χαρακτηριστικά¹²⁵. Όταν συμβαίνει αυτό, είναι πιο δύσκολο να γίνει καταγγελία του θύματος για ομοεθνή του ή γιατί είναι καχύποπτοι απέναντι στις διωκτικές αρχές λόγω παλαιότερης αρνητικής διαντίδρασης. Έτσι, έχουμε τον σκοτεινό αριθμό εγκληματικότητας για το εσωτερικό των εθνοτικών ομάδων¹²⁶.

Ο μετανάστης που ζει παράνομα δε θα απευθυνθεί στην αστυνομία για ένα έγκλημα που έχει γίνει εις βάρος του, καθώς αυτή η συμπεριφορά θα οδηγήσει αυτόματα και στη δική του σύλληψη ή και απέλαση από τη χώρα. Μάλλον, αυτό υπολογίζεται από το μετανάστη χειρότερο από τη βλάβη που έχει υποστεί από το έγκλημα στο οποίο ήταν θύμα. Έτσι, πραγματοποιείται μια πολλαπλή συλλογική θυματοποίηση στην κοινότητα των λαθρομεταναστών, σύμφωνα με τον Β. Καρύδη (1994): α) από την κρατική αυθαιρεσία και τη βία των διωκτικών αρχών, β) υπερεκμετάλλευση εργοδοτών και εκμισθωτών και γ) τους ομοεθνείς τους¹²⁷.

Αυτή η ενδο- εθνική βία οφείλεται κυρίως στις πρωταρχικές ανάγκες επιβίωσης που ίσως σχετίζονται με κάποια πολιτισμική εξοικείωση στη χρήση βίας.¹²⁸

Η συνεχής διαβίωση των μεταναστών σ' αυτό το καθεστώς της παρανομίας τους καθιστά ευάλωτους στη δράση πυρήνων οργανωμένου εγκλήματος¹²⁹.

Σύμφωνα με έρευνα, οι αλλοδαποί έχουν μεγαλύτερο ποσοστό εγκληματικότητας στο γενικό πληθυσμό (Παύλου, 2004), ιδιαίτερα σε ορισμένα είδη εγκλημάτων, όπως ανθρωποκτονία από πρόθεση, βιασμό, κλοπές και ληστείες¹³⁰. Αλλά αυτά τα

¹²² Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

¹²³ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²⁴ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²⁵ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²⁶ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²⁷ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²⁸ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹²⁹ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

¹³⁰ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

αποτελέσματα σχετίζονται και με την αυστηρότερη αντιμετώπιση που έχουν οι αλλοδαποί σε φορείς, όπως η αστυνομία¹³¹.

Έρευνες έχουν δείξει ότι οι μετανάστες αντιμετωπίζονται πολύ αυστηρά από τους φορείς της ποινικής δικαιοσύνης¹³².

Σύμφωνα με έρευνα του Εργατικού Κέντρου Αθήνας, το 1997, τα $\frac{3}{4}$ περίπου των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι οι μετανάστες ευθύνονται για την αύξηση της ανεργίας και της εγκληματικότητας¹³³.

¹³¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

¹³² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

¹³³ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΘΥΜΑΤΟΣ

Η έννοια του θύματος ορίζεται ως ο παθών που υπέστη μια μορφή βλάβης, ζημιάς ή κακού από κάποιον άλλον¹³⁴. Έγκλημα και θύμα είναι δυο έννοιες αλληλοδιαπλεκόμενες. Κυρίαρχη αξία αποτελεί η ανθρώπινη ύπαρξη, η ζωή¹³⁵. σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, θύματα θεωρούνται τα άτομα, ανεξάρτητα από τη ιθαγένειά τους, που έχουν βιώσει κάποια βλάβη σωματική, είτε προσωπική και υπάρχει κίνδυνος ως προς αυτά τα αγαθά είτε για τη ζωή τους¹³⁶.

Για την εγκληματολογία, θύμα είναι το άτομο ενάντια στο οποίο πραγματοποιείται ένα έγκλημα – είτε με άμεσο, είτε με έμμεσο τρόπο, εφόσον η αλλαγή της συμπεριφοράς του θα μπορούσε να αποτρέψει το έγκλημα¹³⁷.

Το θύμα μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό. Το νομικό αναφέρεται στα άτομα που διαχειρίζονται ανά νομικό πρόσωπο. Το φυσικό αναφέρεται στο άτομο όταν είναι ή όσο είναι ζωντανό. Ο όρος δεν αναφέρεται σε αντικείμενα, αλλά μόνο σε υποκείμενα συμπεριφοράς. Αν και η παραβίαση των νόμων που έχουν θεσπιστεί αφορά όλους τους πολίτες, δεν συνεπάγεται αυτόματα ότι όλοι είναι θύματα σε κάθε διάπραξη οποιουδήποτε εγκλήματος¹³⁸.

Σήμερα, η έννοια του θύματος προσεγγίζεται πιο γενικευμένα, καθώς περιλαμβάνει όλες τις επιμέρους μορφές θυματοποίησης. Αποτελούν μια φωνή διαμαρτυρίας των ατόμων και ομάδων που έχουν καταπιεστεί, έχοντας ως μοναδικό στόχο τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των θυμάτων¹³⁹.

Ο προσδιορισμός της ταυτότητας μπορεί να γίνει με τις εξής επιλογές:

1) Νομοθετική επιλογή θυμάτων, δηλαδή όπως έχει οριστεί από τη νομοθεσία και γίνονται με τα εξής κριτήρια κυρίως:

- βιολογικά: γυναίκα, ανήλικο
- κοινωνικά: μισθωτής, εκλογέας, εκδιδόμενη γυναίκα

2) Κοινωνική επιλογή των θυμάτων, δηλαδή μέσω κοινωνικών διαδικασιών. Όπως μετανάστες, πρόσφυγες που λόγω του στιγματισμού και της περιθωριοποίησης που βιώνουν, γίνονται πιο εύκολα θύματα. Όπως επίσης οι ψυχικά ασθενείς.

3) Επιλογή θυμάτων από τον εγκληματία, η οποία γίνεται ανάλογα με το είδος του εγκλήματος και πως ο ίδιος μπορεί να επιτύχει την τέλεση του εγκλήματος.

4) Επιλογή από το ίδιο το θύμα, όπως όταν κάποιος ξεχνά κατ' επανάληψη αντικείμενα αξίας σε κοινόχρηστο χώρο¹⁴⁰.

Υπάρχουν, επιπλέον, και οι περιστάσεις στις οποίες μπορεί μεν το θύμα να μην προκαλεί το έγκλημα, αλλά δεν το αποτρέπει κιόλας, όπως όταν κάποιο άτομο ξεχνά συνεχώς τα προσωπικά σου αντικείμενα οπουδήποτε¹⁴¹. Η εμπειρία της θυματοποίησης, ο φόβος που νιώθει το θύμα μπορεί να προκαλέσει στο ίδιο το θύμα για εγκληματική ενέργεια από μέρους του¹⁴².

Σύμφωνα με τον Fattah, υπάρχουν 4 μεγάλες κατηγορίες θυμάτων:

¹³⁴ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹³⁵ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹³⁶ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹³⁷ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹³⁸ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹³⁹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁴⁰ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹⁴¹ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹⁴² Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

α) η πολιτισμική: περιλαμβάνει τα θύματα που προκαλούνται από τον ίδιο το πολιτισμό, το ιδεολογικό πλαίσιο μιας κοινωνίας και αφορά τα στερεότυπα που επικρατούν σχετικά με το θύμα.

β) η δομική: περιλαμβάνει τα θύματα που δημιουργούνται από τις κοινωνικές δομές και σχετίζεται με κοινωνικές κατηγορίες που είναι πιο ευάλωτες στη θυματοποίηση, όπως για παράδειγμα οι γυναίκες, οι ανυπεράσπιστοι, οι κοινωνικά αποκλίνοντες¹⁴³.

Ο ρόλος του θύματος είναι σημαντικός για την καταστολή του εγκλήματος κυρίως στις εξής περιπτώσεις:

1) στην καταγγελία ή όχι του γεγονότος του εγκλήματος. Εάν, δηλαδή, το θύμα πάρει ή όχι την απόφαση να καταγγείλει το έγκλημα, καθώς έτσι θα κινηθεί ο μηχανισμός της ποινικής καταστολής

2) το θύμα χρησιμεύει ως μάρτυρας για την εξακρίβωση της ταυτότητας του δράστη και των συνθηκών τέλεσης του εγκλήματος¹⁴⁴.

Το θύμα, όμως, μπορεί να αντιμετωπίσει επιπλέον ζημιά από την ανάμειξη του στην ποινική διαδικασία, όπως είναι η ηθική βλάβη. Γι' αυτό χρειάζεται προστασία από το κράτος¹⁴⁵. Μερικά μέτρα είναι η φύλαξη με εκπαιδευμένους αστυνομικούς, η μεταβολή των στοιχείων ταυτότητας, η αλλαγή τόπου κατοικίας, ακόμη και σε άλλη χώρα. Τα παραπάνω είναι μέτρα, τα οποία δεν προσφέρονται στην Ελλάδα¹⁴⁶.

Τη δεκαετία 1960- '70, παρατηρείται η ενασχόληση με το “αθώο” θύμα, ειδικά το θύμα των εγκλημάτων σωματικής ή σεξουαλικής βίας. Δηλαδή, παρατηρείται μετατόπιση του ενδιαφέροντος από το ένοχο θύμα στο αθώο. Ειδικά στη δεκαετία του '70, δημιουργούνται τα πρώτα καταφύγια κακοποιημένων γυναικών και τα κέντρα άμεσης βοήθειας σε θύματα βιασμού¹⁴⁷. Ο τυπικός και άτυπος κοινωνικός έλεγχος της εποχής αυτής στόχευε στην αντιμετώπιση της ενδο-οικογενειακής βίας, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στα πλαίσια του συστήματος απονομής της ποινικής δικαιοσύνης προς τα θύματα, την υποστήριξη των ομάδων πίεσης για τα δικαιώματα των θυμάτων. Στόχος των παραπάνω ήταν η ουδετεροποίηση της έννοιας του θύματος, η ανταπόκριση του κοινού και της πολιτείας στις απαιτήσεις που εκφράζονταν από το θυματολογικό κίνημα, όπως για παράδειγμα η λήψη νομοθετικών και διοικητικών μέτρων¹⁴⁸.

Η έννοια του θύματος σχετίζεται με το κοινωνικό στερεότυπο του “αθώου” θύματος συγκεκριμένων εγκληματικών ενεργειών, όπως τα εγκλήματα κατά των προσώπων, και όχι στα εγκλήματα ενάντια σε κοινωνικά αποκλεισμένες κατηγορίες του πληθυσμού¹⁴⁹.

Σύμφωνα με τα ερευνητικά δεδομένα, τα θύματα έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

Οι νέοι έχουν περισσότερες πιθανότητες να γίνουν θύματα ενός εγκλήματος από ότι οι ηλικιωμένοι, οι άνδρες από ότι οι γυναίκες και οι κάτοικοι των αστικών κέντρων από ότι των αγροτικών ή ημιαστών περιοχών. Επίσης, περισσότερες πιθανότητες θυματοποίησης τα άτομα που κυκλοφορούν τη νύχτα και τα άτομα που έχουν μεσαία εισοδήματα. Σε χώρες που η γυναικεία απασχόληση κυμαίνεται στα επίπεδα της ανδρικής, η θυματοποίηση μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι σχεδόν το

¹⁴³ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁴⁴ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹⁴⁵ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹⁴⁶ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹⁴⁷ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁴⁸ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁴⁹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

ίδιο. Οι χώρες που έχουν χαμηλό ποσοστό εγκληματικότητας, παρουσιάζουν και χαμηλό επίπεδο αστικοποίησης¹⁵⁰.

“Ομάδες υψηλού κινδύνου” είναι αυτές που αντιμετωπίζουν περισσότερες πιθανότητες να γίνουν θύματα εγκληματικών ενεργειών σε σχέση με άλλες κοινωνικές ή πληθυσμιακές κατηγορίες¹⁵¹.

γ) της συμπεριφοράς: αφορά στα θύματα που με τη συμπεριφορά τους προκαλούν τη θυματοποίησή τους, όπως τα συναινετικά, τα απρόσεκτα θύματα¹⁵².

δ) η εγκληματολογική: στηρίζεται στο κριτήριο κατηγοριοποίησης τη συχνότητα της θυματοποίησης, όπως δηλαδή τα εκ περιστάσεως θύματα, τα επί μακρῶ χρονικό διάστημα θύματα¹⁵³.

ΘΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ένας κλάδος της Εγκληματολογίας αποτελεί η Θυματολογία, η οποία μελετά το θύμα ως κοινωνικό παράγοντα του εγκλήματος και το ρόλο που αυτό διαδραματίζει στην πρόληψη και την καταστολή της εγκληματικότητας. Η μελέτη αυτή εστιάζεται στην προσωπικότητα του θύματος, τη συμπεριφορά του, το περιβάλλον του, τη σχέση του με τον εγκληματία, τη συμβολή στην πρόκληση και διάπραξη του εγκλήματος και τη συμπεριφορά που έχει μετά από τη διάπραξη, για παράδειγμα στη δίκη για το έγκλημα¹⁵⁴. Ένας σημαντικός στόχος της θυματολογίας είναι η προσέγγιση της πραγματικής εγκληματικότητας και φυσικά η διερεύνηση της έκτασης του σκοτεινού αριθμού¹⁵⁵.

Αντικείμενα της θυματολογίας είναι τα εξής:

α) επίδραση του εγκλήματος στην προσωπικότητα και τη συμπεριφορά του θύματος.

β) το φαινόμενο της θυματοποίησης και

γ) η κρατική υποχρέωση για αποζημίωση των θυμάτων¹⁵⁶.

Σύμφωνα με τον von Hentig, η θυματολογία θεωρείται ως κλάδος της εγκληματολογίας που ασχολείται μόνο με την εγκληματική θυματοποίηση¹⁵⁷. Σύμφωνα με τον Hendelsohn, η θυματολογία είναι ανεξάρτητη από εγκληματολογία και μελετά όλες σχεδόν τις μορφές θυματοποίησης του ανθρώπου, όπως είναι τα θύματα πολέμου, ατυχημάτων κ. ά¹⁵⁸. Η πρώτη άποψη σχετίζεται με την εγκληματολογική θυματολογία, δηλαδή την επιστημονική, ενώ η δεύτερη με τη θυματολογία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δηλαδή την ανθρωπιστική¹⁵⁹. Σύμφωνα με τον von Hentig, το θύμα συμμετέχει στη θυματοποίηση του, είναι ένοχο, παρεμβαίνει δηλαδή στην εγκληματική διαδικασία¹⁶⁰. Αποδίδεται ατομική ευθύνη στο θύμα¹⁶¹.

Η επίδραση του θυματολογικού κινήματος οδήγησε σε νέες μορφές ποινικοποίησης και σε τροποποίηση των διατάξεων προς αυστηρότερες ποινές σε

¹⁵⁰ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁵¹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁵² Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁵³ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁵⁴ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹⁵⁵ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁵⁶ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

¹⁵⁷ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁵⁸ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁵⁹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁶⁰ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁶¹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

διάφορες χώρες¹⁶². Απαιτείται μια ορθολογική και εξισορροπιστική κοινωνική αντίδραση απέναντι και στο θύμα και στο δράστη¹⁶³.

ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

Η έννοια “θυματοποίηση” αναφέρεται στη συνειδητή ή ασυνείδητη συμπεριφορά ενός ατόμου, η οποία προκαλεί μια εγκληματική ενέργεια εις βάρος του. Όμως, η ύπαρξη και μόνο ενός θύματος δεν είναι ικανή να κάνει έναν άνθρωπο εγκληματία¹⁶⁴. Παρ' όλ' αυτά υπάρχουν περιπτώσεις που η συμπεριφορά του θύματος επιτρέπει την τέλεση ενός εγκλήματος. Για παράδειγμα, όταν το άτομο βρίσκεται σε τέτοια ψυχοπνευματική κατάσταση, όπως όταν είναι σε μέθη, που δεν μπορεί να αντιληφθεί ότι βρίσκεται σε κατάσταση θυματοποίησης. Σε μια τέτοια περίπτωση, μπορεί και το ίδιο το θύμα να ενεργεί ώστε να διαπραχθεί εις βάρος του ένα έγκλημα¹⁶⁵.

Στην Ελλάδα, υπάρχει μεγάλη συσχέτιση ανάμεσα στη θυματοποίηση και το φόβο του εγκλήματος, αν και ο φόβος επεκτείνεται και στο σύνολο του πληθυσμού, όχι μόνο στα θύματα (EUCS Report, 2005)¹⁶⁶.

Ο Fattah προτείνει τους γενικούς κανόνες σχετικά με την έκταση και τη θεατότητα των περισσότερων μορφών θυματοποίησης:

- Όσο σοβαρότερη είναι η θυματοποίηση, τόσο σπανιότερα συμβαίνει, δηλαδή η ανθρωποκτονία σε σχέση με τις σωματικές βλάβες για παράδειγμα.
- Όσο σοβαρότερη είναι η θυματοποίηση, τόσο συχνότερα καταγγέλλεται
- Όσο μεγαλύτερη κοινωνική απόσταση υπάρχει ανάμεσα θύτη και θύματος, τόσο συχνότερα καταγγέλλεται. Δηλαδή θα γίνει πιο εύκολα καταγγελία, εάν ο δράστης είναι άγνωστος, παρά συγγενής, γνωστός ή φίλος του θύματος.
- Όσο αυξάνεται η ηλικία του θύματος, τόσο μειώνεται η εγκληματική θυματοποίηση. Επίσης, όσο αυξάνεται η ηλικία του θύτη, τόσο μειώνεται η εγκληματική δραστηριότητα¹⁶⁷.

Σύμφωνα με διεθνή θυματολογική έρευνα των Van Dijk, Mayhew & Killias (1988), ο κίνδυνος θυματοποίησης είναι μικρότερος από το φόβο θυματοποίησης, ο οποίος καλλιεργείται στο γενικό πληθυσμό από τα ΜΜΕ και συγκεκριμένες κοινωνικοπολιτικές ομάδες¹⁶⁸.

Οι επιπτώσεις της βιωματικής εμπειρίας της θυματοποίησης χωρίζονται σε δυο κατηγορίες απόψεων:

α) Οι συνέπειες είναι εφήμερες και παροδικές. Σύμφωνα με τους Hindelang, Gottfredson & Garofalo (1978), η ζωή των θυμάτων δεν άλλαξε αισθητά μετά το εγκληματικό γεγονός και τη θυματοποίησή τους.

β) Οι συνέπειες είναι βραχύχρονες ή μακρόχρονες, ανάλογα με το γεγονός θυματοποίησης. Εδώ αναφέρεται και το “μετατραυματικό στρες” που περιλαμβάνει την κατάθλιψη, το άγχος, τις ενοχές, τις έμμονες ιδέες για το εγκληματικό επεισόδιο, τις διαταραχές ύπνου, από τα οποία υποφέρουν τα θύματα εγκληματικών ενεργειών¹⁶⁹.

¹⁶² Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁶³ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁶⁴ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκουλας, 2011.

¹⁶⁵ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκουλας, 2011.

¹⁶⁶ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

¹⁶⁷ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁶⁸ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁶⁹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

Άλλη κατηγοριοποίηση των επιπτώσεων της θυματοποίησης με κριτήριο τις αλλαγές που παρατηρούνται μετά τη θυματοποίηση είναι οι εξής: (παρατηρούνται επικαλύψεις)

α) οι σωματικές: που περιλαμβάνουν τις σωματικές βλάβες από εγκλήματα βίας, επιθέσεις, ληστείες κ. ά., αναφέρονται σε διαφορετικού βαθμού κακώσεις.

β) οι ψυχολογικές: προέρχονται κυρίως από την σεξουαλική θυματοποίηση. Οι συνέπειες υφίστανται για μεγάλο χρονικό διάστημα.

γ) οι οικονομικές: αφορούν εγκλήματα κατά της περιουσίας. Η σοβαρότητα της σχετίζεται με τους ευρύτερους οικονομικούς δείκτες μιας χώρας και του επιπέδου διαβίωσης των πολιτών της. Επίσης, οι οικονομικές συνέπειες καλύπτονται από τις ιδιωτικές ασφάλειες.

δ) οι κοινωνικές: σχετίζονται με το στιγματισμό που υφίστανται τα θύματα σεξουαλικής βίας και κυρίως του βιασμού¹⁷⁰.

Επίσης, κατηγοριοποίηση με κριτήριο την προέλευση της θυματοποίησης:

α) πρωτογενής, είναι αποτέλεσμα της εγκληματικής πράξης που βίωσε το άτομο

β) δευτερογενής, σχετίζεται με την επίδραση της τυπικής και άτυπης κοινωνικής αντίδρασης¹⁷¹.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η κατηγοριοποίηση των προγραμμάτων αυτών σε δύο βασικούς άξονες:

α) στο πεδίο της απονομής της δικαιοσύνης που περιλαμβάνει τα προγράμματα της αστυνομίας και της διεξαγωγής της ποινικής δίκης και **β)** στο κοινωνικό πεδίο, με σαφή αναφορά στα προγράμματα των κοινωνικώς υπηρεσιών που παρέχονται σε κεντρικό και τοπικό/ περιφερειακό επίπεδο.

α) προγράμματα αστυνομίας: παρατηρείται διάσταση απόψεων μεταξύ αστυνομίας και θύματος, όταν γίνεται προσπάθεια να οριστεί η θυματοποίηση μέσω ενός προκατασκευασμένου νομικού ορισμού του εγκλήματος. Επίσης, παρατηρείται αποχή της αστυνομίας από γεγονότα θυματοποίησης που πραγματοποιούνται εντός οικογένειας¹⁷².

Τα περισσότερα προγράμματα της **αστυνομίας** περιορίζονται στην πληροφόρηση των θυμάτων για τα δικαιώματά τους, την παροχή υπηρεσιών από άλλους φορείς. Παρ' όλ' αυτά, οι έρευνες δείχνουν τα θύματα είναι ελλιπώς πληροφορημένα, τόσο για την πορεία των αστυνομικών ερευνών, όσο για το χρόνο εκδίκασης της υπόθεσής τους, επίσης, οι διεθνείς έρευνες θυματολογίας αναφέρουν σχετικά με τη χαμηλή συμμετοχή των θυμάτων στα προγράμματα της αστυνομίας¹⁷³.

Η μειωμένη αποτελεσματικότητα αυτών των προγραμμάτων από την “επαγγελματική ιδεολογία” των διωκτικών οργάνων που ως κύριο σκοπό έχει τη δίωξη του εγκλήματος, τη μάχιμη υπηρεσία με συνέπεια την υποβάθμιση του ρόλου του θύματος σε όλα τα στάδια της ποινικής δίκης και το μειωμένο ενδιαφέρον για διαδικασίες γραφειοκρατικού τύπου, που απαιτούν τα προγράμματα θυματοποίησης¹⁷⁴.

Προγράμματα διεξαγωγής της **ποινικής δίκης**: αφορούν στην αντιμετώπιση και καλύτερη μεταχείριση των θυμάτων στα διάφορα στάδια της ποινικής δίκης και

¹⁷⁰ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷¹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷² Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷³ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷⁴ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

στη βελτίωση της θέσης του ρόλου του θύματος στο σύστημα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης. Πραγματοποιούνται στη μαρτυρία και την ανακριτική διαδικασία¹⁷⁵.

Τα θύματα πρέπει να είναι ενήμερα για τις μέρες διεξαγωγής της δίκης και τις πιθανότητες αποκατάστασης ή αποζημίωσής τους¹⁷⁶. Επίσης, προστατεύεται η ιδιωτική του ζωή, αφού ληφθούν υπόψη η μορφή θυματοποίησης, η κοινωνική θέση και η ασφάλεια του θύματος¹⁷⁷. Προστατεύονται και τα “ειδικά θύματα”, δηλαδή τα θύματα βιασμού και τα σεξουαλικά κακοποιημένα παιδιά, ώστε να προληφθεί η “δευτερογενής θυματοποίηση”. Τα πιο γνωστά προγράμματα σχετίζονται με τη συμφιλίωση μεταξύ θύτη και θύματος¹⁷⁸.

Η ύπαρξη αυτών των προγραμμάτων δεν οδηγεί αυτόματα και στην επιτυχία τους. Οι έρευνες έχουν δείξει ότι περιορισμένος αριθμός θυμάτων αποζημιώνεται τελικά, παρ' όλο που είχαν υποβάλλει σχετικό αίτημα¹⁷⁹.

Παρατηρείται σε διεθνές επίπεδο μια στροφή προς την ικανοποίηση των αιτημάτων των θυμάτων, κυρίως όσον αφορά στην αποκατάσταση και την αποζημίωσή τους. Δηλαδή το ενδιαφέρον της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας στρέφεται στην αντιμετώπισή του εγκληματικού φαινομένου, δίνοντας έμφαση στο θύμα. Δυσκολία μόνο εμφανίζεται όταν η ικανοποίηση των αιτημάτων του θύματος περιορίζουν τα δικαιώματα του κατηγορουμένου. Γι' αυτό πρέπει να δίνεται προσοχή στα όρια συμβολής του θύματος στα στάδια της ποινικής δίκης¹⁸⁰:

β) στο κοινωνικό πεδίο:

Κατηγοριοποιήσεις αυτών των προγραμμάτων με κριτήριο:

1) την οργανωτική δομή των υπηρεσιών

2) το περιεχόμενο και την ομάδα στόχου στην οποία απευθύνονται¹⁸¹

1) Διακρίνονται σε δημόσιες και ιδιωτικές ή εθελοντικές. Οι δημόσιες αφορούν κυρίως την παρεχόμενη βοήθεια από την αστυνομία και ης εισαγγελία, καθώς και το δίκτυο των κοινωνικών υπηρεσιών μιας χώρας. Συχνά υπάρχει συνεργασία δημόσιων- ιδιωτικών φορέων. Οι ιδιωτικές εθελοντικές είναι συνήθως περισσότερες από τις κρατικές. Ο εθελοντισμός και η συμμετοχή του “ενεργού πολίτη” στηρίζουν σημαντικά αυτά τα προγράμματα¹⁸².

2) περιεχόμενο και ομάδα στόχου: καθορίζεται από το είδος και τη μορφή της θυματοποίησης και συναρτάται από την κατηγορία των θυμάτων προς τα οποία απευθύνονται αυτά τα προγράμματα. Έτσι, έχουμε προγράμματα θυματοποίησης από ενδοοικογενειακή βία, από διαρρήξεις και κλοπές, από κλοπές κ. ά. Αυτά τα προγράμματα διαφοροποιούνται ποιοτικά και ποσοτικά ανάλογα με διάφορες παραμέτρους όπως τη συχνότητα που καταγγέλλονται συγκεκριμένες όψεις της θυματοποίησης, τον τρόπο που προβάλλονται τα διάφορα εγκλήματα από τα ΜΜΕ κ. ά.. Τα προγράμματα αυτά είναι σε συνάρτηση με τις νομοθετικές τροποποιήσεις και την ποινικοποίηση νέων συμπεριφορών. Υπάρχει μια σχέση αλληλεπίδρασης, αλληλεξάρτησης και αμοιβαιότητας¹⁸³.

Τα τελευταία χρόνια, τα προγράμματα θυματοποίησης περιέχουν πολλές μορφές θυματοποίησης και όχι μόνο αυτές που προέρχονται από τις εγκληματικές ενέργειες. Άλλα προγράμματα που λειτουργούν κυρίως σε τοπικό επίπεδο, είναι αυτά

¹⁷⁵ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷⁶ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷⁷ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷⁸ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁷⁹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁸⁰ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁸¹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁸² Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁸³ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

που έχουν σχέση με την πρόληψη της εγκληματικότητας. Λειτουργούν σε οικιστικά τετράγωνα και σε γειτονίες και με τη συμμετοχή των κατοίκων αυτών των περιοχών. Κύριοι στόχοι τους είναι η τόνωση της επικοινωνίας και η ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις γειτονίες, όπως για παράδειγμα η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών, των εφήβων και των ηλικιωμένων, η δημιουργία πολιτιστικών κέντρων, η συνεργασία με την αστυνομία της περιοχής για καλύτερη φύλαξη, την ίδρυση ξενώνων για αποφυλακισμένους, τη δημιουργία κέντρων υποδοχής για μετανάστες¹⁸⁴.

ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Οι γυναίκες δεν αναφέρουν τα περιστατικά σεξουαλικών επιθέσεων γιατί φοβούνται αντίποινα από τους δράστες και γιατί δεν νιώθουν ασφαλείς όσον αφορά στη στάση της αστυνομίας και των δικαστηρίων στην αντιμετώπιση των αδικημάτων αυτών¹⁸⁵.

Τα αγόρια- θύματα βιώνουν επίσης τραυματικές εμπειρίες έπειτα από σεξουαλικές επιθέσεις, καθώς η κοινωνία έχει την τάση να μην τα πιστεύει ή να τα στιγματίζει θέτοντας σε αμφιβολία τη σεξουαλική τους ταυτότητα, σε περίπτωση που τα αγόρια κάνουν καταγγελία για την επίθεση¹⁸⁶.

Σύμφωνα με τον Pitsela (1988), οι πολίτες δεν καταγγέλλουν ένα αδίκημα στην αστυνομία, γιατί δεν γνωρίζουν το δράστη και δεν πιστεύουν ότι η αστυνομία μπορεί να έχει επιτυχή έκβαση στην υπόθεση¹⁸⁷.

Σύμφωνα με τους Spinellis, Chaidou και Serassis (1991), υπάρχουν λιγότερες πιθανότητες παραπομπής για σεξουαλικά εγκλήματα¹⁸⁸. Οι λόγοι μη παραπομπής είναι κυρίως ότι το αδίκημα δεν είναι σοβαρό, η αστυνομία δεν μπορούσε να κάνει κάτι, το επέλυσαν προσωπικά θύτης- θύμα¹⁸⁹. Ο Hindeland (1976) υποστηρίζει ότι ο φόβος για αντίποινα από το δράστη κάνουν το θύμα να μην καταγγείλει το έγκλημα, ειδικά ότι το θύμα και ο θύτης γνωρίζονται μεταξύ τους¹⁹⁰. Σύμφωνα με την έρευνα του Skogan (1976), τα εγκλήματα κατά των προσώπων καταγγέλλονται πιο συχνά στην αστυνομία σε σχέση με τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας¹⁹¹. Επίσης, δεν καταγγέλλονται συχνά οι απόπειρες τέλεσης ενός εγκλήματος σε σχέση με τα εγκλήματα που έχουν ήδη διεπράχθη¹⁹². Σοβαρές συμπεριφορές με ανάλογες σοβαρές βλάβες καταγγέλλονται και αυτές πιο συχνά¹⁹³. Επιπλέον, τα χαρακτηριστικά των θυμάτων όπως φύλο, ηλικία και εισόδημα δεν επηρεάζουν τη λήψη της απόφασης για την καταγγελία¹⁹⁴.

Η εμπλοκή σε επίπονες και μακροχρόνιες διαδικασίες εμποδίζουν την απόφαση για καταγγελία ενός αδικήματος¹⁹⁵. Ο βιασμός είναι ένα αδίκημα το οποίο αποφεύγεται να καταγγελθεί λόγω του φόβου στιγματισμού του θύματος σε περίπτωση που το γεγονός δημοσιοποιηθεί¹⁹⁶. Όπως, επίσης, εγκλήματα που

¹⁸⁴ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁸⁵ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁸⁶ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁸⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁸⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁸⁹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹⁰ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹³ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹⁴ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹⁵ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹⁶ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

πραγματοποιούνται μεταξύ συγγενών δεν καταγγέλλονται εύκολα, για παράδειγμα στην περίπτωση των συζύγων¹⁹⁷.

Λόγοι μη καταγγελίας των αδικημάτων

Σύμφωνα με τη διεθνή θυματολογική έρευνα των Van Dijk, παρατηρείται ότι:

- Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά καταγγελιών σε σχέση με τις σεξουαλικές επιθέσεις από τις οποίες μόνο το 10% καταγγέλλεται.
- Τα άτομα που ανήκουν σε χαμηλά κοινωνικο-οικονομικά στρώματα καταγγέλλουν σπανιότερα τη θυματοποίησή τους στην αστυνομία σε σχέση με τα άτομα που ανήκουν στα υψηλά.
- Οι σπουδαιότεροι λόγοι που δεν καταγγέλλουν τη θυματοποίηση είναι : α) ότι το έγκλημα δεν είναι τόσο σοβαρό και β) η αστυνομία δεν μπορεί να προσφέρει κάτι¹⁹⁸.

Η άποψη των πολιτών σχετικά με την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας επηρεάζει σημαντικά την απόφαση των θυμάτων εάν καταγγείλουν τη θυματοποίησή τους, κυρίως για εγκλήματα βιασμού και σεξουαλικής κακοποίησης¹⁹⁹.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η πρόληψη της θυματοποίησης ενέχει και την πρόληψη της εγκληματικότητας. Τα μέτρα για την πρόληψη της θυματοποίησης λαμβάνονται από τις αρχές, τις ιδιωτικές και δημόσιες οργανώσεις, τα ίδια τα θύματα, συλλογικά αλλά και ατομικά. Αφορά μέτρα πρωτογενούς κοινωνικής πρόληψης, μέτρα πρόληψης με ειδικούς στόχους, μέτρα περιστασιακής πρόληψης. Κάποια μέτρα περιλαμβάνουν και τις 3 μορφές²⁰⁰.

Α. Μέτρα που λαμβάνονται από αρχές ή δημόσιες και ιδιωτικές οργανώσεις:

1) Πρωτογενής κοινωνική πρόληψη: βελτίωση των συνθηκών ζωής του πληθυσμού και την ελάττωση των παραγόντων του εγκλήματος, δραστηριότητες για τη βελτίωση της οίκησης και της πολεοδομίας. Παρατηρείται σχέση μεταξύ της κακής οίκησης και της θυματοποίησης, σύμφωνα με τους P. M. Mayhew (1982). Έτσι, κάθε μέτρο για τη βελτίωση της οίκησης ουσιαστικά είναι μέτρα κατά της θυματοποίησης²⁰¹.

Σύμφωνα με τον Newman (1973), η σωστή διαρρύθμιση των εισόδων, διαδρόμων η παραθύρων, των σπιτιών ή η κατάλληλη διάταξη οδών λειτουργούν υπερασπιστικά, προστατευτικά και εξυπηρετούν την πρόληψη²⁰².

2) Μέτρα πρόληψης με ειδικούς στόχους: Μέτρα πληροφόρησης για αποφυγή της θυματοποίησης, των κινδύνων και της εκμετάλλευσης, καθώς και μέτρα υπεράσπισης. Απευθύνεται σε ειδικές ομάδες δυνητικών θυμάτων²⁰³.

3) Μέτρα περιστασιακής πρόληψης: από την Αστυνομία, τα Συμβούλια πρόληψης εγκληματικότητας (ΤοΣΠΕ), άλλες οργανώσεις, όπου δίνουν οδηγίες πως να προστατευτούν σπίτια και αυτοκίνητα. Στα αεροδρόμια και στους σταθμούς δίνονται οδηγίες στους ταξιδιώτες πως θα προστατέψουν τα προσωπικά τους αντικείμενα²⁰⁴.

Μέτρα πρόληψης από το ίδιο το θύμα:

1) Συλλογικά: όπως η οργάνωση της επίβλεψης της γειτονιάς σε χώρες όπως η Αγγλία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η επέμβαση ιδιωτικών εταιριών ασφαλείας που κάνουν συμβόλαιο με μια γειτονιά για την επίβλεψη σπιτιών,

¹⁹⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

¹⁹⁸ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

¹⁹⁹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

²⁰⁰ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

²⁰¹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

²⁰² Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

²⁰³ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

²⁰⁴ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

2) Ιδιωτικά- Ατομικά: το θέμα με τη συμπεριφορά του μπορεί να προκαλέσει ή να αποτρέψει τη διάπραξη του εγκλήματος. Η συμπεριφορά του μπορεί να πάρει τις εξής μορφές:

α) της πρόκλησης ή επίσπευσης του αδικήματος ή της συναίνεσης σε αυτό. Μια τέτοια συμπεριφορά πρέπει να αποφεύγεται, σύμφωνα με τους θυματολόγους και την κοινή γνώμη φυσικά.

β) της αμέλειας ή υποτίμησης του κινδύνου. Αυτή η συμπεριφορά μπορεί να συντελέσει στη διάπραξη του εγκλήματος ή/ και να επιδεινώσει τις συνέπειες.

γ) της υπερτίμησης του κινδύνου Συμβαίνει όταν τα άτομα αποφεύγουν να βγαίνουν τα βράδια, ιδίως σε μεγάλες πόλεις. Αυτή η συμπεριφορά οδηγεί σε πλήρη αλλαγή του ρυθμού της ζωής, σε καταστροφή της ζωής και εν τέλει σε θυματοποίηση και

δ) της αποφυγής του κινδύνου²⁰⁵. Αποτελεί τη θετική συμπεριφορά του θύματος για την αποφυγή της θυματοποίησης²⁰⁶.

Παρ' όλο που θεωρητικά σχεδιάζονται μέτρα για την ενίσχυση των προληπτικών πολιτικών με συμμετοχικά μοντέλα αντεγκληματικής πολιτικής, πρακτικά οι πολιτικές που ακολουθούνται βασίζονται στη μηδενική ανοχή. Αυτό έχει ως συνέπεια το στιγματισμό, την περιθωριοποίηση, την παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, την αύξηση των συγκρούσεων και των εντάσεων και την ενίσχυση του ήδη υφιστάμενου χάσματος των βιαιοτήτων²⁰⁷.

Ο φόβος σχετίζεται δηλαδή με την αντίληψη που έχει ο κάθε πολίτης για το αν μπορεί το κράτος να αποτρέψει τον κάθε κίνδυνο²⁰⁸. Ο πολίτης δεν νιώθει απλά φόβο γιατί έχει εκτεθεί ή ενδέχεται να εκτεθεί σε κίνδυνο, αλλά λόγω της αποτελεσματικότητας του κράτους για την αντιμετώπιση του κινδύνου και την προστασία του πολίτη²⁰⁹. Έτσι, σύμφωνα με τον Robert, οι πολίτες απευθύνονται στην “ιδιωτική βιομηχανία προστασίας” για να γεμίσουν το κενό που αφήνει ο κρατικό μηχανισμός καταστολής του εγκλήματος²¹⁰.

Η εκμάθηση τεχνικών αυτοάμυνας και η φρούρηση από εταιρείες security εγκυμονεί κινδύνους, όπως η υπέρβαση των ορίων της νόμιμης άμυνας και η έλλειψη σεβασμού των βασικών ατομικών δικαιωμάτων στα άτομα που μπορεί να βρεθούν στη θέση του δραστών εγκληματικών ενεργειών²¹¹. Για να αποφευχθούν αυτοί οι κίνδυνοι κρίνεται αναγκαίο να ληφθούν μέτρα όπως η συνεργασία των ιδιωτικών και των κρατικών υπηρεσιών πρόληψης του εγκλήματος, η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών και η οργάνωση και ο συντονισμός των κρατικών υπηρεσιών²¹². Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Εγκληματικότητας εφαρμόζουν σε κοινοτικό επίπεδο σύγχρονες πολιτικές πρόληψης της εγκληματικότητας²¹³.

Ο πολίτης, αφού είναι ανικανοποίητος από τη δράση της αστυνομίας όσον αφορά στην πρόληψη τους εγκλήματος, αναλαμβάνει να πάρει ατομικές πρωτοβουλίες για την αύξηση της αυτοπροστασίας²¹⁴. Για παράδειγμα,

²⁰⁵ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

²⁰⁶ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

²⁰⁷ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁰⁸ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

²⁰⁹ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

²¹⁰ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

²¹¹ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²¹² Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²¹³ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²¹⁴ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

χρησιμοποιούνται συστήματα συναγερμού, κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, οπλοκατοχή, δημιουργία ομάδων, αυτοάμυνα, ανάθεση επιτήρησης χώρων σε εταιρείες security)²¹⁵.

Αυτές οι μορφές πρόληψης του εγκλήματος έχουν επιφανειακό και πρόσκαιρο χαρακτήρα²¹⁶. Ουσιαστικά, στηρίζονται στην εμπορευματοποίηση τους ως προϊόντα μιας καταναλωτικής εποχής²¹⁷. Τα ΜΜΕ αναφέρουν την αύξηση της εγκληματικότητας και με αυτόν τον τρόπο αυξάνεται και η χρήση μηχανισμών αυτοπροστασίας²¹⁸. Έτσι, παρατηρείται ότι ο φόβος του εγκλήματος ενισχύει τη διάδοση και χρήση αυτών των προϊόντων²¹⁹. Αλλά, το υψηλό τους κόστος δεν τα κάνει προσιτά σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από το κοινωνικό – οικονομικό τους επίπεδο²²⁰. Ως συνέπεια, οξύνονται οι υπάρχουσες ανισότητες ανάμεσα σε αυτούς που μπορούν να αγοράσουν αυτά τα προϊόντα και σε αυτούς που πρέπει να μείνουν ικανοποιημένοι από τις κρατικές υπηρεσίες²²¹.

²¹⁵ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²¹⁶ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²¹⁷ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²¹⁸ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²¹⁹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²²⁰ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²²¹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

ΦΟΒΟΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Για να καταλάβουμε και να ερμηνεύσουμε το φαινόμενο του φόβου του εγκλήματος χρειάζεται πρώτα απ' όλα να το εννοιολογήσουμε. Ο φόβος του εγκλήματος επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο σκέφτονται και συμπεριφέρονται σχετικά με το έγκλημα²²². Αυτό που χρειάζεται να επισημανθεί είναι ότι δε σχετίζεται με τα αντικειμενικά ποσοστά εγκληματικότητας που είναι αποτελέσματα ερευνών, αλλά με τις προσωπικές εμπειρίες θυματοποίησης και τις γενικές ανησυχίες των πολιτών. Έτσι, παρατηρείται ο φόβος απέναντι σε ένα συγκεκριμένο έγκλημα να είναι μεγαλύτερος από τα πραγματικά γεγονότα σχετικά με αυτό το έγκλημα²²³. Γι' αυτούς τους λόγους, η εννοιολόγηση του «φόβου του εγκλήματος» είναι δύσκολη, καθώς δε στηρίζεται σε δεδομένα της πραγματικότητας και αλλάζει ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των ατόμων και του κοινωνικού πλαισίου στο οποίο εκδηλώνεται²²⁴.

Ο φόβος της θυματοποίησης και το αίσθημα της ανασφάλειας δεν είναι αποτέλεσμα γνωστικής λειτουργίας, αλλά είναι συναισθηματική, θυμική αντίδραση απέναντι στην πραγματική ή μη απειλή του εγκλήματος²²⁵.

Ο φόβος του εγκλήματος εκδηλώνεται και σε α) ατομικό και σε β) κοινωνικό επίπεδο.

α) Θεωρείται το ψυχολογικό συναίσθημα που κατέχει ένα άτομο, όταν νιώθει ότι μπορεί να πέσει θύμα ενός εγκλήματος. Αναφέρεται κυρίως σε εγκλήματα κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και όχι κατά της περιουσίας.

β) εκφράζει το κυρίαρχο συναίσθημα της κοινωνίας, δηλαδή της πλειοψηφίας των πολιτών, ότι στον συγκεκριμένο κοινωνικό χώρο υπάρχει έλλειψη δημόσιας ασφάλειας²²⁶.

Το πόσο ένας πολίτης πιστεύει ότι θα γίνει θύμα ενός εγκλήματος προσδιορίζει την αύξηση του φόβου²²⁷. Όσο περισσότερες πιθανότητες πιστεύει ότι ένα άτομο έχει για να γίνει, τόσο αυξάνεται και το συναίσθημα του φόβου του εγκλήματος²²⁸.

Ο φόβος του εγκλήματος των πολιτών συνδέεται κυρίως με τα εγκλήματα βίας και κατά της ζωής²²⁹. Ο συγκεκριμένος φόβος δε σχετίζεται με τα ποσοστά εγκληματικότητας, αλλά είναι αποτέλεσμα κυρίως της ανασφάλειας των πολιτών που σχετίζονται α) με την ποιότητα ζωής και τους κινδύνους και β) με την έλλειψη εμπιστοσύνης για τις υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την παροχή αποτελεσματικής προστασίας²³⁰. Δηλαδή, ο φόβος δε βρίσκεται σε συνάρτηση με τα ποσοστά εγκληματικότητας, αλλά με έναν υποκείμενο φόβο που προέρχεται από τον τρόπο ζωής των πολιτών μιας κοινωνικής κατηγορίας πληθυσμού²³¹.

²²² Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²²³ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²²⁴ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²²⁵ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

²²⁶ Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.

²²⁷ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²²⁸ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²²⁹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³⁰ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³¹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

Αφού ο φόβος είναι μεγαλύτερος από αυτά τα ποσοστά²³². Επίσης, παίζει ρόλο πως ο νόμος ορίζει την έννοια του θύματος, καθώς άτομα αυτό-προσδιορίζονται ως θύματα, ενώ ουσιαστικά δεν είναι²³³.

Η έλλειψη της κοινωνικής συνοχής και υποστήριξης σε περίπτωση κάποιου κινδύνου εντείνει αυτό το φόβο²³⁴. Κοινότητα- κοινωνική συνοχή, σημαντικός ο ρόλος τους για τη μείωση του αισθήματος του φόβου²³⁵.

Σημαντικό ρόλο στην ένταση του συναισθήματος παίζουν και συγκεκριμένα ατομικά χαρακτηριστικά των πολιτών, όπως είναι το φύλο, η ηλικία, το επάγγελμα και το μορφωτικό επίπεδο. Σε αυτά τα χαρακτηριστικά συμπεριλαμβάνονται η περιοχή κατοικίας τους, ο τρόπος ζωής, η ελκυστικότητα του στόχου καθώς επίσης και η οικογενειακή τους κατάσταση²³⁶.

Δηλαδή είναι πιο πιθανό να γίνουν θύματα εγκληματικών ενεργειών άτομα που ζουν σε μεγάλες πόλεις, με υψηλό εισόδημα, οι νέοι, οι ανύπαντροι και όσοι κυκλοφορούν πολύ²³⁷. Επίσης, οι γυναίκες, οι ηλικιωμένοι, οι εθνικές μειονότητες, οι σωματικά ανάπηροι ή μη υγιείς και οι οικονομικά ασταθείς νιώθουν σαφώς πιο ασφαλείς²³⁸. Σύμφωνα με τους Akers, LaGreca, Sellers και Cohran (1987), παρατηρείται το παράδοξο φαινόμενο να φοβούνται περισσότερο τα άτομα που έχουν δηλώσει τα λιγότερα βιώματα θυματοποίησης, όπως για παράδειγμα είναι οι ηλικιωμένοι²³⁹.

Ο φόβος του εγκλήματος δεν αντιπροσωπεύει και τον πραγματικό κίνδυνο θυματοποίησης, παίρνοντας συχνά και εξωπραγματικές διαστάσεις²⁴⁰. Ο φόβος αυτός στηρίζεται σε μια αποσπασματική αντίληψη της πραγματικότητας και διαφοροποιείται ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των πολιτών και του πλαισίου μέσα στο οποίο εκδηλώνεται²⁴¹.

Ο φόβος είχε κυρίαρχη θέση ακόμη και σε προεκλογικές εκστρατείες των κομμάτων²⁴². Για παράδειγμα, ο Tony Blair υποσχόταν πιο ασφαλείς δρόμους. Ήταν μια κίνηση μίμησης από τις δυτικές χώρες της εντεγκληματικής πολιτικής που ακολουθούσαν οι ΗΠΑ²⁴³. Ο φόβος του εγκλήματος ορίζεται ως το συλλογικό άγχος των κατοίκων μιας περιοχής, μιας πόλης ή χώρας, το οποίο προέρχεται από το φόβο πιθανής θυματοποίησης των ίδιων ή κοντινών τους προσώπων από βίαιες εγκληματικές επιθέσεις²⁴⁴. Εκδηλώνεται σε δυο επίπεδα: α) ατομικό, ο πολίτης φοβάται μήπως γίνει θύμα ενός εγκλήματος, β) συλλογικό, ένα γενικότερο αίσθημα δημόσιας ανασφάλειας²⁴⁵. Αυτό το αίσθημα καθίσταται τόσο σοβαρό σε βαθμό που δημιουργεί προβλήματα στην καθημερινότητα των ατόμων²⁴⁶.

Σύμφωνα με την έρευνα του Πανούση και Καρύδη (2000), σε περιόδους υψηλής εγκληματικότητας, οι συλλογικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος οδηγούν

²³² Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³³ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³⁴ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³⁵ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³⁶ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³⁷ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³⁸ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²³⁹ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁴⁰ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

²⁴¹ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

²⁴² Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁴³ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁴⁴ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁴⁵ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁴⁶ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

τους πολίτες σε πανικό²⁴⁷. Οι ευάλωτες ομάδες πλήττονται περισσότερο από το φόβο θυματοποίησης λόγω της χαλάρωσης των διαπροσωπικών σχέσεων και την ένταση των διαπροσωπικών σχέσεων²⁴⁸. Η αποξένωση της πόλης, η διαβίωση σε υποβαθμισμένες περιοχές, η απουσία κοινωνικών δικτύων επαφής και επικοινωνίας, η καχυποψία και η προβολή της βίας από τα ΜΜΕ επηρεάζουν την ψυχολογική στάση και την κοινωνική συμπεριφορά οποιουδήποτε ανθρώπου, ανεξάρτητα από την εθνική του προέλευση, φυλή και θρησκεία²⁴⁹.

Σύμφωνα με τους McLaughlin & Muncie (2006), ο φόβος του εγκλήματος θεωρείται μια λογική ή παράλογη κατάσταση ανησυχίας η οποία προκαλείται από την πεποίθηση ότι κάποιος κινδυνεύει να πέσει θύμα εγκληματικότητας²⁵⁰. Επίσης, σύμφωνα με τον Furstenberg (1971) και τους Robert & Pottier (2004), ο φόβος σχετίζεται με το γενικότερο αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών σχετικά με το έγκλημα το οποίο χαρακτηρίζουν ως «σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα»²⁵¹. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργείται η εικόνα των μεγάλων διαστάσεων που λαμβάνει η εγκληματικότητα²⁵². Σύμφωνα με τους Lupton & Tulloch (1995), αυτό οφείλεται και στο γεγονός ότι οι απόψεις δεν προέρχονται μόνο από προσωπικές εμπειρίες, αλλά και τα βιώματα άλλων ανθρώπων για τα οποία πληροφορούνται²⁵³. Επιπλέον, οφείλεται από παράγοντες, όπως η εμπιστοσύνη που έχουν οι πολίτες μιας περιοχής για το ποινικό σύστημα, τα στοιχεία που συνθέτουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων μιας περιοχής και οι ευρύτερες κοινωνικο-ιδεολογικές τους αντιλήψεις²⁵⁴.

Σύμφωνα με τη Ζαραφώνιτου (2008), οι πολίτες αισθάνονται πιο ανασφαλείς, εάν έχουν γίνει ήδη θύματα ενός εγκλήματος. Έτσι, αυξάνονται οι πιθανότητες κάποιου πολίτη να αισθανθεί φόβο, όταν κυκλοφορεί μόνος του στην περιοχή κατοικίας του σε βραδινές ώρες και έχει υπάρξει ήδη θύμα ενός εγκλήματος²⁵⁵. Τα τελευταία χρόνια, ο φόβος του εγκλήματος έχει αποκτήσει διαστάσεις τόσο σοβαρές και ανησυχητικές, όσο εκείνες της εγκληματικότητας²⁵⁶. Το 197, έρευνα που διεξήχθη στη Γαλλία ανέφερε ότι το 80% των πολιτών ένιωθαν ότι η βία είχε αυξηθεί²⁵⁷. Αυτό το συναίσθημα συνεχίζει να υφίσταται, καθώς αυτό διαφαίνεται και στη δημοσκόπηση το 1993 στη Γαλλία²⁵⁸.

Στις ΗΠΑ, οι Rosenbaum & Health, ανέφεραν την χρονική περίοδο από 1968 έως 1977 ως «πόλεμο κατά του φόβου του εγκλήματος»²⁵⁹. Στην Ελλάδα, σύμφωνα

²⁴⁷ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

²⁴⁸ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

²⁴⁹ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

²⁵⁰ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²⁵¹ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²⁵² Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²⁵³ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²⁵⁴ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²⁵⁵ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²⁵⁶ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁵⁷ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁵⁸ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁵⁹ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

με έκθεση του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης του 2000, παρατηρείται ανασφάλεια στους πολίτες και η λειτουργία της Αστυνομίας βρίσκεται υπό κριτική για την ικανότητά της²⁶⁰.

Σε βρετανική έρευνα του 2000, παρατηρήθηκε ότι ο φόβος του εγκλήματος επηρεάζει τη ζωή των παρακάτω ατόμων κυρίως: οι γυναίκες άνω των 60 ετών, οι ασιάτες, άτομα με προβλήματα υγείας, με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, με επιδοτούμενο ενοίκιο κατοικίας, άτομα που ζουν σε περιοχές με έντονη περιβαλλοντική υποβάθμιση²⁶¹.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ

Αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι οι παράγοντες που σχετίζονται με τον πραγματικό κίνδυνο να γίνει κάποιος θύμα δεν ταυτίζεται με τους παράγοντες που αυξάνουν το αίσθημα του φόβου ότι θα γίνει θύμα²⁶².

Σύμφωνα με τους Taylor & Hale (1986), υπάρχουν συγκεκριμένοι παράγοντες για τη διαμόρφωση και την ένταση του φόβου του εγκλήματος, οι οποίοι είναι οι εξής:

α) το γεγονός ότι κάποιος άνθρωπος είναι ή αισθάνονται ευάλωτοι, όπως οι γυναίκες και οι ηλικιωμένοι.

β) προηγούμενο συμβάν θυματοποίησης και

γ) η διαφορετική κατανομή του φόβου του εγκλήματος ανά περιοχή²⁶³.

Επίσης, οι Box, Hale & Andrews (1988), υποστήριξαν ότι οι παράγοντες είναι οι παρακάτω:

α) η έννοια «vulnerability» (= να είναι ή να αισθάνεται κάποιος ευάλωτος),

β) οι γεωγραφικοί/ περιβαλλοντικοί παράγοντες,

γ) η ατομική γνώση σχετικά με το έγκλημα και τη θυματοποίηση,

δ) το αίσθημα εμπιστοσύνης απέναντι στην αστυνομία και την ποινική δικαιοσύνη,

ε) η υποκειμενική πρόσληψη του κινδύνου και

στ) η βαρύτητα των αδικημάτων²⁶⁴.

Για τον Killias (2001), οι παρακάτω παράγοντες προκαλούν το φόβο του εγκλήματος:

α) ο σοβαρός κίνδυνος εμφάνισης ενός δυσάρεστου περιστατικού,

β) οι ανεπαρκείς δυνατότητες άμυνας ή προστασίας και

γ) οι δυσάρεστες προβλεπόμενες συνέπειες, για τις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα αποτροπής τους²⁶⁵.

Στις παραπάνω θεωρίες σχετικές με τους παράγοντες δημιουργίας και έντασης του φόβου του εγκλήματος, παρατηρούνται 3 διαστάσεις για την έννοια της «vulnerability»:

α) η σωματική, καθώς οι γυναίκες και οι ηλικιωμένοι, ως σωματικά ευάλωτα άτομα, νιώθουν αδύναμα να αντιμετωπίσουν πιθανή επίθεση,

β) η κοινωνική, καθώς άτομα όπως οδηγοί ταξί, ιερόδουλες, εκτίθενται σε κινδύνους λόγω της δουλειάς τους και

γ) η περιστασιακή, δηλαδή σε περιοχές με μεγάλα ποσοστά εγκληματικότητας, όπως είναι οι ερημικές ή ακατοίκητες, όπου μπορεί να αργήσει να έρθει η οποιαδήποτε βοήθεια²⁶⁶.

²⁶⁰ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶¹ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶² Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶³ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶⁴ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶⁵ Ζαραφώνιτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Η αύξηση της ανασφάλειας και της εγκληματικότητας συνδέονται με την εξασθένηση συγκεκριμένων παραμέτρων στις σύγχρονες πόλεις²⁶⁷. Παράμετροι όπως η δυνατότητα να επιβλέπονται οι νέοι, η ύπαρξη στενών τοπικών φιλικών επαφών και η συμμετοχή των πολιτών στην οργάνωση της ζωής της κοινότητάς τους²⁶⁸.

Η ανασφάλεια γίνεται πιο έντονη σε κατοίκους που ζουν σε περιοχές με ορατά σημάδια καταστροφής και παραμέλησης, όπως είναι οι βανδαλισμοί, τα graffiti²⁶⁹. Σύμφωνα με τους Hideg & Machin (2005), σημαντικό ρόλο παίζουν τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος. Υπάρχει, δηλαδή, σχέση ανάμεσα στην ανασφάλεια και των περιοχών με «δυσμενή χαρακτηριστικά γειτονιάς». Χαρακτηριστικά, όπως ανεπίβλεπτους νέους, άστεγοι, επαίτες, graffiti, βανδαλισμοί, δημόσια χρήση ναρκωτικών και σκουπίδια²⁷⁰.

Ο φόβος του εγκλήματος είναι ένα φαινόμενο που αφορά κυρίως την αστική κοινωνία, στην οποία παρατηρούνται ορισμένα προβλήματα, όπως είναι η ανεργία, η έλλειψη αυστηρότητας και πειθαρχίας, ο σύγχρονος τρόπος ζωής, η ανεπάρκεια της αστυνομίας κ.ά.²⁷¹. Ο φόβος αυτός γίνεται εντονότερος όταν σε συνοικίες των πόλεων παρατηρούνται σημάδια περιθωριοποίησης και εγκατάλειψης. Τότε αρχίζει ο στιγματισμός της περιοχής ως «επικίνδυνη», ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι περιστατικών εγκληματικότητας εκεί. Οι κάτοικοι σταματούν να μετακινούνται και να δραστηριοποιούνται σ' αυτές τις περιοχές, αφήνοντας έτσι τα περιθώρια να εμφανιστούν οι ευκαιρίες για εγκληματικές ενέργειες²⁷².

Αυτή η διαδικασία έχει λεπτομερώς ως εξής, σύμφωνα με τον M. Cusson (1989):

- Πραγματοποιείται κάποια απότομη αλλαγή, όπως η δημιουργία ενός αυτοκινητόδρομου, έχοντας αποτέλεσμα την υποβάθμιση της περιοχής.
- Οι οικονομικά άνετοι αφήνουν τις οικίες τους, η αξία των οποίων μειώνεται αρκετά. Έτσι, τις αγοράζουν πολίτες με χαμηλό οικονομικό εισόδημα.
- Μειώνεται έτσι η δημιουργία αξιόλογων κρατικών υπηρεσιών, ενώ ξεκινούν δραστηριότητες που υποβαθμίζουν το κύρος της περιοχής.
- Ξεκινάει τότε η αρνητική άποψη των πολιτών για τη συγκεκριμένη περιοχή, η όψη της οποίας αλλάζει, τα κτίρια εγκαταλείπονται και παρατηρούνται βανδαλισμοί.
- Οι παλαιότεροι κάτοικοι που έχουν απομείνει εγκαταλείπουν και αυτοί με τη σειρά τους την περιοχή, η οποία γίνεται χώρος συγκέντρωσης εγκληματικότητας.
- Ο χώρος αυτός πια προκαλεί ανασφάλεια και φόβο για διάπραξη εγκλημάτων εκεί²⁷³.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ

Οι συνέπειες του φόβου εγκλήματος είναι οι ακόλουθες:

- οι πολίτες δεν νιώθουν αρκετά ελεύθεροι και αυτοπεριορίζονται στην καθημερινή τους ζωή. Με αυτό τον τρόπο, όμως, υποβαθμίζεται το επίπεδο ποιότητας της ζωής

²⁶⁶ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶⁷ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶⁸ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁶⁹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁷⁰ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

²⁷¹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁷² Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁷³ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

τους.

- Αυξάνονται οι αντιπαραθέσεις και οι συγκρούσεις μεταξύ των πολιτών, ενισχύονται τα αρνητικά στερεότυπα. Το αποτέλεσμα αυτών είναι η περιθωριοποίηση ομάδων πληθυσμού ή/ και συνοικιών πόλεων.
- Εντείνεται η αίσθηση τιμωρητικότητας των πολιτών χωρίς όμως να βασίζεται σε ορθολογική κρίση και αντεγκληματική πολιτική κοινωνικοπροληπτικού χαρακτήρα και
- οι πολίτες παίρνουν πρωτοβουλίες στον τομέα της πρόληψης και ασφάλειας, τα οποία μπορεί να μην είναι και τα πιο σωστά²⁷⁴.
- οι συνέπειες του φόβου στην καθημερινή και ατομική ζωή των ανθρώπων είναι ιδιαίτερα σημαντικές²⁷⁵. Τα άτομα αυτοπεριορίζονται και κυρίως τα άτομα με τις λιγότερες ικανότητες για αυτοπροστασία. Όταν μιλάμε για αυτοπεριορισμό εννοούμε την ελαχιστοποίηση των μετακινήσεών τους και των συμμετοχών τους σε κοινωνικές δραστηριότητες, την αποφυγή καθημερινής συναναστροφής με άτομα που αντιπροσωπεύουν τα στερεότυπα του “εγκληματία”, την αποφυγή μετακινήσεων τις νυχτερινές ώρες και σε περιοχές που προκαλούν φόβο και ανασφάλεια²⁷⁶.

Όλα τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα το στιγματισμό και την περιθωριοποίηση ομάδων ατόμων και περιοχών²⁷⁷. Επίσης, δυσχεραίνουν οι καθημερινές κοινωνικές σχέσεις και υποτιμώνται οι κοινωνικοί θεσμοί και αξίες²⁷⁸.

²⁷⁴ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁷⁵ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁷⁶ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁷⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

²⁷⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

MME

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα ΜΜΕ δεν αντανακλούν την πραγματικότητα, αλλά δομούν, δημιουργούν μια πραγματικότητα, η οποία έχει την ικανότητα να επηρεάζει σε διάφορους βαθμούς και με διάφορους τρόπους τη διαμόρφωση της γνώμης του κοινού²⁷⁹. Τα ΜΜΕ όμως δεν αποτελούν τη μοναδική πηγή ενημέρωσης των πολιτών²⁸⁰. Η γνώμη αυτή επηρεάζεται από πολλές γνωστικές, κοινωνικές και επικοινωνιακές διαδικασίες που σχετίζονται με διάφορες πηγές άσκησης επιρροής²⁸¹.

Τα ΜΜΕ προσφέρουν ένα ιδεολογικά φορτισμένο πλαίσιο ερμηνείας των γεγονότων²⁸². Τα ΜΜΕ δεν ερμηνεύουν τα γεγονότα με αιτιώδη τρόπο, αλλά με επιφανειακό, ομοιόμορφο και ομογενοποιητικό²⁸³. Κατέχουν εξέχουσα θέση στη διαδικασία κοινωνικής κατασκευής της μεταναστευτικής απειλής, καθώς μπορούν να ορίσουν ως πραγματικότητα όσα προτείνουν οι πολιτικοί και αρμόδιοι φορείς σε θέματα δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Νομιμοποιούν αυτούς τους ορισμούς, μεταβάλλοντας τους τρόπους με τους οποίους αναπαριστούν το φαινόμενο της μετανάστευσης ανάλογα με τα εκάστοτε σημαντικά κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά προβλήματα. Μόλις αυτοί οι ορισμοί νομιμοποιηθούν από τα ΜΜΕ, τότε επιβεβαιώνονται και από άλλους φορείς της τοπικής κοινωνίας²⁸⁴.

Έτσι, το θέμα παίρνει πολιτικές διαστάσεις, τίθεται σε πολιτικό επίπεδο. Άρα, δεν μπορούν να μην ασχοληθούν τα πολιτικά κόμματα, δηλαδή οι εκπρόσωποι των πολιτών, ούτε οι αρχές που είναι υπεύθυνοι για την προστασία των πολιτών. Με αυτόν τον τρόπο, διαφαίνεται μια κυκλική διαδικασία²⁸⁵. Σύμφωνα με τον Γ. Πανούση (1991), τα ΜΜΕ δεν αντιπροσωπεύουν την αντικειμενική πραγματικότητα, αλλά τη διαμορφώνουν και στοχεύουν ώστε ο αναγνώστης ή ο θεατής να την κατανοήσει με έναν συγκεκριμένο τρόπο²⁸⁶. Επίσης, τα ΜΜΕ προσφέρουν μία διαστρεβλωμένη εικόνα για ορισμένα εγκλήματα, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση του αισθήματος της ανασφάλειας²⁸⁷.

Τα ΜΜΕ εξυπηρετούν τη διάδοση προσωπικών εμπειριών, καθώς υπάρχει έλλειμμα πληροφόρησης σχετικής με τις εμπειρίες των οικείων των πολιτών ή τρίτων προσώπων²⁸⁸. Σκοπός των ΜΜΕ αποτελεί η ενημέρωση του κοινού για θέματα που το αφορούν²⁸⁹. Επίσης, μέσω των ΜΜΕ εκφράζονται η άποψη, η προειδοποίηση, η διευκρίνιση πολιτικών, επιστημόνων ή δημοσιογράφων²⁹⁰. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, οι πολίτες να αποδέχονται περισσότερο ή λιγότερο την πραγματικότητα²⁹¹.

²⁷⁹ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

²⁸⁰ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

²⁸¹ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

²⁸² Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

²⁸³ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

²⁸⁴ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

²⁸⁵ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

²⁸⁶ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματική πολιτική. 1996.

²⁸⁷ Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

²⁸⁸ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁸⁹ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹⁰ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹¹ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

Αν η αμφισβήτηση έχει ένταση και διάρκεια, αρχίζει να κλονίζεται και να απειλείται η ύπαρξη του συστήματος²⁹².

Τα ΜΜΕ από τη μία πλευρά, παρουσιάζουν γεγονότα, τα οποία δημιουργούν ανησυχία και αναταραχή²⁹³. Επίσης, αμφισβητούν καθολικά αποδεκτές αξίες. Από την άλλη πλευρά, μειώνουν αυτή την αναταραχή που τα ίδια τα ΜΜΕ προκάλεσαν, παρέχοντας πληροφορίες για την επεξεργασία της²⁹⁴. Επιπλέον, δημιουργούν πρότυπα ερμηνειών της κοινωνικής πραγματικότητας και κρατούν την κοινωνία σε εγρήγορση, σε ετοιμότητα²⁹⁵. Το ενδιαφέρον των ΜΜΕ έγκειται κυρίως στην παρουσίαση διάφορων παραβάσεων των νόμων και των κανόνων, καθώς εμπεριέχουν στοιχεία του καινούργιου και της σύγκρουσης²⁹⁶. Με αυτό τον τρόπο, διευκολύνεται η διάδοση και η αναπαραγωγή της είδησης²⁹⁷.

Οι πληροφορίες σχετικά με τις παραβάσεις αυτές μπορεί να γίνει με την παροχή επιχειρημάτων και εμπειρικών αποδείξεων²⁹⁸. Αυτή η παροχή γίνεται από τους κοινωνικούς επιστήμονες ή με τη βοήθεια του δικαίου²⁹⁹. Όμως, τα ΜΜΕ δεν χρησιμοποιούν αυτούς τους τρόπους, αλλά επεξεργάζονται τα περιεχόμενα επικοινωνίας που προέρχονται από την κοινωνική αλληλεπίδραση, περιεχόμενα τα οποία και αναπαράγουν³⁰⁰. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργούνται αξίες, οι οποίες και παραμένουν σταθερές μέσω των ίδιων των ΜΜΕ³⁰¹.

Τα ΜΜΕ παρουσιάζουν την “εισβολή” των μεταναστών στις χώρες. Η εισβολή αυτή παρουσιάζεται με εντυπωσιακούς και υπερβολικούς τίτλους, ενισχύοντας έτσι το αίσθημα ανασφάλειας και ενεργοποιώντας την αμυντική διάθεση των πολιτών³⁰².

ΜΜΕ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Τα ΜΜΕ αποτελούν ένα σημαντικό στοιχείο της καθημερινής ζωής και “σοβαρή συνιστώσα της αλληλεπίδρασης στο κοινωνικό πεδίο”³⁰³. Σε έρευνα της περιόδου 1990-93, του Κ. Σπινέλλη, αναφέρονται τα εξής: οι δημοσιογράφοι προβάλλουν ως προβλήματα από τη μετανάστευση την ανεργία του ντόπιου πληθυσμού και την έξαρση της εγκληματικότητας. Η αλβανική εθνική ομάδα αναφέρεται συχνότερα. Τα εγκλήματα που τονίζουν περισσότερο οι πολίτες είναι αυτά κατά της ιδιοκτησίας και διακίνησης ναρκωτικών και ακολουθεί το έγκλημα του βιασμού³⁰⁴. Η αρνητική άποψη που περιβάλλει τους Αλβανούς προέρχεται από τις πληροφορίες που διοχετεύουν τα ΜΜΕ³⁰⁵.

²⁹² Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹³ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹⁴ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹⁵ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹⁶ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹⁷ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹⁸ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

²⁹⁹ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

³⁰⁰ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

³⁰¹ Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.

³⁰² Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³⁰³ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

³⁰⁴ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

³⁰⁵ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

Πολλές φορές, ένα άγριο έγκλημα έχει παρουσιαστεί ως έργο των μεταναστών και ας μην έχει βρεθεί ο δράστης³⁰⁶. Η παραπληροφόρηση ξεπερνά κάθε όριο³⁰⁷. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργείται ο “ηθικός πανικός” στους πολίτες εις βάρος των λαθρομεταναστών, οι οποίοι φέρονται ότι σκοπός τους είναι η πρόκληση τρόπου μέσω της διάπραξης άγριων εγκλημάτων³⁰⁸.

Τα ΜΜΕ ενισχύουν τις απαιτήσεις για πιο αυστηρά μέτρα ελέγχου της μετανάστευσης και τις ρατσιστικές ενέργειες διαφόρων ακροδεξιών ομάδων³⁰⁹.

Σύμφωνα με τους F. Esser & H. B. Brosius, έπειτα από μια έρευνα που διεξήγαγαν στη Γερμανία από 1990 έως το 1993, υπάρχει αιτιώδης σχέση μεταξύ της αναπαράστασης της μετανάστευσης από τα ΜΜΕ και της αύξησης των ρατσιστικών επιθέσεων σε μια συγκεκριμένη χώρα. Κυρίως αυτό παρατηρείται όταν θέματα αλλοδαπών και ξеноφοβίας αναφέρονται σε μεγάλο βαθμό από τα ΜΜΕ³¹⁰.

Τα ΜΜΕ κατασκευάζουν την απειλή που προέρχεται από τους μετανάστες για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια των χωρών υποδοχής, με ποσοτικό, αλλά και ποιοτικό τρόπο³¹¹. Παρατηρείται σημαντική αύξηση του αριθμού και της έκτασης των δημοσιευμάτων που σχετίζονται με τη λαθρομετανάστευση και τη μετανάστευση γενικά. Η στάση που κρατούν τα ΜΜΕ σε αυτά τα δημοσιεύματα κάθε άλλο παρά ουδέτερη είναι. Επίσης, δίνουν πολύ χώρο στα εγκλήματα που διαπράττονται από τους μετανάστες.³¹²

Τα ΜΜΕ αναφέρουν όλα τα αδικήματα των μεταναστών, ακόμη και τα πιο ασήμαντα, χρησιμοποιώντας εντυπωσιακούς και συχνά παραπλανητικούς τίτλους. Για να παρουσιάζονται αυξημένα ποσοστά των εγκλημάτων των μεταναστών, χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι παρουσίασης των στατιστικών στοιχείων³¹³. Επίσης, αναφέρονται στον αριθμό των αδικημάτων, αλλά δεν εξηγούν το είδος των εγκλημάτων, τα οποία σχετίζονται με παραβάσεις της νομοθεσίας περί αλλοδαπών ή με την ίδια τη λαθρομετανάστευση και τα οποία δε θα μπορούσαν βέβαια να θεωρηθούν επικίνδυνα για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια των χωρών υποδοχής των μεταναστών³¹⁴.

Επιπλέον, υπάρχει μια δυσκολία προσδιορισμού του αριθμού των λαθρομεταναστών, καθώς οι μετανάστες που επαναπροωθούνται στα σύνορα, προσπαθούν να μεταναστεύσουν ξανά. Έτσι, καταγράφονται στις στατιστικές πολλές φορές το ίδιο έτος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, τα ΜΜΕ να αναφέρουν αυτές τις στατιστικές, οι οποίες ουσιαστικά βγάζουν λάθος συμπεράσματα³¹⁵.

Τα ΜΜΕ συσχετίζουν συγκεκριμένες εθνικότητες με συγκεκριμένα αδικήματα. Έτσι, όταν αναφέρεται μια εθνικότητα, ουσιαστικά αναφέρεται και μια ενοχή για τους αλλοδαπούς που τη φέρουν. Με αυτόν τον τρόπο, η ανηθικότητα και η παρανομία είναι σταθερά χαρακτηριστικά των ξένων πολιτισμών, αφού οι

³⁰⁶ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

³⁰⁷ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996

³⁰⁸ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

³⁰⁹ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹⁰ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹¹ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹² Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹³ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹⁴ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹⁵ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

εγκληματικές πράξεις αποδίδονται στην καταγωγή και όχι σε αυτόν καθεαυτόν το δράστη, δημιουργώντας έτσι στερεότυπα³¹⁶.

Αυτό το αίσθημα φόβου ενισχύεται όταν τα εγκλήματα των αλλοδαπών συσχετίζονται με διεθνή κυκλώματα οργανωμένου εγκλήματος³¹⁷.

Όλα τα παραπάνω οδηγούν τη χώρα υποδοχής να βρίσκεται σε εμπόλεμο κατάσταση και σε αμυντική στάση³¹⁸. Τα ΜΜΕ χρησιμοποιούν πολεμοχαρείς όρους, για να χαρακτηρίσουν την άφιξη των νέων μεταναστών ή τις αστυνομικές δραστηριότητες για την καταπολέμηση του φαινομένου της λαθρομετανάστευσης³¹⁹.

Τα ΜΜΕ αναλαμβάνουν έμμεσα τον υπερασπιστή των κοινωνικών αξιών που απειλούνται. Έτσι, αρχίζουν εκστρατείες υπέρ της απέλασης των παράνομων μεταναστών, ή πιέζουν τις κυβερνητικές αρχές να κάνουν πιο αυστηρά τα μέτρα ελέγχου της μετανάστευσης, ώστε να προστατεύονται επαρκώς οι πολίτες. Αυτό δε σημαίνει ότι προωθούν τη διάπραξη εγκλημάτων εναντίον των αλλοδαπών ή τα υποστηρίζουν αφού συμβούν³²⁰.

ΜΜΕ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Τα ΜΜΕ παρέχουν συνεχώς πληροφορίες στους πολίτες³²¹. Παρ' όλο που οι πολίτες αντιλαμβάνονται ότι αυτές οι πληροφορίες είναι διαστρεβλωμένες και επιλεκτικές, τις αποδέχονται χωρίς να τις φιλτράρουν και τις αμφισβητούν³²². Έτσι, οι αντιλήψεις και οι απόψεις που έχουν σχηματίζονται από την πληροφόρηση των ΜΜΕ και κυρίως της τηλεόρασης, η οποία τονίζει την έντονη βιαιότητα της εγκληματικότητας³²³.

Για τη δημιουργία και την ένταση του φόβου ρόλο παίζουν και τα ΜΜΕ, καθώς ως σημαντικό και οικονομικό μέσο πληροφόρησης για τα εγκλήματα και τον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης, δημιουργούν τις αντίστοιχες κοινωνικές αντιλήψεις³²⁴. Σύμφωνα με έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί (Ζαραφονίτου, 2002, Ζαραφονίτου & Κουράκης, 2009), οι έλληνες πολίτες θεωρούν υπερβολική και μη αντικειμενική την προβολή του εγκληματικού προβλήματος από τα ΜΜΕ³²⁵.

Επίσης, τα ΜΜΕ συμβάλλουν στην εκμάθηση και τη δημιουργία ανάλογων προτύπων μέσω της συχνής απεικόνισης βίαιων συμπεριφορών³²⁶. Τα συγκεκριμένα πρότυπα μπορούν να μεταφέρονται στην πραγματικότητα³²⁷. Όμως, αυτή η επιρροή, σύμφωνα με τον Laute (1972), περιορίζεται στα υπερευαίσθητα παιδιά και σε αυτά των οποίων η προσωπικότητα είναι επιβαρυνόμενη από την επίδραση κι άλλων ατομικών παραγόντων³²⁸.

Ο δραματοποιημένος τρόπος παρουσίασης των θεμάτων εγκληματικού και βίαιου περιεχομένου από τα ΜΜΕ προσδίδει συγκινησιακό χαρακτήρα σε αυτά τα

³¹⁶ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹⁷ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹⁸ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³¹⁹ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³²⁰ Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.

³²¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³²² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³²³ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³²⁴ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

³²⁵ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.

³²⁶ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

³²⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

³²⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

θέματα και αυξάνει το φόβο των πολιτών³²⁹. Οι πολίτες που επιδιώκουν πιο τιμωρητική στάση και επιθυμούν πιο αυστηρή την επίσημη κοινωνική αντίδραση για τους δράστες αξιόποινων πράξεων, έχουν στην αντίληψή τους βαριές μορφές εγκλημάτων και “επικίνδυνους” εγκληματίες (Brillon, 1984)³³⁰.

Φυσικά, ένας σημαντικός παράγοντας γέννησης, διατήρησης και ενδυνάμωσης της συγκεκριμένης ανασφάλειας αποτελούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς είναι το πιο άμεσο και προσβάσιμο μέσο πληροφόρησης³³¹. Τα ΜΜΕ κατασκευάζουν αναπαραστάσεις σχετικές με το έγκλημα, τον εγκληματία και την κοινωνική αντιμετώπιση³³².

Ο Van Dijk (1980) αναφέρει ότι η έκταση της εγκληματικότητας είναι υπερεκτιμημένη από τα ΜΜΕ³³³. Επίσης, τα ΜΜΕ αντί να τονίζουν το θέμα της εγκληματικότητας με αντικειμενικό τρόπο, το επενδύουν με συναισθηματικό και δραματοποιημένο ύφος³³⁴. Έτσι, ενισχύεται η ανασφάλεια των πιο ευάλωτων ομάδων, όπως είναι οι γυναίκες και οι ηλικιωμένοι και ενισχύεται η πεποίθηση ότι αυτές οι ομάδες θεωρούνται τα κυρίως θύματα των εγκλημάτων³³⁵. Τα ΜΜΕ τονίζουν κυρίως τα εγκλήματα βίας, παρά τα οικονομικά, τα οποία σχολιάζονται με διακριτικό τρόπο³³⁶. Ακόμη και η συνεχής αναφορά σε θέματα περί εγκληματικότητας αυξάνει την κοινωνική αντίδραση απέναντι στο έγκλημα³³⁷.

³²⁹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

³³⁰ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

³³¹ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³³² Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³³³ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³³⁴ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³³⁵ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³³⁶ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³³⁷ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

ΠΟΙΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Τα αυξανόμενα ποσοστά εγκληματικότητας, η περιορισμένη εμπιστοσύνη των πολιτών απέναντι στο ποινικό σύστημα και φυσικά ο φόβος του εγκλήματος οδήγησαν τους πολίτες να μην υποστηρίζουν την “αποκατάσταση” του εγκληματία, αλλά αντίθετα να επιθυμούν την έντονη τιμωρία του (Figgie Report, 1980 και Ζαραφωνίτου, 2002)³³⁸.

Τα σύγχρονα κοινωνικά κινήματα απαιτούν την ποινικοποίηση “νέων” συμπεριφορών, όπως η παιδική κακοποίηση, ο συζυγικός βιασμός και αυστηρότερες ποινές για τους δράστες αδικημάτων. Αυτές οι απαιτήσεις δείχνουν ότι το πρόβλημα περιορίζεται μόνο την τιμωρία του δράστη και την επιβολή ποινής, θεσμοθετώντας έτσι μια πολωτική σχέση μεταξύ δράστη και θύματος³³⁹.

Η τιμωρία προβάλλεται ως λύση στο πρόβλημα της εγκληματικότητας από τις ομάδες που έχουν τη δύναμη και την εξουσία να θεσμοθετούν και να νομοθετούν³⁴⁰. Επίσης, η τιμωρία εξυπηρετεί την πολιτική εξουσία, αφού έτσι δείχνει ότι ενδιαφέρεται για το πρόβλημα και ψάχνει τρόπους για να το λύσει³⁴¹.

Η σύγχρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται από “δικαστικοποίηση” της καθημερινής ζωής³⁴². Για να θεωρούνται οι άνθρωποι “πολιτισμένοι”, χρειάζεται να λύνουν τις καθημερινές τους συγκρούσεις και διαφορές με “πολιτισμένους” τρόπους. Ένας τέτοιος τρόπος είναι η προσφυγή στα δικαστήρια, δηλαδή στον επίσημο μηχανισμό απονομής της δικαιοσύνης³⁴³.

Όμως, πια, αυτό το δικαίωμα έφτασε αν ασκείται τόσο συχνά, που έχασε την αξία του. Έτσι, λόγω των πολλών υποθέσεων που πρέπει να εκδικαστούν, παρατηρείται καθυστέρηση και ταλαιπωρούνται τα πρόσωπα που αναμειγνύονται σε αυτές τις υποθέσεις. Αναμφίβολα, το πρόσωπο που ταλαιπωρείται περισσότερο από όλους τους εμπλεκόμενους είναι το θύμα του εγκλήματος, το οποίο είναι υποχρεωμένο να είναι παρών στην ποινική διαδικασία και παραμένει στην αποκατάσταση της ζημιάς που υπέστη από το έγκλημα³⁴⁴.

Από τις αρχές της δεκαετίας του '60, το ποινικό σύστημα στράφηκε από την τιμωρητική διαδικασία, δηλαδή την ανταπόδοση της ζημιάς του κακού που έκανε ο δράστης προς αυτόν, προς την αποκαταστατική δικαιοσύνη, δηλαδή την ανάπτυξη ενός συστήματος προσανατολισμένου προς το πρόσωπο του θύματος³⁴⁵.

Σύμφωνα με τον Brillon (1982), έντονη τιμωρία ζητούσαν όσοι υποστήριζαν παλιά πολιτιστικά πρότυπα, παραδοσιακές αξίες και θεσμούς, όσοι κατείχαν ιδιοκτησία και υψηλό εισόδημα, οι ηλικιωμένοι και οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών. Επίσης, η έρευνα συμπεραίνει ότι οι αναπαραστάσεις των πολιτών για το έγκλημα, τον εγκληματία και το ποινικό σύστημα σχετίζεται με τις αντιλήψεις και τις στάσεις του για την κοινωνία, τις αξίες και τους κανόνες που ρυθμίζουν την ανθρώπινη συμπεριφορά και την κρίση τους. Άρα, κάθε πολίτης ερμηνεύει μια κατάσταση ή ένα γεγονός με διαφορετικό τρόπο απ' ότι κάποιος άλλος πολίτης³⁴⁶.

Συνήθως, η επανόρθωση της βλάβης από το δράστη δεν έχει ούτε αποτέλεσμα, ούτε αντίκρισμα. Αυτό συνήθως γίνεται γιατί ο δράστης είναι άγνωστος

³³⁸ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

³³⁹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴⁰ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴¹ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴² Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴³ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴⁴ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴⁵ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴⁶ Ζαραφωνίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.

ή δεν έχει περιουσιακά στοιχεία ή είναι ακαταλόγιστος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, το θύμα αφού έχει υποστεί βιολογική, ψυχολογική και οικονομική βλάβη, πρέπει να περιμένει, χωρίς να ξέρει την κατάληξη της υπόθεσης³⁴⁷.

ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οι πολίτες, των οποίων ο φόβος του εγκλήματος είναι υψηλός, ζητάνε πιο πολλά και πιο αυστηρά μέτρα προστασίας από την αστυνομία³⁴⁸. Επίσης, ζητάνε περισσότερο την αστυνομική παρουσία στις καθημερινές τους δραστηριότητες³⁴⁹.

Επιπλέον, αυξάνεται η επιθυμία τους για πιο αυστηρές ποινές και τιμωρίες για τους εγκληματίες και η αμφισβήτηση για τη λειτουργία του ποινικού συστήματος³⁵⁰.

Ο βαθμός τιμωρητικότητας των πολιτών εξαρτάται από τον τόπο διαμονής τους και από τα ατομικά χαρακτηριστικά, όπως η επαγγελματική κατηγορία στην οποία ανήκει³⁵¹. Σε έρευνα του 1983 από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, επισημάνεται ότι κάτοικοι της Αθήνας είναι πιο αυστηροί όσον αφορά στις τιμωρίες απ' ό,τι κάτοικοι άλλων περιοχών της χώρας. Επιπλέον, οι έμποροι επιζητούν πιο αυστηρές ποινές, ιδίως για το αδίκημα της κλοπής. Σύμφωνα με αυτή τη έρευνα, πιο αυστηρή τιμωρία ζητούν αυτοί που είναι πιο πιθανόν να βρεθούν στη θέση του θύματος, ενώ πιο ήπιες τιμωρίες προτείνουν όσοι μπορεί να βρεθούν στη θέση του δράστη³⁵².

Οι λύσεις που επισημαίνουν οι πολίτες σχετίζονται με τη θέσπιση αυστηρότερων νόμων και την εντατικότερη περιφρούρηση των συνόρων³⁵³. Σε έρευνα που διεξήχθη το 1982 στο Montreal του Καναδά αποδείχθηκε ότι ο βαθμός τιμωρητικότητας δεν προέρχεται από την εμπειρία θυματοποίησης του ατόμου³⁵⁴. Οι απόψεις που έχουν οι πολίτες για το έγκλημα, τον εγκληματία και το ποινικό σύστημα προέρχονται από τις γενικότερες απόψεις που έχουν για την κοινωνία, τις αξίες και τους κανόνες που είναι σχετικές με την ανθρώπινη συμπεριφορά³⁵⁵.

Σύμφωνα με τους Kury & Obergfell- Fuchs (1998), η έντονη επιθυμία τιμωρητικότητας σε Ευρώπη και Αμερική δεν προέρχεται μόνο από το φόβο του εγκλήματος³⁵⁶. Σχετίζεται με το επίπεδο πληροφόρησης του κοινού και τα ΜΜΕ, τον πολιτικό συντηρητισμό, τα κοινωνικά προβλήματα, το θρήσκευμα κ. ά³⁵⁷.

³⁴⁷ Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.

³⁴⁸ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁴⁹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁵⁰ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁵¹ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁵² Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁵³ Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.

³⁵⁴ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁵⁵ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁵⁶ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

³⁵⁷ Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.

ΕΡΕΥΝΑ

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στην πόλη του Άργους, η οποία έχει 27.550 κατοίκους (τελευταία καταγραφή το έτος 2001). Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 33 άτομα, τα οποία κατηγοροποιήθηκαν σε 4 ομάδες:

- α) γυναίκες – 18-25 χρονών (8 άτομα)
- β) γυναίκες – 26-35 χρονών (9 άτομα)
- γ) άνδρες – 18-25 χρονών (7 άτομα)
- δ) άνδρες – 26-35 χρονών (9 άτομα).

Η έρευνα είχε στόχο να διερευνήσει το αίσθημα του φόβου του εγκλήματος στους νέους της πόλης του Άργους. Επίσης, πως αυτός διαμορφώνεται ανάλογα με την ηλικία το φύλο και το εισόδημα.

Δηλαδή τα ερευνητικά ερωτήματα συνίστανται ως εξής:

“Ο φόβος του εγκλήματος αυξάνεται, όσο αυξάνεται η ηλικία”

“Ο φόβος του εγκλήματος αυξάνεται, όσο αυξάνεται το εισόδημα”

“Ο φόβος του εγκλήματος αυξάνεται στο φύλο “γυναίκα” ”

Επίσης, η έρευνα πραγματεύεται θέματα που σχετίζονται με το φόβο του εγκλήματος, όπως είναι η άποψη για την αστυνομία, τις δικαστικές αρχές, τα ΜΜΕ και άλλα.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
gender * victim	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
gender * intohome						
gender * violenceroad	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
gender * policeopinion	30	90,9%	3	9,1%	33	100,0%
gender * stateprevention	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%

gender * judicial	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
gender * argoscrime	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
gender * saferoad	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
gender * policeprotection	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
gender * policeincome	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%
gender * policecitizens	28	84,8%	5	15,2%	33	100,0%
gender * policepatrol	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
gender * policeautopatrol	31	93,9%	2	6,1%	33	100,0%
gender * policewomen	28	84,8%	5	15,2%	33	100,0%
gender * security	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%
gender * mediareality	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
gender * mediagroups	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%

gender * victim

Crosstab

			victim		Total
			1,00	2,00	
gender	1,00	Count	2	14	16
		% within gender	12,5%	87,5%	100,0%
		% within victim	40,0%	50,0%	48,5%
		Std. Residual	-,3	,1	
	2,00	Count	3	14	17

	% within gender	17,6%	82,4%	100,0%
	% within victim	60,0%	50,0%	51,5%
	Std. Residual	,3	-,1	
Total	Count	5	28	33
	% within gender	15,2%	84,8%	100,0%
	% within victim	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,170 ^a	1	,680		
Continuity Correction ^b	,000	1	1,000		
Likelihood Ratio	,171	1	,679		
Fisher's Exact Test				1,000	,530
Linear-by-Linear Association	,165	1	,685		
N of Valid Cases	33				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,42.

b. Computed only for a 2x2 table

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «victim» που εκφράζει το γεγονός ένα άτομο να έχει πέσει θύμα μίας εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες. Επίσης, η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των ατόμων (84,8%) δεν έχει πέσει θύμα ενός εγκλήματος τους τελευταίους 12 μήνες.

gender * saferoad

Crosstab

			saferoad				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
gender	1,00	Count	5	7	2	1	15
		% within gender	33,3%	46,7%	13,3%	6,7%	100,0%
		% within saferoad	71,4%	70,0%	18,2%	25,0%	46,9%
		Std. Residual	,9	1,1	-1,4	-,6	
	2,00	Count	2	3	9	3	17
		% within gender	11,8%	17,6%	52,9%	17,6%	100,0%
		% within saferoad	28,6%	30,0%	81,8%	75,0%	53,1%
		Std. Residual	-,9	-1,0	1,3	,6	
Total		Count	7	10	11	4	32
		% within gender	21,9%	31,3%	34,4%	12,5%	100,0%
		% within saferoad	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,247 ^a	3	,041
Likelihood Ratio	8,714	3	,033
Linear-by-Linear Association	5,788	1	,016
N of Valid Cases	32		

a. 5 cells (62,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,88.

Η μεταβλητή «φύλο» παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «saferoad» που εκφράζει το αίσθημα ασφάλειας ενώ περπατάει κάποιος μόνος του στη γειτονιά του το βράδυ. Οι άντρες αισθάνονται πιο ασφαλείς, ενώ περπατάνε μόνοι τους στη γειτονιά τους σε σχέση με τις γυναίκες. Επίσης, η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των ατόμων (34,4%) αισθάνεται «λίγο ασφαλής».

gender * intohome

Crosstab

			intohome			
			1,00	2,00	3,00	4,00
gender	1,00	Count	2	1	2	6
		% within gender	12,5%	6,3%	12,5%	37,5%
		% within intohome	50,0%	33,3%	22,2%	54,5%
		Std. Residual	,0	-,4	-1,2	,2
	2,00	Count	2	2	7	5
		% within gender	12,5%	12,5%	43,8%	31,3%
		% within intohome	50,0%	66,7%	77,8%	45,5%
		Std. Residual	,0	,4	1,2	-,2
Total		Count	4	3	9	11
		% within gender	12,5%	9,4%	28,1%	34,4%
		% within intohome	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Crosstab

	intohome	Total
	5,00	

gender	1,00	Count	5	16
		% within gender	31,3%	100,0%
		% within intohome	100,0%	50,0%
		Std. Residual	1,6	
	2,00	Count	0	16
		% within gender	,0%	100,0%
		% within intohome	,0%	50,0%
		Std. Residual	-1,6	
Total		Count	5	32
		% within gender	15,6%	100,0%
		% within intohome	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,202 ^a	4	,084
Likelihood Ratio	10,304	4	,036
Linear-by-Linear Association	2,976	1	,085
N of Valid Cases	32		

a. 8 cells (80,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,50.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «intohome» που εκφράζει το αίσθημα φόβου ότι κάποιος μπορεί να προσπαθήσει να μπει στο σπίτι του μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Επίσης, η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των ατόμων (34,4%) πιστεύει ότι είναι «λίγο πιθανό».

gender * violenceroad

Crosstab

			violenceroad			
			1,00	2,00	3,00	4,00
gender	1,00	Count	2	1	3	6
		% within gender	12,5%	6,3%	18,8%	37,5%
		% within violenceroad	40,0%	50,0%	42,9%	42,9%
		Std. Residual	-,3	,0	-,3	-,4
	2,00	Count	3	1	4	8
		% within gender	18,8%	6,3%	25,0%	50,0%
		% within violenceroad	60,0%	50,0%	57,1%	57,1%
		Std. Residual	,3	,0	,3	,4
Total		Count	5	2	7	14
		% within gender	15,6%	6,3%	21,9%	43,8%
		% within violenceroad	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Crosstab

			violenceroad	Total
			5,00	
gender	1,00	Count	4	16
		% within gender	25,0%	100,0%
		% within violenceroad	100,0%	50,0%
		Std. Residual	1,4	

2,00	Count	0	16
	% within gender	,0%	100,0%
	% within violenceroad	,0%	50,0%
	Std. Residual	-1,4	
Total	Count	4	32
	% within gender	12,5%	100,0%
	% within violenceroad	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,629 ^a	4	,328
Likelihood Ratio	6,177	4	,186
Linear-by-Linear Association	1,269	1	,260
N of Valid Cases	32		

a. 8 cells (80,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,00.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «violenceroad» που εκφράζει το αίσθημα φόβου ότι κάποιος μπορεί να δεχτεί βίαιη επίθεση στο δρόμο μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Επίσης, η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των ατόμων (43,8%) πιστεύει ότι είναι «λίγο πιθανό».

gender * policeopinion

Crosstab

			policeopinion				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
gender	1,00	Count	2	3	4	5	14
		% within gender	14,3%	21,4%	28,6%	35,7%	100,0%
		% within policeopinion	66,7%	60,0%	40,0%	41,7%	46,7%
		Std. Residual	,5	,4	-,3	-,3	
	2,00	Count	1	2	6	7	16
		% within gender	6,3%	12,5%	37,5%	43,8%	100,0%
		% within policeopinion	33,3%	40,0%	60,0%	58,3%	53,3%
		Std. Residual	-,5	-,4	,3	,2	
Total		Count	3	5	10	12	30
		% within gender	10,0%	16,7%	33,3%	40,0%	100,0%
		% within policeopinion	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,138 ^a	3	,768
Likelihood Ratio	1,145	3	,766
Linear-by-Linear Association	,816	1	,366
N of Valid Cases	30		

a. 5 cells (62,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,40.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeopinion» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για την αστυνομία. Επίσης, η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των ατόμων (40%) έχει «αρνητική» γνώμη για την αστυνομία.

gender * stateprevention

Crosstab

			stateprevention				Total
			2,00	3,00	4,00	5,00	
gender	1,00	Count	1	1	12	2	16
		% within gender	6,3%	6,3%	75,0%	12,5%	100,0%
		% within stateprevention	100,0%	100,0%	46,2%	40,0%	48,5%
		Std. Residual	,7	,7	-,2	-,3	
	2,00	Count	0	0	14	3	17
		% within gender	,0%	,0%	82,4%	17,6%	100,0%
		% within stateprevention	,0%	,0%	53,8%	60,0%	51,5%
		Std. Residual	-,7	-,7	,2	,3	
Total		Count	1	1	26	5	33
		% within gender	3,0%	3,0%	78,8%	15,2%	100,0%
		% within stateprevention	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,326 ^a	3	,508
Likelihood Ratio	3,098	3	,377

Linear-by-Linear Association	1,525	1	,217
N of Valid Cases	33		

a. 6 cells (75,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,48.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «stateprevention», που δηλώνει την άποψη των πολιτών εάν η τοπική κοινωνία και το κράτος γενικά μεριμνούν για την πρόληψη και τον έλεγχο του εγκλήματος. Επίσης, η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των ατόμων (78,8%) πιστεύει ότι το κράτος μεριμνά «λίγο».

gender * judicial

Crosstab

			judicial			Total
			3,00	4,00	5,00	
gender	1,00	Count	2	5	9	16
		% within gender	12,5%	31,3%	56,3%	100,0%
		% within judicial	66,7%	33,3%	60,0%	48,5%
		Std. Residual	,5	-,8	,6	
	2,00	Count	1	10	6	17
		% within gender	5,9%	58,8%	35,3%	100,0%
		% within judicial	33,3%	66,7%	40,0%	51,5%
		Std. Residual	-,4	,8	-,6	
Total		Count	3	15	15	33
		% within gender	9,1%	45,5%	45,5%	100,0%

Crosstab

			judicial			Total
			3,00	4,00	5,00	
gender	1,00	Count	2	5	9	16
		% within gender	12,5%	31,3%	56,3%	100,0%
		% within judicial	66,7%	33,3%	60,0%	48,5%
		Std. Residual	,5	-,8	,6	
	2,00	Count	1	10	6	17
		% within gender	5,9%	58,8%	35,3%	100,0%
		% within judicial	33,3%	66,7%	40,0%	51,5%
		Std. Residual	-,4	,8	-,6	
Total		Count	3	15	15	33
		% within gender	9,1%	45,5%	45,5%	100,0%
		% within judicial	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,572 ^a	2	,276
Likelihood Ratio	2,613	2	,271
Linear-by-Linear Association	,398	1	,528
N of Valid Cases	33		

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,572 ^a	2	,276
Likelihood Ratio	2,613	2	,271
Linear-by-Linear Association	,398	1	,528
N of Valid Cases	33		

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,45.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «judicial», που δηλώνει την άποψη των πολιτών για τις δικαστικές αρχές σχετικά με το ρόλο τους στην πρόληψη και τη μείωση του εγκλήματος. Επίσης, η πλειοψηφία των απόψεών τους κυμαίνεται ανάμεσα στο «λίγο» και το «καθόλου».

gender * argocrime

Crosstab

			argocrime				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
gender	1,00	Count	2	1	5	8	16
		% within gender	12,5%	6,3%	31,3%	50,0%	100,0%
		% within argocrime	100,0%	50,0%	33,3%	57,1%	48,5%
		Std. Residual	1,0	,0	-,8	,5	
	2,00	Count	0	1	10	6	17
		% within gender	,0%	5,9%	58,8%	35,3%	100,0%
		% within argocrime	,0%	50,0%	66,7%	42,9%	51,5%
		Std. Residual	-1,0	,0	,8	-,5	

Total	Count	2	2	15	14	33
	% within gender	6,1%	6,1%	45,5%	42,4%	100,0%
	% within argoscrime	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,926 ^a	3	,270
Likelihood Ratio	4,728	3	,193
Linear-by-Linear Association	,136	1	,712
N of Valid Cases	33		

a. 4 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,97.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «argoscrime» σχετική με την άποψη των πολιτών εάν τα ποσοστά εγκληματικότητας του Άργους είναι υψηλά. Επίσης, η πλειοψηφία των πολιτών κυμαίνεται ανάμεσα στις απαντήσεις «λίγο» έως «καθόλου».

gender * imigrants

Crosstab

			imigrants		Total
			1,00	3,00	
gender	1,00	Count	8	5	13
		% within gender	61,5%	38,5%	100,0%
		% within imigrants	40,0%	55,6%	44,8%
		Std. Residual	-,3	,5	

2,00	Count	12	4	16
	% within gender	75,0%	25,0%	100,0%
	% within imigrants	60,0%	44,4%	55,2%
	Std. Residual	,3	-,4	
Total	Count	20	9	29
	% within gender	69,0%	31,0%	100,0%
	% within imigrants	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,607 ^a	1	,436		
Continuity Correction ^b	,141	1	,707		
Likelihood Ratio	,606	1	,436		
Fisher's Exact Test				,688	,353
Linear-by-Linear Association	,586	1	,444		
N of Valid Cases	29				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,03.

b. Computed only for a 2x2 table

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «immigrants», που δηλώνει την άποψη των πολιτών εάν η ύπαρξη μεταναστών στην πόλη του Άργους αύξησε ή μείωσε τα ποσοστά εγκληματικότητας. Η πλειοψηφία των απαντήσεων (69%) ήταν ότι την «αύξησε».

gender * policeprotection

Crosstab

			policeprotection				Total
			1,00	3,00	4,00	5,00	
gender	1,00	Count	1	1	8	6	16
		% within gender	6,3%	6,3%	50,0%	37,5%	100,0%
		% within policeprotection	50,0%	50,0%	42,1%	60,0%	48,5%
		Std. Residual	,0	,0	-,4	,5	
	2,00	Count	1	1	11	4	17
		% within gender	5,9%	5,9%	64,7%	23,5%	100,0%
		% within policeprotection	50,0%	50,0%	57,9%	40,0%	51,5%
		Std. Residual	,0	,0	,4	-,5	
Total		Count	2	2	19	10	33
		% within gender	6,1%	6,1%	57,6%	30,3%	100,0%
		% within policeprotection	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,844 ^a	3	,839
Likelihood Ratio	,848	3	,838
Linear-by-Linear Association	,138	1	,710
N of Valid Cases	33		

a. 5 cells (62,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,97.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με την μεταβλητή “policeprotection” που δηλώνει την άποψη των πολιτών σχετικά με το αν νιώθουν ότι η αστυνομία θα τους προστατέψει. Η πλειοψηφία αυτών (57,6%) δήλωσε ότι νιώθουν ότι θα τους προστατέψει «λίγο».

gender * policeincome

Crosstab

			policeincome			Total
			1,00	2,00	3,00	
gender	1,00	Count	2	8	2	12
		% within gender	16,7%	66,7%	16,7%	100,0%
		% within policeincome	40,0%	44,4%	33,3%	41,4%
		Std. Residual	,0	,2	-,3	
	2,00	Count	3	10	4	17
		% within gender	17,6%	58,8%	23,5%	100,0%
		% within policeincome	60,0%	55,6%	66,7%	58,6%
		Std. Residual	,0	-,2	,3	
Total		Count	5	18	6	29
		% within gender	17,2%	62,1%	20,7%	100,0%
		% within policeincome	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,234 ^a	2	,890
Likelihood Ratio	,237	2	,888

Linear-by-Linear Association	,062	1	,803
N of Valid Cases	29		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,07.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeincome» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση του μισθού των αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Η πλειοψηφία δήλωσε ότι θα βελτιωνόταν «λίγο».

gender * policecitizens

Crosstab

			policecitizens			Total
			1,00	2,00	3,00	
gender	1,00	Count	2	2	8	12
		% within gender	16,7%	16,7%	66,7%	100,0%
		% within policecitizens	100,0%	25,0%	44,4%	42,9%
		Std. Residual	1,2	-,8	,1	
	2,00	Count	0	6	10	16
		% within gender	,0%	37,5%	62,5%	100,0%
		% within policecitizens	,0%	75,0%	55,6%	57,1%
		Std. Residual	-1,1	,7	-,1	
Total		Count	2	8	18	28
		% within gender	7,1%	28,6%	64,3%	100,0%
		% within policecitizens	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,727 ^a	2	,155
Likelihood Ratio	4,515	2	,105
Linear-by-Linear Association	,266	1	,606
N of Valid Cases	28		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,86.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policecitizens» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με τη στενότερη συνεργασία πολιτών και αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Η πλειοψηφία δήλωσε (54,5%) ότι θα βελτιωνόταν «πολύ».

gender * policepatrol

Crosstab

			policepatrol			Total
			1,00	2,00	3,00	
gender	1,00	Count	0	5	10	15
		% within gender	,0%	33,3%	66,7%	100,0%
		% within policepatrol	,0%	83,3%	40,0%	46,9%
		Std. Residual	-,7	1,3	-,5	
	2,00	Count	1	1	15	17
		% within gender	5,9%	5,9%	88,2%	100,0%
		% within policepatrol	100,0%	16,7%	60,0%	53,1%
		Std. Residual	,6	-1,2	,5	

Total	Count	1	6	25	32
	% within gender	3,1%	18,8%	78,1%	100,0%
	% within policepatrol	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,559 ^a	2	,102
Likelihood Ratio	5,179	2	,075
Linear-by-Linear Association	,760	1	,383
N of Valid Cases	32		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,47.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policepatrol» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση των πεζών περιπολιών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Η πλειοψηφία δήλωσε (78,1%) ότι θα βελτιωνόταν «πολύ».

gender * policeautopatrol

Crosstab

			policeautopatrol		Total
			2,00	3,00	
gender	1,00	Count	4	10	14
		% within gender	28,6%	71,4%	100,0%
		% within policeautopatrol	66,7%	40,0%	45,2%

	Std. Residual		,8	-,4	
2,00	Count		2	15	17
	% within gender		11,8%	88,2%	100,0%
	% within policeautopatrol		33,3%	60,0%	54,8%
	Std. Residual		-,7	,3	
Total	Count		6	25	31
	% within gender		19,4%	80,6%	100,0%
	% within policeautopatrol		100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	1,389 ^a	1	,239		
Continuity Correction ^b	,521	1	,470		
Likelihood Ratio	1,396	1	,237		
Fisher's Exact Test				,370	,235
Linear-by-Linear Association	1,345	1	,246		
N of Valid Cases	31				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,71.

b. Computed only for a 2x2 table

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeautopatrol» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση των περιπολιών με αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Η πλειοψηφία δήλωσε (80,6%) ότι θα βελτιωνόταν «πολύ».

gender * policewomen

Crosstab

			policewomen			Total
			1,00	2,00	3,00	
gender	1,00	Count	4	7	2	13
		% within gender	30,8%	53,8%	15,4%	100,0%
		% within policewomen	44,4%	50,0%	40,0%	46,4%
		Std. Residual	-,1	,2	-,2	
	2,00	Count	5	7	3	15
		% within gender	33,3%	46,7%	20,0%	100,0%
		% within policewomen	55,6%	50,0%	60,0%	53,6%
		Std. Residual	,1	-,2	,2	
Total		Count	9	14	5	28
		% within gender	32,1%	50,0%	17,9%	100,0%
		% within policewomen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,169 ^a	2	,919
Likelihood Ratio	,170	2	,919
Linear-by-Linear Association	,006	1	,939
N of Valid Cases	28		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,32.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policewomen» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με περισσότερες γυναίκες αστυνομικούς, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Η πλειοψηφία δήλωσε (50%) ότι θα βελτιωνόταν «λίγο».

gender * security

Crosstab

			security			Total
			1,00	2,00	3,00	
gender	1,00	Count	4	5	4	13
		% within gender	30,8%	38,5%	30,8%	100,0%
		% within security	33,3%	62,5%	44,4%	44,8%
		Std. Residual	-,6	,7	,0	
	2,00	Count	8	3	5	16
		% within gender	50,0%	18,8%	31,3%	100,0%
		% within security	66,7%	37,5%	55,6%	55,2%
		Std. Residual	,5	-,7	,0	
Total		Count	12	8	9	29
		% within gender	41,4%	27,6%	31,0%	100,0%
		% within security	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,652 ^a	2	,438
Likelihood Ratio	1,665	2	,435

Linear-by-Linear Association	,341	1	,559
N of Valid Cases	29		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,59.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «security» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι οι ιδιωτικές υπηρεσίες προστασίας πολιτών παρέχουν μεγαλύτερη ή μικρότερη ασφάλεια από τις δημόσιες. Η πλειοψηφία (41,4%) δήλωσε ότι παρέχουν «μεγαλύτερη».

gender * mediareality

Crosstab

			mediareality				Total
			2,00	3,00	4,00	5,00	
gender	1,00	Count	1	5	3	7	16
		% within gender	6,3%	31,3%	18,8%	43,8%	100,0%
		% within mediareality	50,0%	62,5%	27,3%	58,3%	48,5%
		Std. Residual	,0	,6	-1,0	,5	
	2,00	Count	1	3	8	5	17
		% within gender	5,9%	17,6%	47,1%	29,4%	100,0%
		% within mediareality	50,0%	37,5%	72,7%	41,7%	51,5%
		Std. Residual	,0	-,6	1,0	-,5	
Total		Count	2	8	11	12	33
		% within gender	6,1%	24,2%	33,3%	36,4%	100,0%
		% within mediareality	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,079 ^a	3	,380
Likelihood Ratio	3,168	3	,366
Linear-by-Linear Association	,000	1	1,000
N of Valid Cases	33		

a. 4 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,97.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «mediareality» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι οι ειδήσεις των ΜΜΕ σχετικές με την εγκληματικότητα αντανακλούν την πραγματικότητα. Η πλειοψηφία (36,4%) δήλωσε ότι δεν την αντανακλούν «καθόλου».

gender * mediagroups

Crosstab

			mediagroups			Total
			3,00	4,00	5,00	
gender	1,00	Count	2	3	11	16
		% within gender	12,5%	18,8%	68,8%	100,0%
		% within mediagroups	25,0%	60,0%	55,0%	48,5%
		Std. Residual	-1,0	,4	,4	
	2,00	Count	6	2	9	17
		% within gender	35,3%	11,8%	52,9%	100,0%

	% within mediagroups	75,0%	40,0%	45,0%	51,5%
	Std. Residual	,9	-,4	-,4	
Total	Count	8	5	20	33
	% within gender	24,2%	15,2%	60,6%	100,0%
	% within mediagroups	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,372 ^a	2	,305
Likelihood Ratio	2,464	2	,292
Linear-by-Linear Association	1,663	1	,197
N of Valid Cases	33		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,42.

Η μεταβλητή «φύλο» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «mediagroups» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι με τις ειδήσεις των MME που χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες ομάδες ως εν γένει εγκληματικές επηρεάζεται η γνώμη τους. Η πλειοψηφία (60,6%) δήλωσε ότι δεν επηρεάζεται «καθόλου».

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
age * victim	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
age * saferoad	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%

age * intohome	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
age * violenceroad	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
age * policeopinion	30	90,9%	3	9,1%	33	100,0%
age * stateprevention	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
age * judicial	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
age * argoscrime	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
age * imigrants	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%
age * policeprotection	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
age * policeincome	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%
age * policecitizens	28	84,8%	5	15,2%	33	100,0%
age * policepatrol	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
age * policeautopatrol	31	93,9%	2	6,1%	33	100,0%
age * policewomen	28	84,8%	5	15,2%	33	100,0%
age * security	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%
age * mediareality	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
age * mediagroups	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%

age * victim

Crosstab

			victim		Total
			1,00	2,00	
age	1,00	Count	3	12	15

	% within age	20,0%	80,0%	100,0%
	% within victim	60,0%	42,9%	45,5%
	Std. Residual	,5	-,2	
2,00	Count	2	16	18
	% within age	11,1%	88,9%	100,0%
	% within victim	40,0%	57,1%	54,5%
	Std. Residual	-,4	,2	
Total	Count	5	28	33
	% within age	15,2%	84,8%	100,0%
	% within victim	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,503 ^a	1	,478		
Continuity Correction ^b	,049	1	,825		
Likelihood Ratio	,502	1	,479		
Fisher's Exact Test				,639	,409
Linear-by-Linear Association	,488	1	,485		
N of Valid Cases	33				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,27.

b. Computed only for a 2x2 table

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «victim» που εκφράζει το γεγονός ένα άτομο να έχει πέσει θύμα μίας εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες.

age * saferoad

Crosstab

			saferoad				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
age	1,00	Count	4	7	4	0	15
		% within age	26,7%	46,7%	26,7%	,0%	100,0%
		% within saferoad	57,1%	70,0%	36,4%	,0%	46,9%
		Std. Residual	,4	1,1	-,5	-1,4	
2,00	2,00	Count	3	3	7	4	17
		% within age	17,6%	17,6%	41,2%	23,5%	100,0%
		% within saferoad	42,9%	30,0%	63,6%	100,0%	53,1%
		Std. Residual	-,4	-1,0	,5	1,3	
Total	Total	Count	7	10	11	4	32
		% within age	21,9%	31,3%	34,4%	12,5%	100,0%
		% within saferoad	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,461 ^a	3	,091
Likelihood Ratio	8,038	3	,045
Linear-by-Linear Association	4,172	1	,041
N of Valid Cases	32		

Crosstab

			saferoad				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
age	1,00	Count	4	7	4	0	15
		% within age	26,7%	46,7%	26,7%	,0%	100,0%
		% within saferoad	57,1%	70,0%	36,4%	,0%	46,9%
		Std. Residual	,4	1,1	-,5	-,14	
	2,00	Count	3	3	7	4	17
		% within age	17,6%	17,6%	41,2%	23,5%	100,0%
		% within saferoad	42,9%	30,0%	63,6%	100,0%	53,1%
		Std. Residual	-,4	-,10	,5	1,3	
Total		Count	7	10	11	4	32
		% within age	21,9%	31,3%	34,4%	12,5%	100,0%

a. 5 cells (62,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,88.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «saferoad» που εκφράζει το αίσθημα ασφάλειας ενώ περπατάει κάποιος μόνος του στη γειτονιά του το βράδυ.

age * intohome

Crosstab

			intohome					Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	
age	1,00	Count	2	0	4	5	3	14

	% within age	14,3%	,0%	28,6%	35,7%	21,4%	100,0%
	% within intohome	50,0%	,0%	44,4%	45,5%	60,0%	43,8%
	Std. Residual	,2	-1,1	,0	,1	,5	
2,00	Count	2	3	5	6	2	18
	% within age	11,1%	16,7%	27,8%	33,3%	11,1%	100,0%
	% within intohome	50,0%	100,0%	55,6%	54,5%	40,0%	56,3%
	Std. Residual	-,2	1,0	,0	-,1	-,5	
Total	Count	4	3	9	11	5	32
	% within age	12,5%	9,4%	28,1%	34,4%	15,6%	100,0%
	% within intohome	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,948 ^a	4	,567
Likelihood Ratio	4,061	4	,398
Linear-by-Linear Association	,579	1	,447
N of Valid Cases	32		

a. 8 cells (80,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,31.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «intohome» που εκφράζει το αίσθημα φόβου ότι κάποιος μπορεί να προσπαθήσει να μπει στο σπίτι του μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

age * violenceroad

Crosstab

			violenceroad			
			1,00	2,00	3,00	4,00
age	1,00	Count	2	0	2	8
		% within age	14,3%	,0%	14,3%	57,1%
		% within violenceroad	40,0%	,0%	28,6%	57,1%
		Std. Residual	-,1	-,9	-,6	,8
	2,00	Count	3	2	5	6
		% within age	16,7%	11,1%	27,8%	33,3%
		% within violenceroad	60,0%	100,0%	71,4%	42,9%
		Std. Residual	,1	,8	,5	-,7
Total		Count	5	2	7	14
		% within age	15,6%	6,3%	21,9%	43,8%
		% within violenceroad	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Crosstab

			violenceroad	Total
			5,00	
age	1,00	Count	2	14
		% within age	14,3%	100,0%
		% within violenceroad	50,0%	43,8%
		Std. Residual	,2	
	2,00	Count	2	18

	% within age	11,1%	100,0%
	% within violenceroad	50,0%	56,3%
	Std. Residual	-,2	
Total	Count	4	32
	% within age	12,5%	100,0%
	% within violenceroad	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,323 ^a	4	,505
Likelihood Ratio	4,088	4	,394
Linear-by-Linear Association	1,058	1	,304
N of Valid Cases	32		

a. 8 cells (80,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,88.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «violenceroad» που εκφράζει το αίσθημα φόβου ότι κάποιος μπορεί να δεχτεί βίαιη επίθεση στο δρόμο μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

age * policeopinion

Crosstab

			policeopinion				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
age	1,00	Count	2	4	2	5	13

	% within age	15,4%	30,8%	15,4%	38,5%	100,0%
	% within policeopinion	66,7%	80,0%	20,0%	41,7%	43,3%
	Std. Residual	,6	1,2	-1,1	-,1	
2,00	Count	1	1	8	7	17
	% within age	5,9%	5,9%	47,1%	41,2%	100,0%
	% within policeopinion	33,3%	20,0%	80,0%	58,3%	56,7%
	Std. Residual	-,5	-1,1	1,0	,1	
Total	Count	3	5	10	12	30
	% within age	10,0%	16,7%	33,3%	40,0%	100,0%
	% within policeopinion	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5,633 ^a	3	,131
Likelihood Ratio	5,922	3	,115
Linear-by-Linear Association	1,602	1	,206
N of Valid Cases	30		

a. 5 cells (62,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,30.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeopinion» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για την αστυνομία.

age * stateprevention

Crosstab

	stateprevention	Total
--	-----------------	-------

			2,00	3,00	4,00	5,00	
age	1,00	Count	1	1	12	1	15
		% within age	6,7%	6,7%	80,0%	6,7%	100,0%
		% within stateprevention	100,0%	100,0%	46,2%	20,0%	45,5%
		Std. Residual	,8	,8	,1	-,8	
	2,00	Count	0	0	14	4	18
		% within age	,0%	,0%	77,8%	22,2%	100,0%
		% within stateprevention	,0%	,0%	53,8%	80,0%	54,5%
		Std. Residual	-,7	-,7	,0	,8	
Total		Count	1	1	26	5	33
		% within age	3,0%	3,0%	78,8%	15,2%	100,0%
		% within stateprevention	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,712 ^a	3	,294
Likelihood Ratio	4,581	3	,205
Linear-by-Linear Association	3,351	1	,067
N of Valid Cases	33		

a. 6 cells (75,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,45.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «stateprevention», που δηλώνει την άποψη των πολιτών εάν η τοπική κοινωνία και το κράτος γενικά μεριμνούν για την πρόληψη και τον έλεγχο του εγκλήματος.

age * judicial

Crosstab

			judicial			Total
			3,00	4,00	5,00	
age	1,00	Count	2	8	5	15
		% within age	13,3%	53,3%	33,3%	100,0%
		% within judicial	66,7%	53,3%	33,3%	45,5%
		Std. Residual	,5	,5	-,7	
	2,00	Count	1	7	10	18
		% within age	5,6%	38,9%	55,6%	100,0%
		% within judicial	33,3%	46,7%	66,7%	54,5%
		Std. Residual	-,5	-,4	,6	
Total		Count	3	15	15	33
		% within age	9,1%	45,5%	45,5%	100,0%
		% within judicial	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,809 ^a	2	,405
Likelihood Ratio	1,832	2	,400
Linear-by-Linear Association	1,728	1	,189
N of Valid Cases	33		

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,36.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «judicial», που δηλώνει την άποψη των πολιτών για τις δικαστικές αρχές σχετικά με το ρόλο τους στην πρόληψη και τη μείωση του εγκλήματος.

age * argocrime

Crosstab

			argocrime				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
age	1,00	Count	1	2	6	6	15
		% within age	6,7%	13,3%	40,0%	40,0%	100,0%
		% within argocrime	50,0%	100,0%	40,0%	42,9%	45,5%
		Std. Residual	,1	1,1	-,3	-,1	
2,00	2,00	Count	1	0	9	8	18
		% within age	5,6%	,0%	50,0%	44,4%	100,0%
		% within argocrime	50,0%	,0%	60,0%	57,1%	54,5%
		Std. Residual	-,1	-1,0	,3	,1	
Total	Total	Count	2	2	15	14	33
		% within age	6,1%	6,1%	45,5%	42,4%	100,0%
		% within argocrime	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,635 ^a	3	,451
Likelihood Ratio	3,390	3	,335
Linear-by-Linear Association	,475	1	,491

N of Valid Cases	33		
------------------	----	--	--

a. 4 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,91.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «argocrime» σχετική με την άποψη των πολιτών εάν τα ποσοστά εγκληματικότητας του Άργους είναι υψηλά.

age * imigrants

Crosstab

			imigrants		Total
			1,00	3,00	
age	1,00	Count	7	4	11
		% within age	63,6%	36,4%	100,0%
		% within imigrants	35,0%	44,4%	37,9%
		Std. Residual	-,2	,3	
	2,00	Count	13	5	18
		% within age	72,2%	27,8%	100,0%
		% within imigrants	65,0%	55,6%	62,1%
		Std. Residual	,2	-,2	
Total		Count	20	9	29
		% within age	69,0%	31,0%	100,0%
		% within imigrants	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,235 ^a	1	,628		

Continuity Correction ^b	,005	1	,943		
Likelihood Ratio	,233	1	,629		
Fisher's Exact Test				,694	,466
Linear-by-Linear Association	,227	1	,634		
N of Valid Cases	29				

a. 1 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,41.

b. Computed only for a 2x2 table

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «immigrants», που δηλώνει την άποψη των πολιτών εάν η ύπαρξη μεταναστών στην πόλη του Άργους αύξησε ή μείωσε τα ποσοστά εγκληματικότητας.

age * policeprotection

Crosstab

			policeprotection				Total
			1,00	3,00	4,00	5,00	
age	1,00	Count	2	1	7	5	15
		% within age	13,3%	6,7%	46,7%	33,3%	100,0%
		% within policeprotection	100,0%	50,0%	36,8%	50,0%	45,5%
		Std. Residual	1,1	,1	-,6	,2	
	2,00	Count	0	1	12	5	18
		% within age	,0%	5,6%	66,7%	27,8%	100,0%
		% within policeprotection	,0%	50,0%	63,2%	50,0%	54,5%
		Std. Residual	-1,0	-,1	,5	-,2	

Total	Count	2	2	19	10	33
	% within age	6,1%	6,1%	57,6%	30,3%	100,0%
	% within policeprotection	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,068 ^a	3	,381
Likelihood Ratio	3,831	3	,280
Linear-by-Linear Association	1,108	1	,293
N of Valid Cases	33		

a. 5 cells (62,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,91.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με την μεταβλητή “policeprotection” που δηλώνει την άποψη των πολιτών σχετικά με το αν νιώθουν ότι η αστυνομία θα τους προστατέψει.

age * policeincome

Crosstab

			policeincome			
			1,00	2,00	3,00	Total
age	1,00	Count	2	8	3	13
		% within age	15,4%	61,5%	23,1%	100,0%
		% within policeincome	40,0%	44,4%	50,0%	44,8%
		Std. Residual	-,2	,0	,2	
	2,00	Count	3	10	3	16

	% within age	18,8%	62,5%	18,8%	100,0%
	% within policeincome	60,0%	55,6%	50,0%	55,2%
	Std. Residual	,1	,0	-,2	
Total	Count	5	18	6	29
	% within age	17,2%	62,1%	20,7%	100,0%
	% within policeincome	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,113 ^a	2	,945
Likelihood Ratio	,113	2	,945
Linear-by-Linear Association	,108	1	,742
N of Valid Cases	29		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,24.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeincome» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση του μισθού των αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

age * policecitizens

Crosstab

			policecitizens			
			1,00	2,00	3,00	Total
age	1,00	Count	1	4	8	13
		% within age	7,7%	30,8%	61,5%	100,0%

	% within policecitizens	50,0%	50,0%	44,4%	46,4%
	Std. Residual	,1	,1	-,1	
2,00	Count	1	4	10	15
	% within age	6,7%	26,7%	66,7%	100,0%
	% within policecitizens	50,0%	50,0%	55,6%	53,6%
	Std. Residual	-,1	-,1	,1	
Total	Count	2	8	18	28
	% within age	7,1%	28,6%	64,3%	100,0%
	% within policecitizens	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,080 ^a	2	,961
Likelihood Ratio	,080	2	,961
Linear-by-Linear Association	,066	1	,798
N of Valid Cases	28		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,93.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policecitizens» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με τη στενότερη συνεργασία πολιτών και αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

age * policepatrol

Crosstab

			policepatrol			Total
			1,00	2,00	3,00	
age	1,00	Count	0	6	9	15
		% within age	,0%	40,0%	60,0%	100,0%
		% within policepatrol	,0%	100,0%	36,0%	46,9%
		Std. Residual	-,7	1,9	-,8	
	2,00	Count	1	0	16	17
		% within age	5,9%	,0%	94,1%	100,0%
		% within policepatrol	100,0%	,0%	64,0%	53,1%
		Std. Residual	,6	-1,8	,7	
Total		Count	1	6	25	32
		% within age	3,1%	18,8%	78,1%	100,0%
		% within policepatrol	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,870 ^a	2	,012
Likelihood Ratio	11,565	2	,003
Linear-by-Linear Association	2,462	1	,117
N of Valid Cases	32		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,47.

Η μεταβλητή «age» παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policepatrol» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση των πεζών περιπολιών, θα βελτιωνόταν και το

έργο της ΕΛΑΣ. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία πιστεύουν πιο πολύ ότι με την αύξηση των πεζών περιπολιών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

age * policeautopatrol

Crosstab

			policeautopatrol		Total
			2,00	3,00	
age	1,00	Count	5	9	14
		% within age	35,7%	64,3%	100,0%
		% within policeautopatrol	83,3%	36,0%	45,2%
		Std. Residual	1,4	-,7	
2,00	Count	Count	1	16	17
		% within age	5,9%	94,1%	100,0%
		% within policeautopatrol	16,7%	64,0%	54,8%
		Std. Residual	-1,3	,6	
Total	Count	Count	6	25	31
		% within age	19,4%	80,6%	100,0%
		% within policeautopatrol	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4,377 ^a	1	,036		
Continuity Correction ^b	2,675	1	,102		

Likelihood Ratio	4,607	1	,032		
Fisher's Exact Test				,067	,050
Linear-by-Linear Association	4,236	1	,040		
N of Valid Cases	31				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,71.

b. Computed only for a 2x2 table

Η μεταβλητή «age» παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeautopatrol» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση των περιπολιών με αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία πιστεύουν πιο πολύ ότι με την αύξηση των περιπολιών με αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

age * policewomen

Crosstab

			policewomen			Total
			1,00	2,00	3,00	
age	1,00	Count	4	6	2	12
		% within age	33,3%	50,0%	16,7%	100,0%
		% within policewomen	44,4%	42,9%	40,0%	42,9%
		Std. Residual	,1	,0	-,1	
	2,00	Count	5	8	3	16
		% within age	31,3%	50,0%	18,8%	100,0%
		% within policewomen	55,6%	57,1%	60,0%	57,1%
		Std. Residual	-,1	,0	,1	
Total	Count	9	14	5	28	

% within age	32,1%	50,0%	17,9%	100,0%
% within policewomen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,026 ^a	2	,987
Likelihood Ratio	,026	2	,987
Linear-by-Linear Association	,024	1	,877
N of Valid Cases	28		

a. 3 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,14.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policewomen» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με περισσότερες γυναίκες αστυνομικούς, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Η πλειοψηφία δήλωσε (42,4%) ότι θα βελτιωνόταν «λίγο».

age * security

Crosstab

			security			Total
			1,00	2,00	3,00	
age	1,00	Count	6	3	4	13
		% within age	46,2%	23,1%	30,8%	100,0%
		% within security	50,0%	37,5%	44,4%	44,8%
		Std. Residual	,3	-,3	,0	
	2,00	Count	6	5	5	16

	% within age	37,5%	31,3%	31,3%	100,0%
	% within security	50,0%	62,5%	55,6%	55,2%
	Std. Residual	-,2	,3	,0	
Total	Count	12	8	9	29
	% within age	41,4%	27,6%	31,0%	100,0%
	% within security	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,304 ^a	2	,859
Likelihood Ratio	,306	2	,858
Linear-by-Linear Association	,081	1	,776
N of Valid Cases	29		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,59.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «security» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι οι ιδιωτικές υπηρεσίες προστασίας πολιτών παρέχουν μεγαλύτερη ή μικρότερη ασφάλεια από τις δημόσιες.

age * mediareality

Crosstab

			mediareality				Total
			2,00	3,00	4,00	5,00	
age	1,00	Count	1	6	4	4	15

	% within age	6,7%	40,0%	26,7%	26,7%	100,0%
	% within mediareality	50,0%	75,0%	36,4%	33,3%	45,5%
	Std. Residual	,1	1,2	-,4	-,6	
2,00	Count	1	2	7	8	18
	% within age	5,6%	11,1%	38,9%	44,4%	100,0%
	% within mediareality	50,0%	25,0%	63,6%	66,7%	54,5%
	Std. Residual	-,1	-,1,1	,4	,6	
Total	Count	2	8	11	12	33
	% within age	6,1%	24,2%	33,3%	36,4%	100,0%
	% within mediareality	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,911 ^a	3	,271
Likelihood Ratio	4,008	3	,261
Linear-by-Linear Association	2,235	1	,135
N of Valid Cases	33		

a. 4 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,91.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «mediareality» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι οι ειδήσεις των ΜΜΕ σχετικές με την εγκληματικότητα αντανακλούν την πραγματικότητα.

age * mediagroups

Crosstab

			mediagroups			Total
			3,00	4,00	5,00	
age	1,00	Count	4	3	8	15
		% within age	26,7%	20,0%	53,3%	100,0%
		% within mediagroups	50,0%	60,0%	40,0%	45,5%
		Std. Residual	,2	,5	-,4	
	2,00	Count	4	2	12	18
		% within age	22,2%	11,1%	66,7%	100,0%
		% within mediagroups	50,0%	40,0%	60,0%	54,5%
		Std. Residual	-,2	-,4	,3	
Total		Count	8	5	20	33
		% within age	24,2%	15,2%	60,6%	100,0%
		% within mediagroups	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,733 ^a	2	,693
Likelihood Ratio	,734	2	,693
Linear-by-Linear Association	,350	1	,554
N of Valid Cases	33		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,27.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «mediagroups» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι με τις ειδήσεις των ΜΜΕ που χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες ομάδες ως εν γένει εγκληματικές επηρεάζεται η γνώμη τους.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
income * victim	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
income * saferoad	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
income * intohome	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
income * violenceroad	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
income * policeopinion	30	90,9%	3	9,1%	33	100,0%
income * stateprevention	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
income * judicial	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
income * argoscrime	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
income * imigrants	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%
income * policeprotection	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
income * policeincome	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%
income * policecitizens	28	84,8%	5	15,2%	33	100,0%
income * policepatrol	32	97,0%	1	3,0%	33	100,0%
income * policeautopatrol	31	93,9%	2	6,1%	33	100,0%
income * policewomen	28	84,8%	5	15,2%	33	100,0%
income * security	29	87,9%	4	12,1%	33	100,0%

income * mediareality	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%
income * mediagroups	33	100,0%	0	,0%	33	100,0%

income * victim

Crosstab

			victim		Total
			1,00	2,00	
income	1,00	Count	1	9	10
		% within income	10,0%	90,0%	100,0%
		% within victim	20,0%	32,1%	30,3%
		Std. Residual	-,4	,2	
2,00	Count	0	4	4	
	% within income	,0%	100,0%	100,0%	
	% within victim	,0%	14,3%	12,1%	
	Std. Residual	-,8	,3		
3,00	Count	0	1	1	
	% within income	,0%	100,0%	100,0%	
	% within victim	,0%	3,6%	3,0%	
	Std. Residual	-,4	,2		
4,00	Count	2	6	8	
	% within income	25,0%	75,0%	100,0%	
	% within victim	40,0%	21,4%	24,2%	

	Std. Residual		,7	-,3	
5,00	Count		1	7	8
	% within income		12,5%	87,5%	100,0%
	% within victim		20,0%	25,0%	24,2%
	Std. Residual		-,2	,1	
6,00	Count		1	1	2
	% within income		50,0%	50,0%	100,0%
	% within victim		20,0%	3,6%	6,1%
	Std. Residual		1,3	-,5	
Total	Count		5	28	33
	% within income		15,2%	84,8%	100,0%
	% within victim		100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,636 ^a	5	,603
Likelihood Ratio	3,772	5	,583
Linear-by-Linear Association	1,251	1	,263
N of Valid Cases	33		

a. 9 cells (75,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,15.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «victim» που εκφράζει το γεγονός ένα άτομο να έχει πέσει θύμα μίας εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες.

income * saferoad

Crosstab

			saferoad				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
income	1,00	Count	3	2	2	3	10
		% within income	30,0%	20,0%	20,0%	30,0%	100,0%
		% within saferoad	42,9%	20,0%	18,2%	75,0%	31,3%
		Std. Residual	,5	-,6	-,8	1,6	
2,00	2,00	Count	0	2	1	0	3
		% within income	,0%	66,7%	33,3%	,0%	100,0%
		% within saferoad	,0%	20,0%	9,1%	,0%	9,4%
		Std. Residual	-,8	1,1	,0	-,6	
3,00	3,00	Count	0	0	0	1	1
		% within income	,0%	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within saferoad	,0%	,0%	,0%	25,0%	3,1%
		Std. Residual	-,5	-,6	-,6	2,5	
4,00	4,00	Count	2	1	5	0	8
		% within income	25,0%	12,5%	62,5%	,0%	100,0%
		% within saferoad	28,6%	10,0%	45,5%	,0%	25,0%
		Std. Residual	,2	-,9	1,4	-1,0	
5,00	5,00	Count	1	5	2	0	8
		% within income	12,5%	62,5%	25,0%	,0%	100,0%

	% within saferoad	14,3%	50,0%	18,2%	,0%	25,0%
	Std. Residual	-,6	1,6	-,5	-1,0	
6,00	Count	1	0	1	0	2
	% within income	50,0%	,0%	50,0%	,0%	100,0%
	% within saferoad	14,3%	,0%	9,1%	,0%	6,3%
	Std. Residual	,9	-,8	,4	-,5	
Total	Count	7	10	11	4	32
	% within income	21,9%	31,3%	34,4%	12,5%	100,0%
	% within saferoad	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22,537 ^a	15	,094
Likelihood Ratio	21,946	15	,109
Linear-by-Linear Association	,786	1	,375
N of Valid Cases	32		

a. 24 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,13.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «saferoad» που εκφράζει το αίσθημα ασφάλειας ενώ περπατάει κάποιος μόνος του στη γειτονιά του το βράδυ.

income * intohome

Crosstab

			intohome			
			1,00	2,00	3,00	4,00
income	1,00	Count	1	1	2	3
		% within income	10,0%	10,0%	20,0%	30,0%
		% within intohome	25,0%	33,3%	22,2%	27,3%
		Std. Residual	-,2	,1	-,5	-,2
2,00	2,00	Count	1	0	1	2
		% within income	25,0%	,0%	25,0%	50,0%
		% within intohome	25,0%	,0%	11,1%	18,2%
		Std. Residual	,7	-,6	-,1	,5
3,00	3,00	Count	0	1	0	0
		% within income	,0%	100,0%	,0%	,0%
		% within intohome	,0%	33,3%	,0%	,0%
		Std. Residual	-,4	3,0	-,5	-,6
4,00	4,00	Count	0	1	4	1
		% within income	,0%	14,3%	57,1%	14,3%
		% within intohome	,0%	33,3%	44,4%	9,1%
		Std. Residual	-,9	,4	1,4	-,9
5,00	5,00	Count	2	0	2	4
		% within income	25,0%	,0%	25,0%	50,0%
		% within intohome	50,0%	,0%	22,2%	36,4%
		Std. Residual	1,0	-,9	-,2	,8

6,00	Count	0	0	0	1
	% within income	,0%	,0%	,0%	50,0%
	% within intohome	,0%	,0%	,0%	9,1%
	Std. Residual	-,5	-,4	-,8	,4
Total	Count	4	3	9	11
	% within income	12,5%	9,4%	28,1%	34,4%
	% within intohome	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Crosstab

			intohome	
			5,00	Total
income	1,00	Count	3	10
		% within income	30,0%	100,0%
		% within intohome	60,0%	31,3%
		Std. Residual	1,2	
	2,00	Count	0	4
		% within income	,0%	100,0%
		% within intohome	,0%	12,5%
		Std. Residual	-,8	
	3,00	Count	0	1
		% within income	,0%	100,0%
		% within intohome	,0%	3,1%
		Std. Residual	-,4	

4,00	Count	1	7
	% within income	14,3%	100,0%
	% within intohome	20,0%	21,9%
	Std. Residual	-,1	
5,00	Count	0	8
	% within income	,0%	100,0%
	% within intohome	,0%	25,0%
	Std. Residual	-1,1	
6,00	Count	1	2
	% within income	50,0%	100,0%
	% within intohome	20,0%	6,3%
	Std. Residual	1,2	
Total	Count	5	32
	% within income	15,6%	100,0%
	% within intohome	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23,363 ^a	20	,271
Likelihood Ratio	21,753	20	,354
Linear-by-Linear Association	,043	1	,835
N of Valid Cases	32		

a. 30 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,09.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «intohome» που εκφράζει το αίσθημα φόβου ότι κάποιος μπορεί να προσπαθήσει να μπει στο σπίτι του μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

income * violenceroad

Crosstab

			violenceroad			
			1,00	2,00	3,00	4,00
income	1,00	Count	1	1	2	3
		% within income	10,0%	10,0%	20,0%	30,0%
		% within violenceroad	20,0%	50,0%	28,6%	21,4%
		Std. Residual	-,5	,5	-,1	-,7
2,00	2,00	Count	1	0	1	2
		% within income	25,0%	,0%	25,0%	50,0%
		% within violenceroad	20,0%	,0%	14,3%	14,3%
		Std. Residual	,5	-,5	,1	,2
3,00	3,00	Count	0	1	0	0
		% within income	,0%	100,0%	,0%	,0%
		% within violenceroad	,0%	50,0%	,0%	,0%
		Std. Residual	-,4	3,8	-,5	-,7
4,00	4,00	Count	1	0	3	3
		% within income	14,3%	,0%	42,9%	42,9%

	% within violenceroad	20,0%	,0%	42,9%	21,4%
	Std. Residual	-,1	-,7	1,2	,0
5,00	Count	1	0	1	5
	% within income	12,5%	,0%	12,5%	62,5%
	% within violenceroad	20,0%	,0%	14,3%	35,7%
	Std. Residual	-,2	-,7	-,6	,8
6,00	Count	1	0	0	1
	% within income	50,0%	,0%	,0%	50,0%
	% within violenceroad	20,0%	,0%	,0%	7,1%
	Std. Residual	1,2	-,4	-,7	,1
Total	Count	5	2	7	14
	% within income	15,6%	6,3%	21,9%	43,8%
	% within violenceroad	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Crosstab

			violenceroad	
			5,00	Total
income	1,00	Count	3	10
		% within income	30,0%	100,0%
		% within violenceroad	75,0%	31,3%
		Std. Residual	1,6	
	2,00	Count	0	4
		% within income	,0%	100,0%

	% within violenceroad	,0%	12,5%
	Std. Residual	-,7	
3,00	Count	0	1
	% within income	,0%	100,0%
	% within violenceroad	,0%	3,1%
	Std. Residual	-,4	
4,00	Count	0	7
	% within income	,0%	100,0%
	% within violenceroad	,0%	21,9%
	Std. Residual	-,9	
5,00	Count	1	8
	% within income	12,5%	100,0%
	% within violenceroad	25,0%	25,0%
	Std. Residual	,0	
6,00	Count	0	2
	% within income	,0%	100,0%
	% within violenceroad	,0%	6,3%
	Std. Residual	-,5	
Total	Count	4	32
	% within income	12,5%	100,0%
	% within violenceroad	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	25,942 ^a	20	,168
Likelihood Ratio	18,291	20	,568
Linear-by-Linear Association	,196	1	,658
N of Valid Cases	32		

a. 30 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,06.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «violenceroad» που εκφράζει το αίσθημα φόβου ότι κάποιος μπορεί να δεχτεί βίαιη επίθεση στο δρόμο μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

income * policeopinion

Crosstab

			policeopinion				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
income	1,00	Count	1	1	3	4	9
		% within income	11,1%	11,1%	33,3%	44,4%	100,0%
		% within policeopinion	33,3%	20,0%	30,0%	33,3%	30,0%
		Std. Residual	,1	-,4	,0	,2	
2,00	Count	0	1	0	3	4	
	% within income	,0%	25,0%	,0%	75,0%	100,0%	
	% within policeopinion	,0%	20,0%	,0%	25,0%	13,3%	

	Std. Residual		-.6	.4	-1,2	1,1	
3,00	Count		0	0	0	1	1
	% within income		,0%	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within policeopinion		,0%	,0%	,0%	8,3%	3,3%
	Std. Residual		-.3	-.4	-.6	,9	
4,00	Count		1	0	4	2	7
	% within income		14,3%	,0%	57,1%	28,6%	100,0%
	% within policeopinion		33,3%	,0%	40,0%	16,7%	23,3%
	Std. Residual		,4	-1,1	1,1	-.5	
5,00	Count		1	3	2	1	7
	% within income		14,3%	42,9%	28,6%	14,3%	100,0%
	% within policeopinion		33,3%	60,0%	20,0%	8,3%	23,3%
	Std. Residual		,4	1,7	-.2	-1,1	
6,00	Count		0	0	1	1	2
	% within income		,0%	,0%	50,0%	50,0%	100,0%
	% within policeopinion		,0%	,0%	10,0%	8,3%	6,7%
	Std. Residual		-.4	-.6	,4	,2	
Total	Count		3	5	10	12	30
	% within income		10,0%	16,7%	33,3%	40,0%	100,0%
	% within policeopinion		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)

Pearson Chi-Square	12,526 ^a	15	,639
Likelihood Ratio	15,299	15	,430
Linear-by-Linear Association	,913	1	,339
N of Valid Cases	30		

a. 24 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,10.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeopinion» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για την αστυνομία.

income * stateprevention

Crosstab

			stateprevention				Total
			2,00	3,00	4,00	5,00	
income	1,00	Count	0	1	7	2	10
		% within income	,0%	10,0%	70,0%	20,0%	100,0%
		% within stateprevention	,0%	100,0%	26,9%	40,0%	30,3%
		Std. Residual	-,6	1,3	-,3	,4	
2,00	Count	Count	0	0	3	1	4
		% within income	,0%	,0%	75,0%	25,0%	100,0%
		% within stateprevention	,0%	,0%	11,5%	20,0%	12,1%
		Std. Residual	-,3	-,3	-,1	,5	
3,00	Count	Count	0	0	1	0	1
		% within income	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%
		% within stateprevention	,0%	,0%	3,8%	,0%	3,0%

	Std. Residual		-,2	-,2	,2	-,4	
4,00	Count		0	0	7	1	8
	% within income		,0%	,0%	87,5%	12,5%	100,0%
	% within stateprevention		,0%	,0%	26,9%	20,0%	24,2%
	Std. Residual		-,5	-,5	,3	-,2	
5,00	Count		1	0	7	0	8
	% within income		12,5%	,0%	87,5%	,0%	100,0%
	% within stateprevention		100,0%	,0%	26,9%	,0%	24,2%
	Std. Residual		1,5	-,5	,3	-1,1	
6,00	Count		0	0	1	1	2
	% within income		,0%	,0%	50,0%	50,0%	100,0%
	% within stateprevention		,0%	,0%	3,8%	20,0%	6,1%
	Std. Residual		-,2	-,2	-,5	1,3	
Total	Count		1	1	26	5	33
	% within income		3,0%	3,0%	78,8%	15,2%	100,0%
	% within stateprevention		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,367 ^a	15	,858
Likelihood Ratio	9,890	15	,827
Linear-by-Linear Association	,363	1	,547
N of Valid Cases	33		

a. 21 cells (87,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,03.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «stateprevention», που δηλώνει την άποψη των πολιτών εάν η τοπική κοινωνία και το κράτος γενικά μεριμνούν για την πρόληψη και τον έλεγχο του εγκλήματος.

income * judicial

Crosstab

			judicial			Total
			3,00	4,00	5,00	
income	1,00	Count	0	6	4	10
		% within income	,0%	60,0%	40,0%	100,0%
		% within judicial	,0%	40,0%	26,7%	30,3%
		Std. Residual	-1,0	,7	-,3	
2,00	Count	1	1	2	4	
	% within income	25,0%	25,0%	50,0%	100,0%	
	% within judicial	33,3%	6,7%	13,3%	12,1%	
	Std. Residual	1,1	-,6	,1		
3,00	Count	0	0	1	1	
	% within income	,0%	,0%	100,0%	100,0%	
	% within judicial	,0%	,0%	6,7%	3,0%	
	Std. Residual	-,3	-,7	,8		
4,00	Count	0	3	5	8	

	% within income	,0%	37,5%	62,5%	100,0%
	% within judicial	,0%	20,0%	33,3%	24,2%
	Std. Residual	-,9	-,3	,7	
5,00	Count	2	4	2	8
	% within income	25,0%	50,0%	25,0%	100,0%
	% within judicial	66,7%	26,7%	13,3%	24,2%
	Std. Residual	1,5	,2	-,9	
6,00	Count	0	1	1	2
	% within income	,0%	50,0%	50,0%	100,0%
	% within judicial	,0%	6,7%	6,7%	6,1%
	Std. Residual	-,4	,1	,1	
Total	Count	3	15	15	33
	% within income	9,1%	45,5%	45,5%	100,0%
	% within judicial	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,690 ^a	10	,562
Likelihood Ratio	9,924	10	,447
Linear-by-Linear Association	,235	1	,628
N of Valid Cases	33		

a. 18 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,09.

Η μεταβλητή «age» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «judicial», που δηλώνει την άποψη των πολιτών για τις δικαστικές αρχές σχετικά με το ρόλο τους στην πρόληψη και τη μείωση του εγκλήματος.

income * argocrime

Crosstab

			argocrime				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
income	1,00	Count	1	0	4	5	10
		% within income	10,0%	,0%	40,0%	50,0%	100,0%
		% within argocrime	50,0%	,0%	26,7%	35,7%	30,3%
		Std. Residual	,5	-,8	-,3	,4	
2,00	Count	1	0	1	2	4	
	% within income	25,0%	,0%	25,0%	50,0%	100,0%	
	% within argocrime	50,0%	,0%	6,7%	14,3%	12,1%	
	Std. Residual	1,5	-,5	-,6	,2		
3,00	Count	0	0	1	0	1	
	% within income	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%	
	% within argocrime	,0%	,0%	6,7%	,0%	3,0%	
	Std. Residual	-,2	-,2	,8	-,7		
4,00	Count	0	1	2	5	8	
	% within income	,0%	12,5%	25,0%	62,5%	100,0%	
	% within argocrime	,0%	50,0%	13,3%	35,7%	24,2%	
	Std. Residual	-,7	,7	-,9	,9		

5,00	Count	0	1	5	2	8
	% within income	,0%	12,5%	62,5%	25,0%	100,0%
	% within argoscrime	,0%	50,0%	33,3%	14,3%	24,2%
	Std. Residual	-,7	,7	,7	-,8	
6,00	Count	0	0	2	0	2
	% within income	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%
	% within argoscrime	,0%	,0%	13,3%	,0%	6,1%
	Std. Residual	-,3	-,3	1,1	-,9	
Total	Count	2	2	15	14	33
	% within income	6,1%	6,1%	45,5%	42,4%	100,0%
	% within argoscrime	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12,340 ^a	15	,653
Likelihood Ratio	14,096	15	,518
Linear-by-Linear Association	,030	1	,862
N of Valid Cases	33		

a. 24 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,06.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «argoscrime» σχετικά με την άποψη των πολιτών εάν τα ποσοστά εγκληματικότητας του Άργους είναι υψηλά.

income * imigrants

Crosstab

			imigrants		Total
			1,00	3,00	
income	1,00	Count	8	2	10
		% within income	80,0%	20,0%	100,0%
		% within imigrants	40,0%	22,2%	34,5%
		Std. Residual	,4	-,6	
2,00		Count	2	2	4
		% within income	50,0%	50,0%	100,0%
		% within imigrants	10,0%	22,2%	13,8%
		Std. Residual	-,5	,7	
3,00		Count	0	1	1
		% within income	,0%	100,0%	100,0%
		% within imigrants	,0%	11,1%	3,4%
		Std. Residual	-,8	1,2	
4,00		Count	5	2	7
		% within income	71,4%	28,6%	100,0%
		% within imigrants	25,0%	22,2%	24,1%
		Std. Residual	,1	-,1	
5,00		Count	3	2	5
		% within income	60,0%	40,0%	100,0%
		% within imigrants	15,0%	22,2%	17,2%
		Std. Residual	-,2	,4	

6,00	Count	2	0	2
	% within income	100,0%	,0%	100,0%
	% within imigrants	10,0%	,0%	6,9%
	Std. Residual	,5	-,8	
Total	Count	20	9	29
	% within income	69,0%	31,0%	100,0%
	% within imigrants	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,571 ^a	5	,470
Likelihood Ratio	5,265	5	,384
Linear-by-Linear Association	,005	1	,944
N of Valid Cases	29		

a. 11 cells (91,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,31.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «immigrants», που δηλώνει την άποψη των πολιτών εάν η ύπαρξη μεταναστών στην πόλη του Άργους αύξησε ή μείωσε τα ποσοστά εγκληματικότητας.

income * policeprotection

Crosstab

	policeprotection				Total
	1,00	3,00	4,00	5,00	

income	1,00	Count	0	1	5	4	10
		% within income	,0%	10,0%	50,0%	40,0%	100,0%
		% within policeprotection	,0%	50,0%	26,3%	40,0%	30,3%
		Std. Residual	-.8	,5	-.3	,6	
	2,00	Count	0	0	2	2	4
		% within income	,0%	,0%	50,0%	50,0%	100,0%
		% within policeprotection	,0%	,0%	10,5%	20,0%	12,1%
		Std. Residual	-.5	-.5	-.2	,7	
	3,00	Count	0	0	1	0	1
		% within income	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%
		% within policeprotection	,0%	,0%	5,3%	,0%	3,0%
		Std. Residual	-.2	-.2	,6	-.6	
	4,00	Count	1	0	6	1	8
		% within income	12,5%	,0%	75,0%	12,5%	100,0%
		% within policeprotection	50,0%	,0%	31,6%	10,0%	24,2%
		Std. Residual	,7	-.7	,6	-.9	
	5,00	Count	1	1	5	1	8
		% within income	12,5%	12,5%	62,5%	12,5%	100,0%
		% within policeprotection	50,0%	50,0%	26,3%	10,0%	24,2%
		Std. Residual	,7	,7	,2	-.9	
	6,00	Count	0	0	0	2	2
		% within income	,0%	,0%	,0%	100,0%	100,0%

	% within policeprotection	,0%	,0%	,0%	20,0%	6,1%
	Std. Residual	-,3	-,3	-1,1	1,8	
Total	Count	2	2	19	10	33
	% within income	6,1%	6,1%	57,6%	30,3%	100,0%
	% within policeprotection	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11,902 ^a	15	,686
Likelihood Ratio	13,925	15	,531
Linear-by-Linear Association	1,140	1	,286
N of Valid Cases	33		

a. 23 cells (95,8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,06.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με την μεταβλητή “policeprotection” που δηλώνει την άποψη των πολιτών σχετικά με το αν νιώθουν ότι η αστυνομία θα τους προστατέψει.

income * policeincome

Crosstab

			policeincome			Total
			1,00	2,00	3,00	
income	1,00	Count	1	8	0	9
		% within income	11,1%	88,9%	,0%	100,0%

	% within policeincome	20,0%	44,4%	,0%	31,0%
	Std. Residual	-,4	1,0	-1,4	
2,00	Count	2	1	0	3
	% within income	66,7%	33,3%	,0%	100,0%
	% within policeincome	40,0%	5,6%	,0%	10,3%
	Std. Residual	2,1	-,6	-,8	
3,00	Count	0	1	0	1
	% within income	,0%	100,0%	,0%	100,0%
	% within policeincome	,0%	5,6%	,0%	3,4%
	Std. Residual	-,4	,5	-,5	
4,00	Count	2	3	3	8
	% within income	25,0%	37,5%	37,5%	100,0%
	% within policeincome	40,0%	16,7%	50,0%	27,6%
	Std. Residual	,5	-,9	1,0	
5,00	Count	0	4	3	7
	% within income	,0%	57,1%	42,9%	100,0%
	% within policeincome	,0%	22,2%	50,0%	24,1%
	Std. Residual	-1,1	-,2	1,3	
6,00	Count	0	1	0	1
	% within income	,0%	100,0%	,0%	100,0%
	% within policeincome	,0%	5,6%	,0%	3,4%
	Std. Residual	-,4	,5	-,5	

Total	Count	5	18	6	29
	% within income	17,2%	62,1%	20,7%	100,0%
	% within policeincome	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14,641 ^a	10	,146
Likelihood Ratio	16,680	10	,082
Linear-by-Linear Association	3,610	1	,057
N of Valid Cases	29		

a. 17 cells (94,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,17.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeincome» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση του μισθού των αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

income * policecitizens

Crosstab

			policecitizens			
			1,00	2,00	3,00	Total
income	1,00	Count	0	4	5	9
		% within income	,0%	44,4%	55,6%	100,0%
		% within policecitizens	,0%	50,0%	27,8%	32,1%
		Std. Residual	-,8	,9	-,3	
	2,00	Count	1	1	1	3

	% within income	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
	% within policecitizens	50,0%	12,5%	5,6%	10,7%
	Std. Residual	1,7	,2	-,7	
3,00	Count	1	0	0	1
	% within income	100,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within policecitizens	50,0%	,0%	,0%	3,6%
	Std. Residual	3,5	-,5	-,8	
4,00	Count	0	2	5	7
	% within income	,0%	28,6%	71,4%	100,0%
	% within policecitizens	,0%	25,0%	27,8%	25,0%
	Std. Residual	-,7	,0	,2	
5,00	Count	0	1	5	6
	% within income	,0%	16,7%	83,3%	100,0%
	% within policecitizens	,0%	12,5%	27,8%	21,4%
	Std. Residual	-,7	-,5	,6	
6,00	Count	0	0	2	2
	% within income	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within policecitizens	,0%	,0%	11,1%	7,1%
	Std. Residual	-,4	-,8	,6	
Total	Count	2	8	18	28
	% within income	7,1%	28,6%	64,3%	100,0%
	% within policecitizens	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20,627 ^a	10	,024
Likelihood Ratio	13,767	10	,184
Linear-by-Linear Association	2,160	1	,142
N of Valid Cases	28		

a. 17 cells (94,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,07.

Η μεταβλητή «income» παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policcitizens» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με τη στενότερη συνεργασία πολιτών και αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Οι άνεργοι πιστεύουν περισσότερο ότι με τη στενότερη συνεργασία πολιτών και αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

income * policepatrol

Crosstab

			policepatrol			Total
			1,00	2,00	3,00	
income	1,00	Count	1	1	8	10
		% within income	10,0%	10,0%	80,0%	100,0%
		% within policepatrol	100,0%	16,7%	32,0%	31,3%
		Std. Residual	1,2	-,6	,1	
2,00	Count	0	1	2	3	
	% within income	,0%	33,3%	66,7%	100,0%	
	% within policepatrol	,0%	16,7%	8,0%	9,4%	

	Std. Residual		-,3	,6	-,2	
3,00	Count		0	0	1	1
	% within income		,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within policepatrol		,0%	,0%	4,0%	3,1%
	Std. Residual		-,2	-,4	,2	
4,00	Count		0	2	6	8
	% within income		,0%	25,0%	75,0%	100,0%
	% within policepatrol		,0%	33,3%	24,0%	25,0%
	Std. Residual		-,5	,4	-,1	
5,00	Count		0	1	7	8
	% within income		,0%	12,5%	87,5%	100,0%
	% within policepatrol		,0%	16,7%	28,0%	25,0%
	Std. Residual		-,5	-,4	,3	
6,00	Count		0	1	1	2
	% within income		,0%	50,0%	50,0%	100,0%
	% within policepatrol		,0%	16,7%	4,0%	6,3%
	Std. Residual		-,3	1,0	-,5	
Total	Count		1	6	25	32
	% within income		3,1%	18,8%	78,1%	100,0%
	% within policepatrol		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)

Pearson Chi-Square	4,930 ^a	10	,896
Likelihood Ratio	4,964	10	,894
Linear-by-Linear Association	,119	1	,730
N of Valid Cases	32		

a. 15 cells (83,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,03.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policepatrol» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση των πεζών περιπολιών, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

income * policeautopatrol

Crosstab

			policeautopatrol		Total
			2,00	3,00	
income	1,00	Count	1	9	10
		% within income	10,0%	90,0%	100,0%
		% within policeautopatrol	16,7%	36,0%	32,3%
		Std. Residual	-,7	,3	
2,00	Count	Count	1	2	3
		% within income	33,3%	66,7%	100,0%
		% within policeautopatrol	16,7%	8,0%	9,7%
		Std. Residual	,6	-,3	
3,00	Count	Count	0	1	1
		% within income	,0%	100,0%	100,0%

	% within policeautopatrol	,0%	4,0%	3,2%
	Std. Residual	-,4	,2	
4,00	Count	1	7	8
	% within income	12,5%	87,5%	100,0%
	% within policeautopatrol	16,7%	28,0%	25,8%
	Std. Residual	-,4	,2	
5,00	Count	2	5	7
	% within income	28,6%	71,4%	100,0%
	% within policeautopatrol	33,3%	20,0%	22,6%
	Std. Residual	,6	-,3	
6,00	Count	1	1	2
	% within income	50,0%	50,0%	100,0%
	% within policeautopatrol	16,7%	4,0%	6,5%
	Std. Residual	1,0	-,5	
Total	Count	6	25	31
	% within income	19,4%	80,6%	100,0%
	% within policeautopatrol	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,001 ^a	5	,700
Likelihood Ratio	2,965	5	,705
Linear-by-Linear Association	1,048	1	,306

N of Valid Cases	31		
------------------	----	--	--

a. 9 cells (75,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,19.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policeautopatrol» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με την αύξηση των περιπολιών με αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ.

income * policewomen

Crosstab

			policewomen			Total
			1,00	2,00	3,00	
income	1,00	Count	5	3	1	9
		% within income	55,6%	33,3%	11,1%	100,0%
		% within policewomen	55,6%	21,4%	20,0%	32,1%
		Std. Residual	1,2	-,7	-,5	
2,00	2,00	Count	1	2	0	3
		% within income	33,3%	66,7%	,0%	100,0%
		% within policewomen	11,1%	14,3%	,0%	10,7%
		Std. Residual	,0	,4	-,7	
3,00	3,00	Count	0	0	1	1
		% within income	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within policewomen	,0%	,0%	20,0%	3,6%
		Std. Residual	-,6	-,7	1,9	
4,00	4,00	Count	1	4	2	7

	% within income	14,3%	57,1%	28,6%	100,0%
	% within policewomen	11,1%	28,6%	40,0%	25,0%
	Std. Residual	-,8	,3	,7	
5,00	Count	2	4	0	6
	% within income	33,3%	66,7%	,0%	100,0%
	% within policewomen	22,2%	28,6%	,0%	21,4%
	Std. Residual	,1	,6	-1,0	
6,00	Count	0	1	1	2
	% within income	,0%	50,0%	50,0%	100,0%
	% within policewomen	,0%	7,1%	20,0%	7,1%
	Std. Residual	-,8	,0	1,1	
Total	Count	9	14	5	28
	% within income	32,1%	50,0%	17,9%	100,0%
	% within policewomen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11,991 ^a	10	,286
Likelihood Ratio	12,592	10	,247
Linear-by-Linear Association	2,107	1	,147
N of Valid Cases	28		

a. 18 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,18.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «policewomen» που εκφράζει την άποψη των πολιτών για ότι με περισσότερες γυναίκες αστυνομικούς, θα βελτιωνόταν και το έργο της ΕΛΑΣ. Η πλειοψηφία δήλωσε (42,4%) ότι θα βελτιωνόταν «λίγο».

income * security

Crosstab

			security			Total
			1,00	2,00	3,00	
income	1,00	Count	4	4	2	10
		% within income	40,0%	40,0%	20,0%	100,0%
		% within security	33,3%	50,0%	22,2%	34,5%
		Std. Residual	-,1	,7	-,6	
2,00	2,00	Count	2	0	1	3
		% within income	66,7%	,0%	33,3%	100,0%
		% within security	16,7%	,0%	11,1%	10,3%
		Std. Residual	,7	-,9	,1	
3,00	3,00	Count	1	0	0	1
		% within income	100,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within security	8,3%	,0%	,0%	3,4%
		Std. Residual	,9	-,5	-,6	
4,00	4,00	Count	2	2	2	6
		% within income	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		% within security	16,7%	25,0%	22,2%	20,7%

	Std. Residual	-,3	,3	,1	
5,00	Count	2	1	4	7
	% within income	28,6%	14,3%	57,1%	100,0%
	% within security	16,7%	12,5%	44,4%	24,1%
	Std. Residual	-,5	-,7	1,2	
6,00	Count	1	1	0	2
	% within income	50,0%	50,0%	,0%	100,0%
	% within security	8,3%	12,5%	,0%	6,9%
	Std. Residual	,2	,6	-,8	
Total	Count	12	8	9	29
	% within income	41,4%	27,6%	31,0%	100,0%
	% within security	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,129 ^a	10	,713
Likelihood Ratio	8,591	10	,571
Linear-by-Linear Association	,569	1	,451
N of Valid Cases	29		

a. 18 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,28.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «security» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι οι ιδιωτικές υπηρεσίες προστασίας πολιτών παρέχουν μεγαλύτερη ή μικρότερη ασφάλεια από τις δημόσιες.

income * mediareality

Crosstab

			mediareality				Total
			2,00	3,00	4,00	5,00	
income	1,00	Count	0	3	4	3	10
		% within income	,0%	30,0%	40,0%	30,0%	100,0%
		% within mediareality	,0%	37,5%	36,4%	25,0%	30,3%
		Std. Residual	-,8	,4	,4	-,3	
2,00	Count	0	1	0	3	4	
	% within income	,0%	25,0%	,0%	75,0%	100,0%	
	% within mediareality	,0%	12,5%	,0%	25,0%	12,1%	
	Std. Residual	-,5	,0	-1,2	1,3		
3,00	Count	1	0	0	0	1	
	% within income	100,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	
	% within mediareality	50,0%	,0%	,0%	,0%	3,0%	
	Std. Residual	3,8	-,5	-,6	-,6		
4,00	Count	1	1	3	3	8	
	% within income	12,5%	12,5%	37,5%	37,5%	100,0%	
	% within mediareality	50,0%	12,5%	27,3%	25,0%	24,2%	
	Std. Residual	,7	-,7	,2	,1		
5,00	Count	0	3	3	2	8	
	% within income	,0%	37,5%	37,5%	25,0%	100,0%	

	% within mediareality	,0%	37,5%	27,3%	16,7%	24,2%
	Std. Residual	-,7	,8	,2	-,5	
6,00	Count	0	0	1	1	2
	% within income	,0%	,0%	50,0%	50,0%	100,0%
	% within mediareality	,0%	,0%	9,1%	8,3%	6,1%
	Std. Residual	-,3	-,7	,4	,3	
Total	Count	2	8	11	12	33
	% within income	6,1%	24,2%	33,3%	36,4%	100,0%
	% within mediareality	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23,019 ^a	15	,084
Likelihood Ratio	15,882	15	,390
Linear-by-Linear Association	,011	1	,915
N of Valid Cases	33		

a. 24 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,06.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «mediareality» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι οι ειδήσεις των ΜΜΕ σχετικές με την εγκληματικότητα αντανακλούν την πραγματικότητα.

income * mediagroups

Crosstab

			mediagroups			Total
			3,00	4,00	5,00	
income	1,00	Count	4	1	5	10
		% within income	40,0%	10,0%	50,0%	100,0%
		% within mediagroups	50,0%	20,0%	25,0%	30,3%
		Std. Residual	1,0	-,4	-,4	
2,00	2,00	Count	0	0	4	4
		% within income	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within mediagroups	,0%	,0%	20,0%	12,1%
		Std. Residual	-1,0	-,8	1,0	
3,00	3,00	Count	0	0	1	1
		% within income	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within mediagroups	,0%	,0%	5,0%	3,0%
		Std. Residual	-,5	-,4	,5	
4,00	4,00	Count	2	1	5	8
		% within income	25,0%	12,5%	62,5%	100,0%
		% within mediagroups	25,0%	20,0%	25,0%	24,2%
		Std. Residual	,0	-,2	,1	
5,00	5,00	Count	2	3	3	8
		% within income	25,0%	37,5%	37,5%	100,0%
		% within mediagroups	25,0%	60,0%	15,0%	24,2%

	Std. Residual	,0	1,6	-,8	
6,00	Count	0	0	2	2
	% within income	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within mediagroups	,0%	,0%	10,0%	6,1%
	Std. Residual	-,7	-,6	,7	
Total	Count	8	5	20	33
	% within income	24,2%	15,2%	60,6%	100,0%
	% within mediagroups	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,322 ^a	10	,502
Likelihood Ratio	10,989	10	,358
Linear-by-Linear Association	,107	1	,744
N of Valid Cases	33		

a. 17 cells (94,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,15.

Η μεταβλητή «income» δεν παρουσιάζει σχέση με τη μεταβλητή «mediagroups» που εκφράζει την άποψη των πολιτών ότι με τις ειδήσεις των ΜΜΕ που χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες ομάδες ως εν γένει εγκληματικές επηρεάζεται η γνώμη τους.

ΣΥΝΟΨΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Δεν υπάρχει διαφοροποίηση ανάμεσα στα δύο φύλα σχετικά με την πιθανότητα κάποιος, -α να έχει πέσει θύμα ενός εγκλήματος, παρ' όλο που οι άντρες αισθάνονται πιο ασφαλείς να περπατάνε μόνοι τους στη γειτονιά τους σε σχέση με τις γυναίκες. Παρ' όλ' αυτά, γυναίκες και άντρες πιστεύουν ότι είναι “λίγο πιθανό” να προσπαθήσει κάποιος να μπει σπίτι τους σε σχέση με το 12,5% που πιστεύουν ότι είναι “πολύ πιθανό”. Το ίδιο πάλι ισχύει και για τα δύο φύλα για το αίσθημα φόβου ότι κάποιος, -α μπορεί να δεχτεί βίαιη επίθεση στο δρόμο, η πλειοψηφία (43,8%) πιστεύει ότι είναι “λίγο πιθανό” σε σχέση με το 15,6% που πιστεύει “πολύ πιθανό”.

Τα δύο φύλα, επίσης, πιστεύουν ότι το κράτος, η τοπική κοινωνία και οι δικαστικές αρχές δε μεριμνούν για την πρόληψη και τον έλεγχο του εγκλήματος. Η πλειοψηφία πιστεύει οι παραπάνω φορείς μεριμνούν “λίγο”. Αυτό αναφέρεται και στη βιβλιογραφία (Λαμπροπούλου, 2001). Επίσης, και τα δύο φύλα πιστεύουν ότι τα ποσοστά εγκληματικότητας του Άργους είναι χαμηλά. Παρ' όλ' αυτά και τα δύο φύλα πιστεύουν ότι η όποια αύξηση της εγκληματικότητας οφείλεται στην ύπαρξη μεταναστών στην πόλη του Άργους, όπως έδειξε και η έρευνα του Έργατικού Κέντρου Αθήνας, το 1997, (Ζαραφωνίτου, 2002).

Όσον αφορά στο θέμα της αστυνομίας, και τα δύο φύλα εξέφρασαν την αρνητική τους άποψη γι' αυτή στο ποσοστό του 40%, σε αντίθεση με το 10% που έχει “θετική”. Όπως αποδείχτηκε και στη βιβλιογραφία (Ζαραφωνίτου, 2002, Ζαραφωνίτου, 2009). Για το λόγο αυτό, νιώθουν και τα δύο φύλα ότι η αστυνομία θα τους προστατέψει “λίγο” (57,6%). Όσον αφορά στη βελτίωση των υπηρεσιών της αστυνομίας, τα δύο φύλα δεν παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις στις απαντήσεις τους. Η αύξηση του μισθού των αστυνομικών δε θα βελτιώνει την αποτελεσματικότητα της δουλειάς τους, ούτε και η αύξηση των γυναικών αστυνομικών. Πιστεύουν όμως και τα δύο φύλα ότι θα βελτιωνόταν “πολύ” με τη στενότερη συνεργασία πολιτών και αστυνομικών, με την αύξηση των πεζών περιπολιών και με την αύξηση των περιπολιών με αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες. Στη βιβλιογραφία (Ζαραφωνίτου, 2004), αναφέρεται ότι η αύξηση των περιπολιών δε θα βελτιώνει το έργο της αστυνομίας, όπως έδειξε η έρευνα στο Άργος. Όμως, θα βελτιωνόταν με τη στενότερη συνεργασία πολιτών- αστυνομίας που έδειξε και η έρευνα στο Άργος και αναφέρθηκε στη βιβλιογραφία (Ζαραφωνίτου, 2004)

Τα δύο φύλα πιστεύουν ότι οι ιδιωτικές υπηρεσίες προστασίας πολιτών παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια από τις δημόσιες. Επιπλέον, και τα δύο φύλα δήλωσαν ότι οι ειδήσεις των ΜΜΕ σχετικές με την εγκληματικότητα δεν αντανακλούν καθόλου την πραγματικότητα. Όπως, έδειξε και η έρευνα του Γ. Πανούση το 1991 (Καρύδης, 1996). Επίσης, δεν επηρεάζεται “καθόλου” η γνώμη και των δύο φύλων από τις ειδήσεις των ΜΜΕ που χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες ομάδες ως εν γένει εγκληματικές.

Άρα, υπάρχει διαφοροποίηση στα φύλα μόνο στο αίσθημα ασφάλειας, ενώ περπατάει κάποιος μόνος του στη γειτονιά του το βράδυ, όπου οι άντρες νιώθουν πιο ασφαλείς. Όσον αφορά στη μεταβλητή της ηλικίας, παρατηρείται διαφοροποίηση στις απαντήσεις σχετικά με τη βελτίωση της λειτουργίας της αστυνομίας, όπου οι μεγαλύτεροι σε ηλικία πιστεύουν ότι με την αύξηση των πεζών περιπολιών με αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, θα βελτιωνόταν και το έργο της αστυνομίας.

Επίσης, διαφοροποιήσεις με γνώμονα τα εισοδήματα, παρατηρήθηκε στο ότι οι άνεργοι πιστεύουν περισσότερο ότι με τη στενότερη συνεργασία πολιτών και αστυνομικών, θα βελτιωνόταν και το έργο της αστυνομίας.

Βιβλιογραφία

- Αλεξιάδης, Στέργιος. Εγκληματολογία. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2011.
- Αρτινοπούλου, Βάσω. Θυματολογία και όψεις της θυματολογίας. 1996.
- Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Εμπειρική Εγκληματολογία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2004.
- Ζαραφονίτου, Χριστίνα. Ο φόβος του εγκλήματος- Fear of crime. Αθήνα: Σάκκουλας, 2002.
- Ζαραφονίτου, Χριστίνα. «Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό παράδοξο.» Ποινικό Δίκαιο και Εγκληματολογία 1 2009.
- Θεόδωρος, Παπαθεοδώρου Π. Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική. Συγκριτική προσέγγιση. 2η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.
- Καρύδης, Βασίλης. Η εγκληματικότητα των μεταναστών στην Ελλάδα: Ζητήματα, θεωρία και αντεγκληματικής πολιτικής. 1996.
- Λαμπροπούλου, Έφη. Εσωτερική ασφάλεια και κοινωνία του ελέγχου. Αθήνα: Κριτική, 2001.
- Λαμπροπούλου, Έφη. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα: Παπαζήσης, 1994.
- Τσουκαλά, Αναστασία. Μετανάστευση και εγκληματικότητα. 1996.